

فصل اول

« حساب‌های ملی، شاخص قیمت‌ها و چرخه‌های تولید و درآمد »

تست‌های تألیفی فصل اول

کج مثال ۱: کدام‌یک از موارد زیر کالا یا خدمت نهایی تلقی می‌شود؟

(۱) آرد خریداری شده توسط قنادی

(۲) طبابت یک پزشک در مطب خصوصی

(۳) تدریس یک معلم در مؤسسه آموزشی

(۴) کالای فروخته شده توسط کارخانه به فروشگاه

پاسخ: گزینه «۲» آرد خریداری شده توسط قنادی بعد از تبدیل به شیرینی مجدداً فروخته می‌شود؛ تدریس یک معلم در مؤسسه آموزشی به مؤسسه فروخته می‌شود و مؤسسه خدمات خود را به دانش‌آموزان می‌فروشد؛ کالای فروخته شده توسط کارخانه مجدداً توسط فروشگاه فروخته می‌شود. پس تنها طبابت پزشک در مطب خصوصی است که فروش خدمات نهایی است، زیرا فروش مجدد برای آن اتفاق نمی‌افتد.

کج مثال ۲: کدام‌یک از اقلام زیر در تولید ناخالص ملی احتساب نمی‌شوند؟

(۱) خسارت وارده به محیط زیست در اثر آلودگی

(۲) هزینه‌های انجام شده برای از بین بردن آلودگی

(۳) مقدار گندمی که خود کشاورز استفاده می‌کند.

(۴) خدمات واسطه‌گرها و بنگاه‌های معاملاتی املاک

پاسخ: گزینه «۱» خسارت وارده به محیط زیست مثلاً از طریق آلودگی ایجاد شده از طرف کارخانه‌ها و صنایع آلوده‌کننده، در حساب‌های ملی ثبت نمی‌گردد زیرا، این هزینه‌ها اصلاً محاسبه نمی‌شوند. ولی اقداماتی که جهت از بین بردن آن انجام می‌گیرد جزء هزینه‌ها آورده می‌شود.

کج مثال ۳: با توجه به اینکه در تولید یک کالا ۲۰۰ ریال حقوق و دستمزد و ۵۰ ریال بهره و اجاره پرداخت شده است و مواد اولیه خریداری شده برای تولید محصول نیز ۸۰ ریال بوده و ۶۰ ریال سود به دست آمده است، ارزش افزوده برابر است با:

۲۸۰ (۴)

۲۵۰ (۳)

۳۱۰ (۲)

۳۳۰ (۱)

پاسخ: گزینه «۲» از آنجا که ارزش افزوده برابر با پرداختی به عوامل تولید است (حقوق و دستمزد، اجاره، بهره و سود)، پس داریم:

$$\text{ارزش افزوده} = ۲۰۰ + ۵۰ + ۶۰ = ۳۱۰$$

کج مثال ۴: کدام‌یک از اقلام زیر جزء متغیرهای جریان (flow) هستند؟

(۱) مقدار سرمایه در کشور

(۲) موجودی انبار

(۳) سرمایه‌گذاری

(۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۳» سرمایه و موجودی انبار در هر لحظه از زمان مشخص بوده و قابل اندازه‌گیری می‌باشند ولی سرمایه‌گذاری در طول یک دوره قابل تعیین بوده و ارائه می‌گردد.

آزمون فصل اول

کله ۱- کدام یک از اقلام زیر در حساب‌های ملی احتساب می‌شوند؟

- (۱) ضایعات آلوده‌کننده کارخانجات (۲) ساختمان‌های مستعمل (۳) هزینه مبارزه با آلودگی محیط زیست (۴) قاچاق کالاها

کله ۲- تفاوت GDP به قیمت بازار با GDP به قیمت عوامل در کدام مورد است؟

- (۱) بهره (۲) تورم (۳) استهلاک (۴) مالیات غیرمستقیم

کله ۳- کدام مورد در درآمد ملی وجود دارد؟

- (۱) استهلاک (۲) کل پرداخت‌های انتقالی (۳) حقوق و دستمزد (۴) همه موارد

کله ۴- تفاوت عرضه کل با GNP در چیست؟

- (۱) مبادله (۲) خالص و ناخالص (۳) مالیات غیرمستقیم (۴) فرقی با هم ندارند.

کله ۵- اگر $Y^s = 1000$ ، مصرف ۵۰۰، مخارج دولتی ۳۰۰، پرداخت‌های انتقالی ۱۰۰، مالیات ۳۰، پس‌انداز ۲۰۰، سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده ۲۵۰،

کل سرمایه‌گذاری ۳۰۰ و واردات ۲۰ و صادرات ۱۵ باشد، مقدار تزریقات و تراوشات چقدر است و آیا این اقتصاد تعادل دارد؟

- (۱) تزریقات و تراوشات برابر ۲۴۰ - تعادل دارد. (۲) تزریقات ۵۶۵ و تراوشات ۲۴۰ - تعادل ندارد.

- (۳) تزریقات ۲۵۰ و تراوشات ۳۵۰ - تعادل ندارد. (۴) تزریقات = تراوشات = ۵۶۵ - تعادل دارد.

کله ۶- کدام گزینه در مورد شاخص لاسپیرز صحیح است؟

- (۱) برآورد کمتر از حد دارد. (۲) برآورد بیش از حد دارد. (۳) از مقادیر سال جاری استفاده می‌کند. (۴) از شاخص فیشر مقدار کمتری دارد.

کله ۷- کدام یک از شاخص‌های قیمت زیر از طریق شاخص پاشه محاسبه می‌شود؟

- (۱) شاخص قیمت مصرف‌کننده (۲) شاخص قیمت تولیدکننده (۳) شاخص قیمت عمده‌فروشی (۴) شاخص ضمنی تولید ناخالص ملی

کله ۸- اگر نرخ تورم سریع‌تر از نرخ بهره رشد کند، کدام گروه از جامعه فایده برده و کدام گروه متضرر می‌شوند؟

- (۱) بدهکاران فایده برده و قرض‌دهندگان متضرر می‌شوند. (۲) قرض‌دهندگان فایده برده و بدهکاران متضرر می‌شوند. (۳) بانک‌ها فایده برده و مردم متضرر می‌شوند. (۴) فقرا فایده برده و ثروتمندان متضرر می‌شوند.

کله ۹- چنانچه نرخ بهره اسمی در کشوری معادل ۷٪ و نرخ تورم واقعی معادل ۱۳٪ باشد، نرخ بهره واقعی معادل:

- (۱) ۶٪ است. (۲) ۲۰٪ است. (۳) ۹٪ است. (۴) ۶٪- است.

کله ۱۰- شاخص قیمتی فیشر میانگین از لاسپیرز و پاشه است و شاخص تورم فیشر میانگین از شاخص‌های تورم لاسپیرز و پاشه است.

- (۱) حسابی، حسابی (۲) هندسی، حسابی (۳) وزنی، هارمونیک (۴) هندسی، هارمونیک

کله ۱۱- فرض کنید دولت در دو ماه آخر سال اقدام به استقراض به صورت فروش اوراق قرضه در بازارهای خارجی نماید. این به مفهوم کدام مورد است؟

- (۱) مازاد بودجه دولت و مازاد پس‌انداز خصوصی (۲) مازاد بودجه دولت و کسری پس‌انداز خصوصی (۳) کسری بودجه دولت و عدم وجود مازاد پس‌انداز بخش خصوصی (۴) کسری بودجه دولت و وجود مازاد پس‌انداز خصوصی

کله ۱۲- سود توزیع نشده شرکت‌ها جزئی از است.

- (۱) GNP، NNP و PI (۲) GNP، NNP و NI (۳) NNP، NI و PI (۴) GNP، NI و PI

کله ۱۳- اگر درآمد ملی سالیانه ۸ درصد و جمعیت سالانه ۳ درصد رشد یابد، تقریباً بعد از چند سال درآمد سرانه دو برابر می‌شود؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۲۵

کله ۱۴- اگر یارانه و مالیات غیرمستقیمی وجود نداشته باشد و دریافتی عوامل تولید کشور در خارج با پرداختی به عوامل تولید خارجی در کشور برابر باشد،

- (۱) GNP به قیمت بازار و NNP به قیمت عوامل برابرند. (۲) NNP به قیمت بازار و GNP به قیمت بازار برابرند. (۳) NNP به قیمت بازار و GDP به قیمت بازار برابرند. (۴) GNP به قیمت بازار و GDP به قیمت بازار برابرند.

کله ۱۵- هرگاه $I + G < S + T$ باشد، (منظور از I سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده است.)

- (۱) $C + I + G > Y$ (۲) $C + I + G < Y$ (۳) $C + S + T > Y$ (۴) $C + S + T < Y$

فصل دوم

«مدلهای در آمد - مخارج»

تستهای تألیفی فصل دوم

کلمه مثال ۱: چنانچه میل نهایی به مصرف، برابر $0/8$ باشد، در این صورت، ضریب فزاینده سرمایه‌گذاری در اقتصاد دو بخشی کدام است؟

۱/۷۵ (۴)

۱/۲۵ (۳)

۵ (۲)

۲/۵ (۱)

✓ پاسخ: گزینه «۲» همان طور که برای ضریب تکاثر در مدل دو بخشی به دست آوردیم، ضریب تکاثر سرمایه‌گذاری چنین است:

$$\frac{dY}{dI} = \frac{1}{1-c} = \frac{1}{1-0/8} = 5$$

کلمه مثال ۲: با در نظر گرفتن اقتصاد دو بخشی و سرمایه‌گذاری تابعی از درآمد ملی، اگر سرمایه‌گذاری مستقل و درآمد ملی 100 افزایش داشته باشند و

مجموع میل نهایی به مصرف و میل نهایی به سرمایه‌گذاری $0/3$ باشد. مصرف مستقل چه تغییری خواهد کرد؟

۷۰ واحد کاهش می‌یابد. (۴)

۳۰ واحد کاهش می‌یابد. (۳)

۷۰ واحد افزایش می‌یابد. (۲)

۳۰ واحد افزایش می‌یابد. (۱)

✓ پاسخ: گزینه «۳» تحت این شرایط، ضریب تکاثر اقتصاد دو بخشی $dY = \frac{dC_0 + dI}{1-(c+e)}$ خواهد بود و چون $c+e = 0/3$ می‌باشد اگر در فرمول

جایگذاری کنیم، خواهیم داشت: $dC_0 = 0/7dy - dI$. در نتیجه $dC_0 = 0/7 \times 100 - 100 = -30$ پس، مصرف مستقل باید 30 واحد کاهش یابد.

کلمه مثال ۳: در مدل سه بخشی اگر مالیات‌ها مقطوع باشد و میل نهایی به مصرف $0/6$ باشد، برای افزایش 300 واحد در درآمد ملی پرداخت‌های

انتقالی به چه میزان باید تغییر کند؟

۲۰۰ واحد کاهش می‌یابد. (۴)

۱۲۰۰ واحد کاهش می‌یابد. (۳)

۲۰۰ واحد افزایش می‌یابد. (۲)

۱۲۰۰ واحد افزایش می‌یابد. (۱)

✓ پاسخ: گزینه «۲» در مدل سه بخشی ضریب تکاثر پرداخت‌های انتقالی برابر با $dY = \frac{cdTR}{1-c}$ می‌باشد. در نتیجه با جایگذاری خواهیم داشت:

$$300 = \frac{0/6dTR}{1-0/6} \Rightarrow dTR = 200$$

کلمه مثال ۴: فرض کنید که سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تابعی از درآمد ملی نیز باشد، در این صورت ضریب فزاینده مخارج دولت در الگوی سه بخشی

چگونه تغییر خواهد کرد؟

(۱) افزایش می‌یابد.

(۲) کاهش می‌یابد.

(۳) تغییری نمی‌کند، چون مخارج دولت با سرمایه‌گذاری خصوصی ارتباطی ندارد.

(۴) ممکن است افزایش یا کاهش یابد که این بستگی به میل نهایی به مصرف دارد.

✓ پاسخ: گزینه «۱» اگر سرمایه‌گذاری تابع Y نباشد، ضریب تکاثر مخارج دولت به صورت $\frac{1}{1-c(1-t)}$ است و اگر سرمایه‌گذاری تابع Y باشد، ضریب تکاثر

به صورت $\frac{1}{1-c(1-t)-e}$ خواهد بود که e میل نهایی به سرمایه‌گذاری است. لذا وجود e که یک مقدار مثبت است باعث بزرگ‌تر شدن ضریب تکاثر می‌شود.

کلمه مثال ۵: در مدل سه بخشی با اطلاعات زیر، درآمد ملی تعادلی چقدر است؟

$$TR_0 = 100, T_0 = 200, I_0 = 200, G_0 = 400; C_0 = 100, t = \frac{1}{3}, c = 0/3$$

۶۰۰ واحد (۴)

۱۲۰۰ واحد (۳)

۱۰۰ واحد (۲)

۸۰۰ واحد (۱)

✓ پاسخ: گزینه «۱» درآمد ملی تعادلی در این شرایط برابر می‌شود با $Y = \frac{C_0 + cTR_0 - cT_0 + I_0 + G_0}{1 - c(1-t)}$ و با جایگذاری خواهیم داشت:

$$Y = \frac{100 + 0/3 \times 100 - 0/3 \times 300 + 200 + 400}{1 - 0/3(1 - \frac{1}{3})} \Rightarrow Y = \frac{640}{0/8} = 800$$

✓ مثال ۶: اگر میل نهایی به مصرف $0/8$ باشد، اثر افزایش 200 واحد هزینه‌های دولت همانند اثر کدام است؟

- (۱) کاهش 250 واحد مالیات مقطوع
 (۲) کاهش 200 واحد مالیات مقطوع
 (۳) افزایش 250 واحد مالیات مقطوع
 (۴) افزایش 200 واحد مالیات مقطوع

✓ پاسخ: گزینه «۱» اگر میل نهایی به مصرف $0/8$ باشد کاهش 250 واحد \bar{T} معادل $-0/8(-250) = -cd\bar{T}$ یا معادل 200 واحد افزایش مصرف است. بنابراین تقاضای کل را افزایش می‌دهد و افزایش 200 واحد هزینه‌های دولت نیز 200 واحد تقاضای کل را افزایش می‌دهد.

✓ مثال ۷: اگر درآمد تعادلی برابر با 1000 باشد و نرخ مالیات برابر $0/25$ و همچنین میل نهایی به مصرف $0/8$ باشد، آنگاه ضریب تکاثر نرخ مالیات چند برابر ضریب تکاثر مالیات ثابت است؟

- (۱) 25
 (۲) 1
 (۳) $\frac{1}{4}$
 (۴) 1000

✓ پاسخ: گزینه «۴» ابتدا باید ضریب تکاثر نرخ مالیات و مالیات ثابت را محاسبه کنیم:

$$\text{ضریب تکاثر نرخ مالیات} \frac{dY}{dt} = \frac{-cY}{1 - c(1-t)} = \frac{-0/8(1000)}{1 - 0/8(1 - 0/25)} = -2000$$

$$\text{ضریب تکاثر مالیات ثابت} \frac{dY}{dT_0} = \frac{-c}{1 - c(1-t)} = \frac{-0/8}{1 - 0/8(1 - 0/25)} = -2$$

$$\frac{\text{ضریب تکاثر نرخ مالیات}}{\text{ضریب تکاثر مالیات ثابت}} = \frac{-cY}{-c} = \frac{1000}{1 - c(1-t)} = Y = 1000$$

✓ مثال ۸: اگر 60 واحد شکاف رکودی داشته و ضریب تکاثر مالیات $0/4$ و میل نهایی به مصرف $0/8$ باشد، چه مقدار شکاف GNP داریم؟

- (۱) 12
 (۲) 3
 (۳) 120
 (۴) 30

✓ پاسخ: گزینه «۴» طبق تعریف داریم: $\text{شکاف GNP} = \frac{\text{شکاف GNP}}{0/5} \Rightarrow 60 = \frac{\text{شکاف GNP}}{0/5} \Rightarrow \text{شکاف GNP} = 30$

$$\frac{-c}{1 - c(1-t)} = -0/4 \Rightarrow \frac{-0/8}{1 - c(1-t)} = -0/4 \Rightarrow \frac{1}{1 - c(1-t)} = 0/5 = \bar{G}, \bar{C}, \bar{I}$$

✓ مثال ۹: مدل سه بخشی روبرو را در نظر بگیرید: $C = 800 + 0/75Y^d$, $T = 50 + 0/2Y$, $TR = 250$, $G = 450$, $I = 600$

به ترتیب، کسری یا مازاد بودجه دولت چقدر است و اثر افزایش سرمایه‌گذاری مستقل به اندازه 50 واحد بر آن چه میزان خواهد بود؟

- (۱) 125 , 350
 (۲) 25 , 350
 (۳) 75 , 450
 (۴) 125 , 450

✓ پاسخ: گزینه «۲» در ابتدا محاسبه درآمد ملی تعادلی لازم است:

$$Y = \frac{\bar{C} - c\bar{T} + c\bar{TR} + \bar{I} + \bar{G}}{1 - c(1-t)} = \frac{800 - 0/75(50) + 0/75(250) + 600 + 450}{1 - 0/75(1 - 0/2)} = 5000$$

حال با توجه به درآمد تعادلی ۵۰۰۰ داریم:

$$BS = \bar{T} - \overline{TR} - \bar{G} + tY = 50 - 250 - 450 + 0/2(5000) = 350$$

پس معادل ۳۵۰ واحد مازاد بودجه وجود دارد.

همچنین تغییر در درآمد تعادلی در اثر افزایش سرمایه‌گذاری مستقل عبارت است از:

$$dY = \frac{1}{1-c(1-t)} d\bar{I} = \frac{1}{1-0/75(1-0/2)} (50) = 125$$

$$dBS = tdY = 0/2(125) = 25$$

که در این صورت اثر آن بر مازاد بودجه دولت به صورت مقابل است:

کج مثال ۱۰: در صورتی که مالیات به شکل $T = 40 + \frac{5}{8}Y$ باشد و میل نهایی به مصرف $\frac{1}{10}$ باشد کاهش ۷۰ واحد مالیات‌های ثابت چه مقدار کسری بودجه دولت را افزایش می‌دهد؟

۲۰ واحد (۴)

۴۰ واحد (۳)

۷۵ واحد (۲)

۵۰ واحد (۱)

$$dBS = \frac{1-c}{1-c(1-t)} d\bar{T} = \frac{(1-0/8)d\bar{T}}{1-0/8(1-\frac{5}{8})} = \frac{0/2}{0/7} \times (-70) = -20$$

پاسخ: گزینه «۴» اثر کاهش \bar{T} روی BS چنین است:

پس BS معادل ۲۰ واحد کاهش پیدا می‌کند که به معنی ۲۰ واحد کاهش مازاد بودجه یا ۲۰ واحد افزایش کسری بودجه است.

کج مثال ۱۱: در صورت منظور کردن نرخ مالیات بر درآمد و برون‌زا در نظر گرفتن سرمایه‌گذاری، ضریب افزایش بودجه متعادل:

(۱) در هر حال مساوی یک خواهد بود.

(۲) بیشتر از یک خواهد بود.

(۳) در هر حال کمتر از یک خواهد بود.

(۴) بدون در نظر گرفتن آثار القایی کمتر از یک و با در نظر گرفتن آن مساوی یک خواهد بود.

پاسخ: گزینه «۱» در یک اقتصاد سه بخشی وقتی سرمایه‌گذاری برون‌زا باشد (تابع درآمد ملی نباشد)، ضریب فزاینده سیاست بودجه متوازن $(\Delta G = \Delta T)$ برابر یک خواهد بود.

کج مثال ۱۲: فرض کنید سطح درآمد ملی برابر با ۱۸۰۰ و سطح درآمد اشتغال کامل برابر با ۲۲۰۰ و میل نهایی به مصرف $0/8$ باشد، در این شرایط اگر دولت بخواهد تعادل در بودجه خود را حفظ کند، برای رسیدن به اشتغال کامل باید:

(۲) مالیات‌های خود را ۴۰۱ واحد کاهش دهد.

(۱) خریدهای خود را ۴۰۱ واحد افزایش دهد.

(۴) خریدهای خود را ۴۰۰ واحد افزایش دهد.

(۳) مالیات‌های خود را ۴۰۰ واحد کاهش دهد.

پاسخ: گزینه «۴» اگر دولت بخواهد تعادل در بودجه داشته باشد باید سیاست بودجه متوازن $(\Delta G = \Delta T)$ را اجرا کند که در مدل سه‌بخشی $dY = d\bar{G}$ خواهد شد و چون برای رسیدن به اشتغال کامل $dY = 400$ می‌باشد در نتیجه، $d\bar{G} = 400$ خواهد بود بنابراین، به دلیل متوازن بودن سیاست بودجه دولت باید مالیات‌های خود را نیز به میزان $d\bar{G}$ افزایش دهد.

کج مثال ۱۳: در یک اقتصاد با مدل چهاربخشی، چنانچه تابع واردات $M = M_0 + mY$ و تابع صادرات هم $X = X_0 - xY$ باشد، در این صورت ضریب فزاینده صادرات مستقل کدام است؟

$$\frac{X_0 - M_0}{1-c(1-t)-e-x+m} \quad (4)$$

$$\frac{1}{1-c(1-t)-e+m} \quad (3)$$

$$\frac{1}{1-c(1-t)-e-x+m} \quad (2)$$

$$\frac{X_0}{1-c(1-t)-e+m} \quad (1)$$

پاسخ: گزینه «۲» در این مثال، صادرات هم تابعی از درآمد می‌باشد. داریم:

$$Y^d = C + I + G + (X - M) = C_0 + c(Y - T_0 - tY + TR_0) + I_0 + eY + X_0 - M_0 - mY + xY + G_0$$

در تعادل، عرضه و تقاضای کل برابرند:

$$Y = Y^d, \quad Y(1-c(1-t)-e-x+m) = C_o + I_o + X_o - M_o - cT_o + cTR_o + G_o$$

$$\Rightarrow y = \frac{C_o + I_o + X_o - M_o + G_o - cT_o + cTR_o}{1-c(1-t)-e-x+m}$$

برای به دست آوردن ضریب فزاینده صادرات مستقل (X_o) کافی است از درآمد ملی نسبت به آن مشتق بگیریم:

$$\frac{dY}{dX_o} = \frac{1}{1-c(1-t)-e-x+m}$$

می‌توانیم ضریب فزاینده را در مدل چهار بخشی به روش نشت و تزریق هم توضیح دهیم. چون در مدل چهار بخشی داریم:

$$S + T + M = I + G + X$$

این رابطه بیانگر آن است که در شرایط تعادل باید جمع متغیرهای نشت و جمع متغیرهای تزریق با هم برابر باشند. هنگامی که یکی از متغیرهای تزریق مثلاً \bar{G} تغییر می‌کند، از آنجا که متغیرهای تزریق همگی برون‌زا هستند (سرمایه‌گذاری نیز برون‌زا در نظر گرفته شده است)، پس برای ایجاد تعادل متغیرهای نشتی، که همگی درون‌زا و تابعی از Y هستند، باید تغییر کنند تا تعادل جدید را ایجاد نمایند.

وقتی که \bar{G} را به اندازه $\Delta \bar{G}$ تغییر می‌دهیم، تقاضای جدید خلق می‌شود و معادل آن Y ایجاد می‌شود و مصرف، پس‌انداز، مالیات و واردات همگی به تبعیت از Y تغییر می‌کنند. وقتی مصرف تغییر می‌کند Y نیز دوباره تغییر می‌کند و به دنبال تغییر Y مصرف، مالیات، واردات و پس‌انداز همه با ضابطه مربوط به خود به‌طور درون‌زا تغییر می‌کنند. لذا داریم:

$$\underbrace{(1-c)(1-t)\Delta Y}_{\Delta S} + \underbrace{t\Delta Y}_{\Delta T} + \underbrace{m\Delta Y}_{\Delta M} = \Delta \bar{G} \Rightarrow [1-c(1-t)+m]\Delta Y = \Delta \bar{G} \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta \bar{G}} = \frac{1}{1-c(1-t)+m}$$

کلمه مثال ۱۴: اگر در سطح درآمد اشتغال کامل، سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده معادل ۴۰ واحد از پس‌انداز کمتر باشد و صادرات نیز معادل ۲۰ واحد از واردات بیشتر باشد، مقدار شکاف چقدر است؟

- (۱) ۱۰ واحد شکاف رکودی (۲) ۵۰ واحد شکاف تورمی (۳) ۵۰ واحد شکاف رکودی (۴) ۱۰ واحد شکاف تورمی

پاسخ: گزینه «۱» در مدل چهار بخشی، تزریقات عبارتند از: $X + I + G$ و نشتی‌ها عبارتند از: $S + M + T$. پس با توجه به اطلاعات مسئله میزان نشتی‌ها ۱۰ واحد بیشتر از تزریقات می‌باشد:

$$C + S + M - (C + I + X) = S + M - (I + X) = 10$$

در نتیجه میزان عرضه ۱۰ واحد بیشتر از تقاضا می‌باشد پس به میزان ۱۰ واحد، شکاف رکودی خواهیم داشت.

کلمه مثال ۱۵: سمت راست محل تقاطع خط ۴۵° و تابع مخارج Y^d کدام رابطه زیر برقرار است؟

- (۱) $I + G > S + T$ (۲) $I + G = S + T$ (۳) $C + I + G > C + S + T$ (۴) $C + I + G < C + S + T$

پاسخ: گزینه «۴» در سمت راست تقاطع خط ۴۵° و خط Y^d داریم:

$$Y^s > Y^d \Rightarrow Y > Y^d \Rightarrow Y > C + I + G \Rightarrow C + S + T > C + I + G$$

کلمه مثال ۱۶: با فرض آنکه تعادل وجود داشته باشد، چنانچه Y افزایش یابد و مقدار $S + T$ کمتر از $I + G$ افزایش یابد، تراوشات از تزریقات:

(۱) کمتر شده و Y مجدداً به تعادل بر می‌گردد.

(۲) بیشتر شده و Y مجدداً به تعادل اولیه بر می‌گردد.

(۳) کمتر شده و Y از تعادل اولیه دور می‌شود.

(۴) بیشتر شده و Y از تعادل اولیه دور می‌شود.

پاسخ: گزینه «۳» اگر در تعادل Y افزایش یابد و $S + T$ کمتر از $I + G$ افزایش یابد، بدان معنی است که شیب $S + T$ کمتر از $I + G$ است و لذا تعادل

ناپایدار می‌باشد و Y از تعادل اولیه دور می‌شود.

کج مثال ۱۷: اگر سرمایه‌گذاری تابعی از درآمد ملی باشد و اقتصاد در شرایط رکودی باشد، با افزایش پس‌انداز، میزان درآمد و پس‌انداز در نهایت چگونه خواهد بود؟

- (۱) درآمد افزایش و پس‌انداز کاهش می‌یابد.
 (۲) درآمد کاهش اما پس‌انداز افزایش می‌یابد.
 (۳) هر دو افزایش می‌یابند.
 (۴) هر دو کاهش می‌یابند.

پاسخ: گزینه «۴» شرایط بیان شده، شرایط ایجاد تناقض خست می‌باشد در این حالت، در نهایت هم درآمد ملی کاهش می‌یابد و هم پس‌انداز القایی.

کج مثال ۱۸: در حالتی که سرمایه‌گذاری تابع درآمد ملی باشد، افزایش پس‌انداز مستقل در نهایت سبب کدام می‌شود؟

- (۱) افزایش درآمد ملی
 (۲) افزایش مقدار کل پس‌انداز
 (۳) کاهش مقدار کل پس‌انداز
 (۴) وقوع معماری خست

پاسخ: گزینه «۴» با افزایش پس‌انداز، مصرف کاهش می‌یابد. در نتیجه $y = C + I + G + X - M$ نیز کاهش می‌یابد. در این صورت:

$$y \downarrow \Rightarrow I \downarrow, S \downarrow, T \downarrow, M \downarrow$$

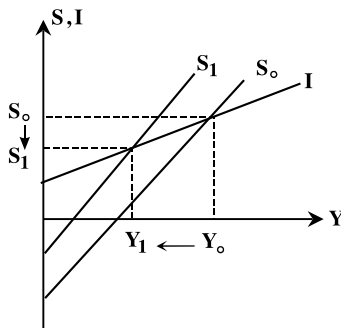
$$I + \bar{G} + \bar{X} = S + T + M$$

در تعادل باید شرط روبرو برقرار باشد:

با توجه به اینکه $I + \bar{G} + \bar{X}$ در حال کاهش است، $S + T + M$ نیز باید کاهش یابد و از آنجا که T و M در حال کاهش هستند، S می‌تواند کاهش یا افزایش یابد و یا ثابت بماند. اما آنچه مسلم است کاهش پس‌انداز القایی پس از افزایش پس‌انداز مستقل در مرحله اول است و این به معنی وقوع تناقض خست است.

کج مثال ۱۹: کدام گزینه زیر در مورد تناقض یا معماری خست صحیح است؟

- (۱) برای وقوع آن شرایط رکودی و تابعیت سرمایه‌گذاری از درآمد ملی لازم است.
 (۲) در حالت معماری خست، با افزایش تمایل به پس‌انداز مردم، درآمد ملی افزایش می‌یابد.
 (۳) در حالت معماری خست، با افزایش تمایل به پس‌انداز مردم، پس‌انداز کل کاهش می‌یابد.
 (۴) هر دو مورد ۱ و ۳ صحیح‌اند.

پاسخ: گزینه «۴» در مدل درآمد مخارج کینزی در صورتی که اقتصاد در وضعیت رکودی باشد و سرمایه‌گذاری تابعی از درآمد ملی باشد، با افزایش تمایل به پس‌انداز مردم که با حرکت رو به بالای تابع پس‌انداز همراه است. با توجه به اینکه درآمد ملی از برخورد پس‌انداز و سرمایه‌گذاری تعیین می‌شود، درآمد ملی تعادلی کاهش می‌یابد. از سوی دیگر چون پس‌انداز تابعی مستقیم از درآمد ملی است، با کاهش درآمد ملی، پس‌انداز کل نیز کاهش می‌یابد، این تناقض که توسط کینزین‌ها مطرح شد به تناقض خست مشهور است.

آزمون فصل دوم

کله ۱- با وجود درون‌زا بودن سرمایه‌گذاری، پس‌انداز بیشتر افراد، منجر به،

- (۱) افزایش سرمایه‌گذاری می‌شود.
- (۲) باعث افزایش پس‌انداز می‌شود.
- (۳) حتماً باعث کاهش پس‌انداز می‌شود.
- (۴) در نهایت باعث کاهش درآمد ملی می‌شود و می‌تواند پس‌انداز را نیز کاهش دهد.

کله ۲- در مدل سه بخشی اگر با افزایش مخارج دولت، بودجه دولت تغییر نکند نرخ مالیات به چه میزان می‌باشد؟

- (۱) ۱
- (۲) $\frac{1}{1-c}$
- (۳) $(1-c)$
- (۴) ۴

کله ۳- اگر تغییر مخارج دولت به میزان ΔG باشد، تغییر در مازاد بودجه چقدر خواهد بود؟

- (۱) $-\frac{(1-c)(1-t)}{1-c(1-t)}\Delta G$
- (۲) $-\frac{(1-c)\Delta G}{1-c(1-t)}$
- (۳) $\frac{(1-c)(1-t)}{1-c(1-t)}\Delta G$
- (۴) $\frac{(1-c)\Delta G}{1-c(1-t)}$

کله ۴- اگر تابع پس‌انداز به شکل $S = -400 + 0.4y_d$ باشد و نرخ مالیات $\frac{1}{3}$ باشد، تغییر ۱۲۵ واحد در مخارج دولت باعث چه تغییری در مصرف می‌شود؟

- (۱) $+83/3$
- (۲) $-83/3$
- (۳) $+250$
- (۴) -250

کله ۵- اگر تعادل اشتغال کامل ۱۰۵۰ واحد بیشتر از درآمد تعادلی باشد با فرض ضریب تکاثر مخارج دولت ۶ و نرخ مالیات $\frac{1}{3}$ ، مالیات ثابت به چه

میزان باید تغییر کند تا به درآمد اشتغال کامل برسیم؟

- (۱) ۱۴۰ واحد افزایش
- (۲) ۱۴۰ واحد کاهش
- (۳) ۵۲۵ واحد کاهش
- (۴) ۵۲۵ واحد افزایش

کله ۶- تثبیت‌کننده‌های خودکار ابزارهایی هستند که:

- (۱) از نوسانات شدید در درآمد ملی جلوگیری می‌کنند.
- (۲) از نوسانات شدید در مازاد بودجه دولت جلوگیری می‌کنند.
- (۳) از نوسانات شدید در سرمایه‌گذاری جلوگیری می‌کنند.
- (۴) از نوسانات شدید در تراز تجاری جلوگیری می‌کنند.

کله ۷- کدامیک از موارد زیر بیشترین کاهش در درآمد ملی تعادلی را به وجود می‌آورند؟

- (۱) کاهش ۱۰۰ واحد مالیات‌ها و هزینه‌های دولت
- (۲) کاهش ۱۰۰ واحد مالیات‌ها و پرداخت‌های انتقالی
- (۳) کاهش ۱۰۰ واحد هزینه‌های دولت و پس‌انداز مستقل
- (۴) افزایش ۱۰۰ واحد مالیات‌ها و پرداخت‌های انتقالی

کله ۸- ضریب فزاینده تغییر نرخ مالیات بر مازاد بودجه توسط کدام گزینه نمایش داده شده است؟

- (۱) $\frac{ty_0}{1-c(1-t)}$
- (۲) $\frac{y_0}{1-c(1-t)}$
- (۳) $\frac{cy_0}{1-c(1-t)}$
- (۴) $\frac{(1-c)y_0}{1-c(1-t)}$

کله ۹- با فرض آنکه ابتدا تعادل وجود داشته باشد، چنانچه y کاهش یابد و مقدار $S+T$ کمتر از $I+G$ کاهش یابد، تراوشات از تزریقات:

- (۱) بیشتر شده و y مجدداً به تعادل اولیه برمی‌گردد.
- (۲) بیشتر شده و y از تعادل اولیه دور می‌شود.
- (۳) کمتر شده و y مجدداً به تعادل اولیه برمی‌گردد.
- (۴) کمتر شده و y از تعادل اولیه دور می‌شود.

کله ۱۰- چنانچه میل نهایی به مصرف از درآمد ملی 0.55 ، میل نهایی به سرمایه‌گذاری 0.1 و نرخ مالیات 0.25 باشد، میل نهایی به پس‌انداز از درآمد ملی چقدر خواهد بود؟

- (۱) 0.2
- (۲) با اطلاعات موجود قابل محاسبه نیست.
- (۳) 0.1
- (۴) 0.45

کله ۱۱- هرگاه نرخ مالیات افزایش یابد، خط y^d (مخارج کل) و درآمد ملی تعادلی می‌یابد.

- (۱) کم‌شیب‌تر - افزایش
- (۲) پرشیب‌تر - کاهش
- (۳) کم‌شیب‌تر - کاهش
- (۴) پرشیب‌تر - افزایش

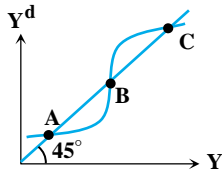
۱۲- اگر شیب تابع مخارج کل $\frac{1}{3}$ باشد، برای افزایش درآمد ملی به میزان ۶۰۰ واحد، میزان تغییر در پس‌انداز مستقل چقدر باید باشد؟

- (۱) ۲۰۰+ (۲) ۴۰۰- (۳) ۴۰۰+ (۴) ۲۰۰-

۱۳- چنانچه در سطح درآمد ملی تعادلی معادل ۲۰۰ واحد درآمد افزایش یابد،

- (۱) ۲۰۰ واحد افزایش ناخواسته در موجودی انبار خواهیم داشت. (۲) ۲۴۰ واحد افزایش ناخواسته در موجودی انبار خواهیم داشت.
(۳) ۱۶۰ واحد افزایش ناخواسته در موجودی انبار خواهیم داشت. (۴) تغییری در موجودی انبار حاصل نخواهد شد.

۱۴- در شکل زیر که یک مدل ۴۵ درجه است، نقاط پایداری مدل کدامند؟

- (۱) A و B
(۲) B و C
(۳) فقط B
(۴) A و C

۱۵- وقتی که مالیات‌ها تابعی از درآمد هستند ($T = T_0 + tY$)، آنگاه برای ایجاد بودجه متوازنی که ضریب فزاینده‌اش واحد باشد باید

- (۱) تنها مالیات ثابت، T_0 ، را تغییر دهیم.
(۲) تنها نرخ مالیات، t ، را تغییر دهیم.
(۳) مالیات مستقل، T_0 ، و نرخ مالیاتی، t ، هر دو را تغییر دهیم.
(۴) هر سه مورد بالا صحیح است اگر طوری تغییر کنند که $\Delta \bar{G} = \Delta T$ شود.

۱۶- هنگامی که در مدل دو بخشی میل نهایی به پس‌انداز $0/4$ است، برای رفع ۲۵۰ میلیارد ریال شکاف GNP چه مقدار باید سرمایه‌گذاری مستقل افزایش یابد؟

- (۱) ۲۵۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۵۰ (۴) ۱۷۵

۱۷- در مدلی دو بخشی که سرمایه‌گذاری ثابت بوده و تابع پس‌انداز $S = -100 + 0/2Y$ باشد و اگر در سطح درآمد $Y = 1500$ معادل ۱۰۰ واحد S از I کمتر باشد، در چه سطحی از درآمد ملی تعادل وجود دارد؟

- (۱) ۲۰۰۰ (۲) ۱۶۰۰ (۳) ۲۴۰۰ (۴) ۴۰۰۰

۱۸- در یک مدل سه‌بخشی با مالیات ثابت کدام‌یک از توابع مصرف زیر بیانگر ضریب تکاثر ۴- برای مالیات‌های برونزا می‌باشد؟

- (۱) $C = 600 + 0/8Y$ (۲) $C = 800 + 0/7Y$ (۳) $C = 500 + 0/6Y$ (۴) $C = 400 + 0/75Y$

۱۹- چنانچه ابتدا تراوشات و تزریقات برابر باشند، کدام‌یک از موارد زیر سبب می‌شود که تراوشات از تزریقات بیشتر شود؟

- (۱) افزایش خریدهای دولت (۲) افزایش مالیات‌ها (۳) کاهش پس‌انداز (۴) افزایش سرمایه‌گذاری

۲۰- اگر سمت چپ تقاطع خط ۴۵ درجه و خط Y^d مقدار مصرف ۱۵۰۰ باشد، در درآمد ملی تعادلی مقدار است.

- (۱) مصرف بیش از ۱۵۰۰ (۲) مصرف کمتر از ۱۵۰۰ (۳) پس‌انداز بیش از ۱۵۰۰ (۴) پس‌انداز کمتر از ۱۵۰۰

فصل سوم

« مدل‌های IS – LM »

تست‌های تألیفی فصل سوم

کج مثال ۱: کدام جمله درباره منحنی IS صحیح است؟

(۱) منحنی تعادل در بازار کالا را نشان می‌دهد.

(۲) رابطه بین نرخ بهره و سطح درآمد، در شرایطی که پس‌انداز با سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده، برابر باشد را نشان می‌دهد و شیب آن مثبت می‌باشد.

(۳) منحنی تعادل در اقتصاد کلان را نشان می‌دهد.

(۴) رابطه بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده را نشان می‌دهد.

پاسخ: گزینه «۱» منحنی IS ترکیبات Y و r است که بازار کالا در آن تعادل دارد. یعنی عرضه و تقاضای کل و یا تراوشات و تزریقات برابرند و همچنین یک منحنی نزولی است.

کج مثال ۲: شیب منحنی IS به کدام مورد بستگی بیشتری دارد؟

(۱) کشش‌پذیری تقاضا برای پول نسبت به نرخ بهره

(۲) کشش‌پذیری تقاضا برای سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره

(۳) کشش‌پذیری مصرف نسبت به نرخ بهره

(۴) کشش‌پذیری پس‌انداز نسبت به نرخ بهره

پاسخ: گزینه «۲» دقت نمایید که اگر مصرف و پس‌انداز نیز تابعی از نرخ بهره باشند بر روی شیب IS اثر می‌گذارند، اما در حالت معمول شیب IS عمدتاً به پارامتر a یا حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره بستگی دارد.

کج مثال ۳: اگر منحنی IS دارای شیب صفر باشد، سرمایه‌گذاری نسبت به تغییرات نرخ بهره

(۱) حساسیتی ندارد. (۲) کشش صفر دارد. (۳) بی‌نهایت حساس است. (۴) واکنش نشان نمی‌دهد.

پاسخ: گزینه «۳» شیب IS در یک مدل سه بخشی به‌طور معمول $\frac{1-c(1-t)}{a}$ است. حال اگر شیب مذکور صفر باشد بدان معنی است که a به سمت بی‌نهایت میل کرده است که حساسیت بی‌نهایت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره را نشان می‌دهد. توجه کنید که $c(1-t) < 1$ می‌باشد و صورت کسر برابر صفر نخواهد شد.

کج مثال ۴: هرچه سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره با کشش‌تر باشد، برای کاهش مشخص در نرخ بهره،

(۱) افزایش شدیدتری در پس‌انداز و مالیات برای حفظ تعادل بازار لازم است.

(۲) افزایش کمتری در پس‌انداز و مالیات برای حفظ تعادل بازار لازم است.

(۳) کاهش کمتری در پس‌انداز و مالیات برای حفظ تعادل بازار لازم است.

(۴) کاهش شدیدتری در پس‌انداز و مالیات برای حفظ تعادل بازار لازم است.

پاسخ: گزینه «۱» هرچه سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره با کشش‌تر باشد سبب افزایش شدیدتری در سرمایه‌گذاری و تزریقات می‌شود و لذا برای حفظ تعادل باید S + T شدیدتر افزایش یابد.

کج مثال ۵: با فرض عمودی بودن تابع سرمایه‌گذاری، تغییر ۱۰٪ در نرخ بهره باعث چند درصد تغییر در y تعادلی خواهد شد؟

(۱) ۱۰٪+ (۲) ۱۰٪-

(۳) ۰٪ (۴) y تعادلی ممکن است افزایش یا کاهش یابد

پاسخ: گزینه «۳» عمودی بودن تابع سرمایه‌گذاری به منزله حساس نبودن سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره می‌باشد یعنی، $a = 0$ خواهد بود که در

نتیجه با توجه به شیب منحنی IS $(\frac{1-c(1-t)}{a})$ منحنی IS عمودی خواهد شد و تغییر نرخ بهره باعث هیچ‌گونه تغییر در y تعادلی نخواهد گردید.

کج مثال ۶: کاهش میل نهایی به مصرف و افزایش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به درآمد، به ترتیب چه اثری روی شیب منحنی IS دارند؟

- (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - کاهش (۴) افزایش - افزایش

پاسخ: گزینه «۳» شیب IS به صورت قدر مطلق با فرض اینکه سرمایه‌گذاری تابع درآمد و نرخ بهره باشد برابر $\frac{1-c(1-t)-e}{a}$ است و کاهش میل نهایی به مصرف (c) سبب افزایش شیب IS و افزایش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به درآمد (e) باعث کاهش شیب IS می‌گردد.

کج مثال ۷: شیب منحنی تعادل بازار کالا به صورت داده شده و برابر با $0/01 -$ است. در صورتی که میل نهایی به مصرف در این اقتصاد $0/6$ باشد، کشش بهره‌ای تابع سرمایه‌گذاری اقتصاد چند است؟

- (۱) $0/5$ (۲) $4/5$ (۳) 40 (۴) $12/5$

پاسخ: گزینه «۳» با فرض $t = 0$ و با جایگذاری اعداد داده شده در رابطه شیب IS داریم:

$$\text{شیب IS} = -\frac{1-c(1-t)}{a} \Rightarrow -0/01 = -\frac{1-0/6}{a} \Rightarrow a = 40$$

کج مثال ۸: شیب منحنی IS تحت چه شرایطی صعودی خواهد بود؟

- (۱) IS منحنی نزولی است و تحت هیچ شرایطی صعودی نمی‌باشد.
 (۲) اگر سرمایه‌گذاری تابعی از درآمد ملی باشد منحنی IS صعودی خواهد شد.
 (۳) اگر معکوس حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به درآمد ملی کوچک‌تر از ضریب تکاثر مخارج دولت باشد منحنی IS صعودی می‌گردد.
 (۴) در اقتصاد چهاربخشی با درون‌زا کردن واردات شیب IS صعودی خواهد شد.

پاسخ: گزینه «۳» شیب منحنی IS با وارد کردن حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره به شکل $-\frac{1-c(1-t)-e}{b}$ خواهد شد و برای اینکه

این شیب مثبت باشد باید $1-c(1-t)-e < 0$ گردد که در نتیجه خواهیم داشت: $e > 1-c(1-t)$. با معکوس کردن آن $\frac{1}{e} < \frac{1}{1-c(1-t)}$ به دست خواهد آمد که نشان می‌دهد صعودی شدن منحنی IS منوط به کوچک‌تر بودن معکوس حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به درآمد ملی از ضریب تکاثر مخارج دولت می‌باشد.

کج مثال ۹: اگر سمت راست منحنی IS قرار داشته باشیم، چه نوع مازادی در بازار کالا وجود دارد و این مازاد با چه نوع تغییری در درآمد ملی قابل جبران است؟

- (۱) عرضه - افزایش (۲) عرضه - کاهش (۳) تقاضا - کاهش (۴) تقاضا - افزایش

پاسخ: گزینه «۲» روی IS تعادل بازار کالا وجود دارد. حال اگر اندکی به سمت راست IS برویم، با افزایش درآمد و افزایش تراوشات مقدار تراوشات از مقدار تزریقات بیشتر می‌شود و اضافه عرضه در بازار کالا به وجود می‌آید و در آن صورت برای برقراری تعادل مجدد باید Y کاهش یابد.

کج مثال ۱۰: دو تابع مصرف و سرمایه‌گذاری به ترتیب به صورت $C = 600 + 0/6Y$ و $I = 250 + 0/15Y - 200r$ هستند. چنانچه سرمایه‌گذاری مستقل به 200 کاهش یابد، انتقال افقی IS چقدر خواهد بود؟

- (۱) 50 (۲) 200 (۳) 100 (۴) 75

پاسخ: گزینه «۲» در این سؤال سرمایه‌گذاری هم تابع درآمد و هم تابع نرخ بهره است. چون سرمایه‌گذاری مستقل در ابتدا 250 بوده است و اکنون به 200 کاهش یافته است، بنابراین $\Delta I_0 = -50$ است. انتقال افقی IS چنین است:

$$\Delta y = \frac{1}{1-c(1-t)-e} \Delta I_0 = \frac{1}{1-0/6-0/15} (-50) = -200$$

کدامیک از موارد زیر جزء وظایف پول از دیدگاه کینز نبوده است؟

- (۱) وسیله مبادله
(۲) ذخیره ارزش
(۳) ملاک سنجش ارزش
(۴) وسیله‌ای جهت ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا

پاسخ: گزینه «۴» کینز برای پول سه وظیفه اصلی بیان می‌کند که عبارتند از:

- ۱- ملاک سنجش ارزش یا همان واحدی برای محاسبه ۲- وسیله مبادله ۳- ذخیره ارزش که ماهیتی کالایی به پول می‌دهد.

کدامیک از موارد زیر انگیزه نگهداری پول از دیدگاه کینز را مطرح می‌کنند، به جز:

- (۱) انجام داد و ستد و معاملات روزانه
(۲) کاهش ریسک ناشی از نوسانات تجاری
(۳) تأمین هزینه و مخارج پیش‌بینی نشده
(۴) انجام معاملات سفته‌بازی

پاسخ: گزینه «۲» کینز برای نگهداری پول سه انگیزه عمده بیان می‌کند که عبارتند از:

- ۱- انجام داد و ستد و معاملات روزانه که انگیزه معاملاتی گفته می‌شود. ۲- تأمین مخارج و هزینه‌های پیش‌بینی نشده که به انگیزه احتیاطی مشهور است. ۳- انگیزه سفته‌بازی

کدامیک از موارد زیر باعث چه تغییری در تقاضای معاملاتی، تقاضای سفته‌بازی، عرضه پول و تقاضای کل پول می‌گردد.

- (۱) بی‌تأثیر - افزایش - بی‌تأثیر - کاهش
(۲) بی‌تأثیر - کاهش - بی‌تأثیر - کاهش
(۳) بی‌تأثیر - افزایش - افزایش - افزایش
(۴) بی‌تأثیر - کاهش - افزایش - افزایش

پاسخ: گزینه «۲» با توجه به فرمول $\frac{M^d}{P} = L_o - hr$ افزایش نرخ بهره باعث کاهش تقاضای سفته‌بازی می‌گردد و همچنین با توجه به فرمول تابع

تقاضای کل پول $\frac{M^d}{P} = L_o - hr + ky$ افزایش نرخ بهره باعث کاهش تقاضای کل پول می‌گردد. عرضه پول جزء سیاست‌های پولی بانک مرکزی است و از تغییرات نرخ بهره تأثیر نمی‌پذیرد. همچنین تقاضای معاملاتی تابعی از درآمد ملی می‌باشد و تغییرات نرخ بهره روی آن تأثیر ندارد.

شکل ۱۲

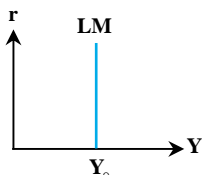
کدامیک از موارد زیر منحنی است که تعادل در بازار در فضای را نشان می‌دهد.

- (۱) LM - غیر نزولی - پول - (y, r)
(۲) IS - نزولی - پولی - (y, r)
(۳) LM - صعودی - پولی - (P, r)
(۴) LM - غیر نزولی - پولی - (P, y)

پاسخ: گزینه «۱» منحنی LM مکان هندسی نقاطی است که نشان‌دهنده تعادل در بازار پول در فضای (y, r) می‌باشند. این منحنی می‌تواند صعودی (حالت عمومی کینزی)، افقی (دام نقدینگی یا حالت کینز) و عمودی (حالت کلاسیک) باشد.

کدامیک از موارد زیر در صورتی که تقاضای پول نسبت به نرخ بهره هیچ‌گونه حساسیتی نداشته باشد، با حرکت روی منحنی LM به سمت بالا،

- (۱) درآمد و نرخ بهره هر دو زیاد می‌شود.
(۲) درآمد زیاد ولی نرخ بهره ثابت می‌ماند.
(۳) درآمد کاهش ولی نرخ بهره ثابت می‌ماند.
(۴) نرخ بهره زیاد ولی درآمد ثابت می‌ماند.

پاسخ: گزینه «۴» اگر تقاضای پول فاقد حساسیت نسبت به نرخ بهره

باشد، LM عمودی است و با حرکت بر روی LM عمودی به سمت بالا نرخ بهره افزایش می‌یابد ولی درآمد ثابت خواهد ماند.

کدامیک از موارد زیر در دام نقدینگی،

- (۱) بخش بیشتری از پول صرف نیازهای مبادلاتی می‌شود.
(۲) بخش بیشتری از پول برای سفته‌بازی نگهداری می‌شود.
(۳) تمامی پول موجود در اقتصاد صرف سفته‌بازی می‌شود.
(۴) تمامی پول موجود در اقتصاد صرف نیازهای معاملاتی می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» در دام نقدینگی به دلیل اینکه در رکود قرار داریم و درآمد کم است، بخش کمتری از پول برای نیازهای معاملاتی استفاده می‌شود. در این شرایط پول راکد بسیار زیاد است که پول راکد نیز همان تقاضای سفته‌بازی پول است.

کج مثال ۱۷: اگر حجم پول بیشتر از مقدار تقاضای پول باشد:

- (۱) نرخ بهره افزایش خواهد یافت.
 (۲) نرخ بهره کاهش و NNP افزایش خواهد یافت.
 (۳) نرخ بهره کاهش خواهد یافت.
 (۴) تابع تقاضای پول به سمت پایین و چپ انتقال خواهد یافت.
- پاسخ: گزینه «۲» اگر حجم پول بیشتر از تقاضای پول باشد، بدین معنی است که اضافه عرضه پول وجود دارد. در نتیجه برای افزایش تقاضای پول در ابتدا باید نرخ بهره کاهش یابد البته، با کاهش نرخ بهره و با افزایش سرمایه‌گذاری NNP نیز افزایش خواهد یافت.

کج مثال ۱۸: چنانچه برای یک منحنی LM معمولی به سمت پایین حرکت کنیم، تقاضای سفته بازی و تقاضای معاملاتی به ترتیب چه تغییری خواهند کرد؟

- (۱) افزایش - افزایش (۲) افزایش - کاهش (۳) کاهش - ثابت می‌ماند. (۴) ثابت می‌ماند - کاهش
- پاسخ: گزینه «۲» با حرکت روی LM به سمت پایین و چپ نرخ بهره کاهش می‌یابد، پس تقاضای سفته بازی پول افزایش می‌یابد و چون درآمد کاهش می‌یابد، پس تقاضای معاملاتی کاهش خواهد یافت.

کج مثال ۱۹: فرض کنید در یک اقتصاد تمامی پول موجود در آن صرفاً برای انجام معاملات مورد استفاده قرار گیرد. در این صورت شیب منحنی LM چقدر است؟

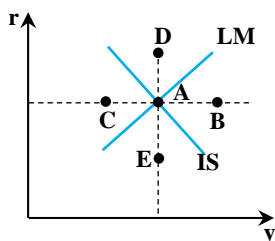
- (۱) بی‌نهایت (۲) صفر (۳) یک (۴) کمی کمتر از شیب خط ۴۵ درجه
- پاسخ: گزینه «۱» اگر تمامی پول برای معاملات مورد استفاده قرار گیرد بدان معنا است که پول راکد وجود ندارد و این یعنی تقاضایی برای سفته بازی وجود نخواهد داشت که این همان منحنی LM عمودی یا کلاسیک است.

کج مثال ۲۰: اگر معادله LM به صورت $Y = 200$ باشد، تقاضای پول دارای حساسیت نسبت به است.

- (۱) سفته‌بازی، صفر، نرخ بهره (۲) سفته‌بازی، بی‌نهایت، نرخ بهره (۳) معاملاتی، صفر، درآمد ملی (۴) معاملاتی، بی‌نهایت، درآمد ملی
- پاسخ: گزینه «۱» وقتی معادله LM بدین صورت است یعنی تغییرات نرخ بهره بر روی درآمد اثر ندارد و LM عمودی است. در این صورت پول راکد وجود ندارد و تقاضای سفته‌بازی پول حساسیتی به نرخ بهره ندارد.

کج مثال ۲۱: انتقال منحنی LM به سمت چپ، کدام نتیجه را دربر ندارد؟

- (۱) مصرف و سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابند. (۲) مصرف و پس‌انداز کاهش می‌یابند.
 (۳) مصرف کاهش و پس‌انداز افزایش می‌یابند. (۴) سرمایه‌گذاری و پس‌انداز کاهش می‌یابند.
- پاسخ: گزینه «۳» با انتقال LM به سمت چپ به طور معمول Y کاهش می‌یابد که هم مصرف و هم پس‌انداز را کاهش می‌دهد و نرخ بهره نیز افزایش می‌یابد که این باعث کاهش سرمایه‌گذاری می‌گردد.

کج مثال ۲۲: با توجه به نمودار مقابل کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) تعادل بازار کالا، A اضافه عرضه کالا، D اضافه عرضه پول
 (۲) A تعادل بازار پول، B اضافه عرضه پول، C اضافه عرضه کالا
 (۳) A تعادل بازار کالا و پول، E اضافه عرضه پول، C اضافه تقاضای کالا
 (۴) A تعادل بازار کالا و پول، D اضافه تقاضای پول، E اضافه عرضه کالا
- پاسخ: گزینه «۱» A تعادل بازار کالا و تعادل بازار پول می‌باشد زیرا، بر روی نقطه تقاطع منحنی IS و LM می‌باشد. در نقطه B اضافه عرضه کالا وجود دارد زیرا، با نرخ بهره ثابت Y نسبت به تعادلی بیشتر است و همچنین در این نقطه اضافه تقاضای پول وجود دارد زیرا، با ثابت ماندن I و با بیشتر شدن Y نسبت به تعادلی تقاضای معاملاتی افزایش می‌یابد و متعاقباً تقاضای کلی پول بیشتر از عرضه پول خواهد شد. نقطه C دقیقاً بر عکس نقطه B می‌باشد. در نقطه D در بازار کالا اضافه عرضه خواهیم داشت زیرا، با ثابت ماندن (عرضه کل)، با افزایش نرخ بهره سرمایه‌گذاری و تقاضای کل کاهش می‌یابد که باعث مازاد عرضه کالا خواهد شد. همچنین در این نقطه با ثابت ماندن Y و افزایش I تقاضای سفته‌بازی کم می‌شود و در نتیجه تقاضای کل پول کاهش می‌یابد و مازاد عرضه پول ایجاد خواهد گردید. نقطه E عکس نقطه D خواهد بود.

کلمه مثال ۲۳: در یک اقتصاد تابع تقاضای پول به صورت $L = \frac{1}{4}Y - 100r$ و عرضه پول ثابت و برابر ۵۰۰ است. اگر مخارج مستقل ۱۵۰۰، میل نهایی به مصرف از درآمد ملی $\frac{1}{6}$ باشد و تابع سرمایه‌گذاری بی‌کشش نسبت به نرخ بهره باشد، درآمد ملی تعادلی چقدر است؟

(۱) ۳۷۵۰ (۲) ۳۸۰۰ (۳) ۴۰۵۰ (۴) ۳۶۳۰

پاسخ: گزینه «۱» در حالی که سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره بی‌کشش است ($a = 0$)، IS عمودی است و مقدار Y را صرفاً بازار کالا تعیین می‌کند. بنابراین Y تعادلی همانند مدل‌های ساده درآمد مخارج کینزی به صورت روبرو به دست می‌آید:

$$Y = \frac{\bar{A}}{1 - c(1-t)} = \frac{1500}{1 - 0/6} = 3750$$

$$Y = \frac{C_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0 - cT_0 + \frac{a}{h} \frac{\bar{M}}{P}}{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h} + m}$$

اگر بخواهیم از معادله درآمد تعادلی در الگوی IS-LM استفاده کنیم داریم:

$$K = \frac{1}{4}, h = 100, \frac{\bar{M}}{P} = 500$$

با توجه به اطلاعات سؤال:

$$A = C_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0 - cT_0 = 1500, c(1-t) = 0/6, a = 0$$

$$Y = \frac{1500 + (\frac{0}{100} \times 500)}{1 - 0/6 + \frac{0 \times 0/4}{100} + 0} = \frac{1500}{0/4} = 3750$$

همچنین فرض می‌شود $m = 0$ است. در این صورت با جایگذاری داریم:

کلمه مثال ۲۴: اگر جمع مخارج مستقل در یک اقتصاد 1000 و مجموع میل نهایی به مصرف و سرمایه‌گذاری از درآمد ملی $0/8$ باشد، در حالی که منحنی LM در دام نقدینگی است، درآمد ملی چقدر است؟

(۱) ۴۷۰۰ (۲) ۵۰۰۰ (۳) ۳۶۰۰ (۴) ۵۵۰۰

پاسخ: گزینه «۲» در حالی که LM در دام نقدینگی است ($h = \infty$)، یعنی افقی است. در نتیجه صرفاً بازار کالا درآمد تعادلی را تعیین می‌کند. لذا

$$Y = \frac{\bar{A}}{1 - c(1-t) - e} = \frac{1000}{1 - 0/8} = \frac{1000}{0/2} = 5000$$

مانند حالت ساده درآمد مخارج است و داریم:

کلمه مثال ۲۵: با توجه به اینکه ضریب تکاثر مدل درآمد - مخارج (α_G)، شیب LM و حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره همگی ۲ باشند، افزایش 100 واحد در مخارج دولت باعث تقریباً چه میزان افزایش در درآمد ملی تعادلی خواهد شد؟

(۱) ۳۰ (۲) ۲۰۰ (۳) ۲۰ (۴) ۳۰۰

پاسخ: گزینه «۳»

$$a = 2 \text{ و } \frac{K}{h} = 2$$

$$\alpha_G = \frac{1}{1 - c(1-t) + m - e} = 2 \Rightarrow 1 - c(1-t) + m - e = \frac{1}{2}$$

$$\text{ضریب فزاینده مخارج دولت} = \frac{1}{1 - c(1-t) + m - e + \frac{ak}{h}} = \frac{1}{\frac{1}{2} + (2 \times 2)} = \frac{2}{9} \Rightarrow \Delta y = \frac{2}{9} \times 100 \approx 22$$

کلمه مثال ۲۶: ضریب تکاثر عرضه پول وقتی که شیب LM برابر $0/2$ ، میل نهایی به مصرف $0/8$ ، نرخ مالیات $0/15$ و سرمایه‌گذاری به نرخ بهره بی‌کشش باشد، چند است؟

(۱) ۲/۵ (۲) ۱/۵ (۳) ۲ (۴) صفر

پاسخ: گزینه «۴» اگر سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره بی‌کشش باشد ($a = 0$) در آن صورت IS عمودی است و بدون توجه به سایر موارد ضریب تکاثر عرضه پول صفر است. همچنین با توجه به فرمول ضریب فزاینده عرضه پول داریم:

$$\frac{\Delta y}{\Delta \frac{\bar{M}}{P}} = \frac{\frac{a}{h}}{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}} = \frac{\frac{0}{h}}{1 - 0/8(1 - 0/15) + (0 \times 0/0/2)} = \frac{0}{0/32} = 0$$

کله مثال ۲۷: با افزایش ضریب تقاضای معاملاتی پول، شیب منحنی LM و ضریب تکاثر سیاست پولی به ترتیب چه تغییراتی خواهند کرد؟

- (۱) پرشیب‌تر، کوچک‌تر (۲) پرشیب‌تر، بزرگ‌تر (۳) کم شیب‌تر، کوچک‌تر (۴) کم‌شیب‌تر، بزرگ‌تر

پاسخ: گزینه «۱» از آنجا که مخرج تمامی ضرایب تکاثر سیاست‌های پولی و مالی به صورت $1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}$ است، هرچه k یا ضریب تقاضای

معاملاتی پول بیشتر باشد مخرج تمامی ضرایب تکاثر بزرگ‌تر شده و ضرایب تکاثر همه سیاست‌ها کوچک‌تر می‌شود. در ضمن، شیب LM به صورت $\frac{k}{h}$ است و هرچه k بزرگ‌تر باشد، LM پرشیب‌تر است.

کله مثال ۲۸: در مدل IS - LM ضریب فزاینده سیاست مالی در شرایطی که ضریب فزاینده سیاست پولی صفر می‌باشد چه مقدار خواهد بود؟

- (۱) برابر با ضریب فزاینده مدل درآمد - مخارج
(۲) ضریب فزاینده سیاست مالی در IS - LM همواره کمتر از ضریب تکاثر درآمد - مخارج می‌باشد.
(۳) صفر می‌باشد.
(۴) کوچک‌تر از ۱ می‌باشد.

پاسخ: گزینه «۱» ضریب فزاینده سیاست پولی $\frac{a}{h}$ می‌باشد و زمانی صفر خواهد بود که $a = 0$ یا $h = \infty$ باشد و این بدان معنی

است که ضریب فزاینده سیاست مالی به شکل $\frac{1}{1 - c(1-t)}$ در خواهد آمد که همان ضریب تکاثر مدل درآمد - مخارج خواهد بود.

کله مثال ۲۹: توابع مصرف و مالیات به ترتیب به صورت $C = 4000 + 0.8Y^d$ و $T = 1000 + 0.25Y$ است. تابع سرمایه‌گذاری $I = 3000 - 100r$ و

هزینه‌های دولت ۵۰۰ است. اگر تقاضای پول در این اقتصاد $\frac{M^d}{P} = 5000 + 0.4Y - 400r$ باشد، کاهش ۲۰ واحد پرداخت‌های انتقالی چه مقدار درآمد ملی تعادلی را کاهش می‌دهد؟

- (۱) ۳۳ (۲) ۳۲ (۳) ۳۴ (۴) ۲۰

پاسخ: گزینه «۲» اثر پرداخت‌های انتقالی به صورت زیر است:

$$dY = \frac{cdTR}{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}} \Rightarrow dY = \frac{0.8(-20)}{1 - 0.8(1 - 0.25) + \frac{1000 \times 0.4}{400}} = -32$$

کله مثال ۳۰: فرض کنید در یک مدل IS-LM که شکل منحنی‌ها متعارف است، یک افزایش در مخارج دولت ایجاد شود. در این صورت تقاضای

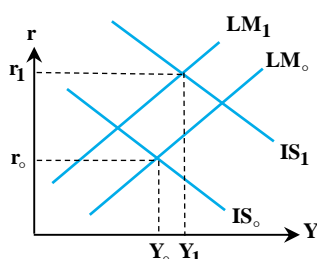
معاملاتی و تقاضای سفته‌بازی پول به ترتیب چه تغییراتی می‌کنند؟

- (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - افزایش (۴) افزایش - کاهش

پاسخ: گزینه «۴» افزایش مخارج دولتی و انتقال IS به راست سبب افزایش درآمد و افزایش تقاضای معاملاتی شده و همچنین باعث افزایش نرخ بهره و کاهش تقاضای سفته‌بازی پول می‌شود.

کله مثال ۳۱: اگر به صورت همزمان بانک مرکزی عرضه پول و دولت نیز مالیات‌ها را کاهش دهد، نرخ بهره و سرمایه‌گذاری چه تغییری می‌کنند؟

- (۱) کاهش - افزایش (۲) افزایش - کاهش (۳) کاهش - کاهش (۴) افزایش - افزایش

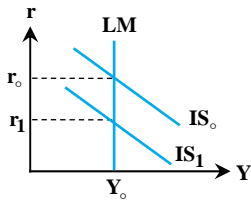
پاسخ: گزینه «۲» اگر مالیات‌ها کاهش یابد، درآمد قابل تصرف و مصرف

افزایش می‌یابد و در این صورت منحنی IS به سمت راست منتقل می‌شود و r افزایش و در نتیجه آن، I کاهش می‌یابد. اگر عرضه پول کاهش یابد، LM به چپ منتقل می‌شود و r افزایش می‌یابد و در نتیجه آن، I کاهش می‌یابد و در کل نیز r افزایش و I کاهش خواهد یافت. دقت کنید که در نهایت ممکن است درآمد افزایش یا کاهش یابد و یا ثابت بماند که این بستگی به میزان تغییرات LM و IS دارد.

مثال ۳۲: کاهش هزینه‌های دولت در وضعیتی که تقاضای پول هیچ حساسیتی نسبت به نرخ بهره ندارد، باعث کدام مورد خواهد شد؟

- (۱) افزایش سهم نسبی سرمایه‌گذاری از درآمد ملی
 (۲) افزایش سهم نسبی مصرف از درآمد ملی
 (۳) کاهش سهم نسبی سرمایه‌گذاری از درآمد ملی
 (۴) کاهش سهم نسبی مصرف از درآمد ملی

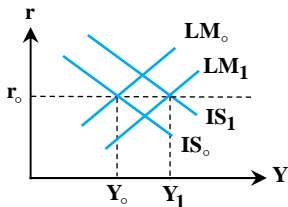

پاسخ: گزینه «۱» اگر تقاضای پول نسبت به نرخ بهره بی‌کشش باشد، آنگاه $h = 0$ و منحنی LM عمودی خواهد بود. بنابراین کاهش در G همان اندازه سرمایه‌گذاری I را افزایش می‌دهد چون نرخ بهره را کاهش می‌دهد و Y ثابت است. پس $\frac{I}{Y}$ افزایش می‌یابد و $\frac{C}{Y}$ ثابت می‌ماند.

مثال ۳۳: بانک مرکزی و دولت در یک هدف‌گیری مشترک قصد دارند بدون اینکه نرخ بهره را در اقتصاد تغییر دهند، تقاضای کل و درآمد ملی

تعادلی را افزایش دهند. کدام ترکیب سیاستی این هدف‌گیری را تأمین خواهد نمود؟

- (۱) کاهش مالیات‌ها و عرضه پول
 (۲) کاهش خریدهای دولت و عرضه پول
 (۳) افزایش خریدهای دولت و عرضه پول
 (۴) افزایش مالیات‌ها و عرضه پول

پاسخ: گزینه «۳» ترکیب سیاستی که هم IS را به راست (سیاست مالی انبساطی) و هم LM را به راست (سیاست پولی انبساطی) منتقل کند، می‌تواند r را تغییر ندهد و Y^d و در نتیجه Y را افزایش دهد. افزایش خریدهای دولت یک سیاست مالی انبساطی و افزایش عرضه پول یک سیاست پولی انبساطی است.

مثال ۳۴: زمانی که تقاضای مستقل پول افزایش می‌یابد، مقادیر تراوشات و تزریقات به ترتیب چه تغییری می‌کنند؟

- (۱) کاهش - کاهش
 (۲) کاهش - افزایش
 (۳) افزایش - کاهش
 (۴) افزایش - افزایش

پاسخ: گزینه «۱» وقتی که تقاضای مستقل پول افزایش می‌یابد، سبب انتقال LM به سمت چپ می‌شود که در نتیجه نرخ بهره افزایش می‌یابد که این با کاهش سرمایه‌گذاری و مقدار تزریقات همراه است. از طرفی با انتقال LM به سمت چپ درآمد کاهش می‌یابد و باعث می‌شود مصرف نیز که بخش دیگر از تزریقات را تشکیل می‌دهد کاهش یابد. همچنین با کاهش درآمد مقادیر پس‌انداز و مالیات که همان تراوشات هستند، کاهش می‌یابد.

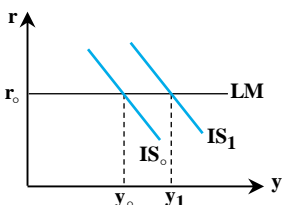
مثال ۳۵: سیاست مالی در چه زمانی بیشترین تأثیر خودش را بر اقتصاد نمی‌گذارد؟

- (۱) حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره صفر باشد یا حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره بی‌نهایت باشد.
 (۲) حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره بی‌نهایت باشد یا حساسیت تقاضای پول به درآمد ملی صفر باشد.
 (۳) حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره صفر باشد یا حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره بی‌نهایت باشد.
 (۴) حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره صفر باشد یا حساسیت تقاضای پول به درآمد ملی صفر باشد.

پاسخ: گزینه «۳» سیاست مالی زمانی بیشترین تأثیر خودش را خواهد داشت که LM افقی یا IS عمودی باشد، LM افقی به معنای بی‌نهایت بودن حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره یا صفر بودن حساسیت تقاضای پول نسبت به درآمد ملی می‌باشد. IS عمودی نیز به معنی صفر بودن حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره می‌باشد.

مثال ۳۶: در شرایط حدی کینزی تقاضای پول، نرخ بهره و سطح تولید حقیقی به ترتیب توسط کدام بازار تعیین می‌شوند؟

- (۱) هر دو توسط بازار کالا
 (۲) بازار پول - بازار کالا
 (۳) هر دو توسط بازار پول
 (۴) بازار کالا - بازار پول

پاسخ: گزینه «۲» در شرایط حدی کینزی تقاضای پول منحنی LM افقی است و سطح نرخ بهره را بازار پول تعیین می‌کند. در نتیجه منحنی IS نمی‌تواند نقشی در تعیین میزان r داشته باشد. اما مقدار Y توسط جابه‌جایی منحنی IS (بازار کالا) مشخص می‌گردد.

کجه مثال ۳۷: در ناحیه کلاسیک منحنی LM، سیاست پولی نرخ بهره را و سرمایه‌گذاری را تغییر می‌دهد.

- (۱) بسیار کم - بسیار کم (۲) بسیار کم - به شدت (۳) به شدت - به شدت (۴) به شدت - بسیار کم

پاسخ: گزینه «۳» در حالت کلاسیک LM یا LM عمودی، سیاست پولی LM را به چپ یا راست منتقل می‌کند. در این شرایط، چون کل تقاضای پول، تقاضای معاملاتی است و تقاضای سفته بازی وجود ندارد، تغییر در عرضه پول باعث تغییر شدیدی در نرخ بهره شده که در نتیجه سرمایه‌گذاری را نیز به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین علت است که در شرایط کلاسیک سیاست پولی بیشترین کارایی را دارد.

کجه مثال ۳۸: اگر تقاضای پول در وضعیت عدم کشش به نرخ بهره باشد کاهش هزینه‌های دولت باعث می‌شود.

- (۱) افزایش سهم نسبی مصرف از درآمد (۲) افزایش سهم نسبی سرمایه‌گذاری از درآمد
(۳) کاهش سهم نسبی مصرف از درآمد (۴) کاهش سهم نسبی سرمایه‌گذاری از درآمد

پاسخ: گزینه «۲» در شرایط عدم حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره ($h = 0$)، منحنی LM عمودی خواهد بود که دقیقاً به اندازه کاهش هزینه‌های دولت، سرمایه‌گذاری به علت کاهش نرخ بهره افزایش خواهد یافت که در نتیجه درآمد ملی ثابت باقی می‌ماند. پس $\frac{I}{y}$ افزایش می‌یابد و $\frac{c}{y}$ بدون تغییر باقی می‌ماند.

کجه مثال ۳۹: در حالت حساسیت بی‌نهایت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره، با افزایش ۱۰٪ در عرضه حقیقی پول، درآمد ملی چند درصد تغییر خواهد کرد؟

- (۱) کمتر از ۱۰٪ (۲) ۰ (۳) بیشتر از ۱۰٪ (۴) ۱۰٪

پاسخ: گزینه «۴» در شرایطی که سرمایه‌گذاری به نرخ بهره بی‌نهایت حساس باشد، IS افقی خواهد بود. در نتیجه در تابع تقاضای پول نرخ بهره r تغییر نمی‌کند و چون بر روی LM عرضه و تقاضا برابر می‌باشد، با افزایش ۱۰٪ در عرضه حقیقی پول، تقاضای پول نیز ۱۰٪ افزایش پیدا می‌کند. همچنین با توجه به $\frac{\Delta M}{P} = k\Delta y$ ، درآمد ملی نیز حتماً باید ۱۰٪ افزایش یابد.

کجه مثال ۴۰: اگر شیب منحنی IS، ۲۵٪ افزایش پیدا کند و حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره ۲۰٪ کاهش پیدا کند، ضریب فزاینده سیاست پولی چند درصد تغییر خواهد کرد؟

- (۱) ۰ درصد (۲) ۲۵٪ کاهش (۳) ۲۵٪ افزایش (۴) ۶/۲۵٪ افزایش

پاسخ: گزینه «۱» اگر ضریب فزاینده سیاست پولی را به شکل $\frac{\frac{1}{h}}{\frac{1-c(1-t)}{a} + \frac{k}{h}}$ در نظر بگیریم، بعد از اعمال درصد تغییرات خواهیم داشت:

$$\frac{\frac{1}{\frac{0}{\lambda h}}}{\frac{1-c(1-t)}{\lambda} + \frac{k}{\frac{0}{\lambda h}}} = \frac{\frac{1 \cdot \lambda}{\lambda h}}{\frac{1-c(1-t)}{\lambda} + \frac{1 \cdot k}{\lambda h}} = \frac{\frac{1}{h}}{\frac{1-c(1-t)}{a} + \frac{k}{h}}$$

یعنی ضریب فزاینده تغییری نکرده است.

کجه مثال ۴۱: فرض کنید که منحنی IS حالت معمولی خود را داشته باشد. در این صورت اگر بخواهیم سیاست مالی بالاترین تأثیر را داشته باشد، کدام یک از معادلات تقاضای حقیقی پول برای نیل به هدف ما مناسب‌تر است؟

- (۱) $L = 50 + 0.1Y - 40r$ (۲) $L = 50 + 0.2Y - 50r$ (۳) $L = 100 + 0.1Y - 30r$ (۴) $L = 100 + 0.2Y - 30r$

پاسخ: گزینه «۱» هرچه شیب LM کمتر باشد، اثر سیاست مالی بیشتر خواهد بود. شیب LM در گزینه اول برابر $\frac{0.1}{40}$ است که از سایر

گزینه‌ها کمتر است. شیب LM در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب برابر است با $\frac{0.2}{50}$ ، $\frac{0.1}{30}$ و $\frac{0.2}{30}$.

کله مثال ۴۲: در کدام حالت زیر سیاست کاهش مالیات اثر شدیدتری بر روی y و اثر کمتری در کاهش سرمایه‌گذاری خصوصی دارد؟

- (۱) حساسیت بیشتر تقاضای پول و کمتر سرمایه‌گذاری به نرخ بهره
- (۲) حساسیت بیشتر تقاضای پول و سرمایه‌گذاری به نرخ بهره
- (۳) حساسیت کمتر تقاضای پول و سرمایه‌گذاری به نرخ بهره
- (۴) حساسیت کمتر تقاضای پول و بیشتر سرمایه‌گذاری به نرخ بهره

پاسخ: گزینه «۱» کاهش مالیات سیاست مالی انبساطی می‌باشد و برای اینکه سیاست مالی اثر زیادی بر y داشته باشد و تأثیر اندکی بر r ، باید منحنی IS به دلیل کوچک بودن a پرسیب‌تر (حساسیت کمتر سرمایه‌گذاری به نرخ بهره) و منحنی LM کم شیب‌تر (حساسیت بیشتر تقاضای پول به نرخ بهره) باشد.

کله مثال ۴۳: به ازای یک منحنی IS مشخص هر چه شیب LM به دلیل حساسیت بیشتر تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کمتر باشد کارآیی سیاست پولی و مالی

- (۱) کاهش و افزایش می‌یابد
- (۲) افزایش می‌یابد
- (۳) کاهش می‌یابد
- (۴) افزایش و کاهش می‌یابد

پاسخ: گزینه «۱» ضریب فزاینده سیاست پولی و مالی به ترتیب عبارتند از:

$$\frac{1}{1-c(1-t)+\frac{ak}{h}} \text{ و } \frac{\frac{a}{h}}{1-c(1-t)+\frac{ak}{h}}$$

افزایش h در ضرایب فزاینده سیاست پولی هم صورت و هم مخرج را کاهش می‌دهد اما، میزان کاهش در صورت بیشتر است. در نتیجه کل ضریب فزاینده سیاست پولی کاهش می‌یابد. افزایش h ، در ضریب فزاینده سیاست مالی مخرج را کاهش می‌دهد و کل ضریب فزاینده سیاست مالی افزایش می‌یابد.

کله مثال ۴۴: در شرایط دام نقدینگی، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) حوادثی که در بازار کالا رخ می‌دهد، بر تولید و درآمد بی‌اثر است.
- (۲) حوادثی که در بازار کالا رخ می‌دهد، تنها نرخ بهره را تغییر می‌دهد.
- (۳) حوادثی که در بازار کالا رخ می‌دهد، به شدت تولید و درآمد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
- (۴) حوادثی که در بازار پول رخ می‌دهد، تنها نرخ بهره را تغییر می‌دهد.

پاسخ: گزینه «۳» در شرایط دام نقدینگی، LM افقی است و در آن صورت حوادث بازار کالا یا جابه‌جایی‌های IS صرفاً روی درآمد اثر دارد و بر نرخ بهره بی‌تأثیر است. در این حالت حوادث بازار پول، LM را تغییر نمی‌دهند که بر درآمد یا نرخ بهره اثر بگذارند.

کله مثال ۴۵: کدام یک از موارد زیر در خصوص اثر پیگو صحیح نیست؟

- (۱) اثر پیگو مقوله‌ای ماهیتاً کلاسیکی است و نقطه مقابل ایده کینزی
- (۲) اثر پیگو در شرایط دام نقدینگی با افزایش ثروت حقیقی به برون‌رفت از این شرایط کمک می‌کند.
- (۳) با وجود اثر پیگو تأثیرگذاری سیاست پولی افزایش می‌یابد.
- (۴) با وجود اثر پیگو منحنی تقاضای کل می‌تواند عمودی باشد.

پاسخ: گزینه «۴» اثر کاهش قیمت‌ها بر افزایش قدرت خرید دارایی‌های مالی و به ویژه پول و بنابراین افزایش ثروت حقیقی که سبب افزایش مصرف می‌شود، به اثرات یا اثر پیگو مشهور است. اثر پیگو ماهیتاً کلاسیکی و در مقابل دیدگاه کینز قرار می‌گیرد و بیان می‌کند که برای بیرون رفتن از شرایط دام نقدینگی نیازی به دخالت دولت نمی‌باشد. اثر پیگو به انجام این امر کمک می‌کند و همچنین با وجود اثر پیگو منحنی تقاضای کل عمودی نخواهیم داشت. همچنین وجود اثر پیگو ضریب فزاینده و تأثیرگذاری سیاست پولی را افزایش می‌دهد.

آزمون فصل سوم

- ۱- با تغییر کدامیک از موارد زیر، عرض از مبدأ و شیب تابع LM تغییر می‌کند؟
 (۱) تغییر سطح عمومی قیمت‌ها
 (۲) تغییر ضریب تقاضای پول نسبت به درآمد ملی
 (۳) تغییر ضریب تقاضای پول نسبت به نرخ بهره
 (۴) تغییر حجم پول
- ۲- به ازای کدامیک از تغییرات زیر، منحنی LM به سمت چپ و بالا منتقل می‌شود؟
 (۱) کاهش نرخ ذخیره قانونی
 (۲) افزایش نرخ بهره
 (۳) کاهش سطح عمومی قیمت‌ها
 (۴) کاهش پایه پولی
- ۳- اگر تابع تقاضای سفته بازی به سمت چپ چرخش کند آنگاه:
 (۱) منحنی LM عمودی‌تر می‌شود.
 (۲) منحنی LM عمودی‌تر شده و طول از مبدأ آن کاهش می‌یابد.
 (۳) منحنی IS عمودی‌تر می‌شود.
 (۴) منحنی LM افقی‌تر شده و عرض از مبدأ آن کاهش می‌یابد.
- ۴- در نزدیک اشتغال کامل و در زمان رکود اقتصادی، منحنی LM به ترتیب به حالت نزدیک می‌شود؟
 (۱) عمودی - افقی
 (۲) افقی - عمودی
 (۳) افقی - افقی
 (۴) عمودی - عمودی
- ۵- پیشرفت تکنولوژی تولید در مبحث IS و LM در مرحله اول موجب:
 (۱) افزایش تقاضای پول و جابه‌جایی منحنی LM می‌شود.
 (۲) افزایش سرمایه‌گذاری و جابه‌جایی IS می‌شود.
 (۳) کاهش سرمایه‌گذاری و جابه‌جایی IS می‌شود.
 (۴) افزایش مصرف و جابه‌جایی IS می‌شود.
- ۶- کاهش مصرف مستقل در شرایط دام نقدینگی، موجب تابع IS می‌شود.
 (۱) انتقال به راست
 (۲) انتقال به چپ
 (۳) عدم تغییر
 (۴) حرکت به سمت چپ روی منحنی
- ۷- در نتیجه افزایش یکسان در مخارج و مالیات‌های دولت، منحنی IS:
 (۱) ثابت خواهد ماند.
 (۲) به سمت چپ انتقال خواهد یافت.
 (۳) به سمت راست انتقال خواهد یافت.
 (۴) به سمت راست چرخش خواهد کرد.
- ۸- اعمال کدام سیاست حتماً موجب کاهش نسبت $\frac{I}{y}$ و افزایش $\frac{C}{y}$ می‌شود؟
 (۱) افزایش مالیات
 (۲) افزایش حجم پول
 (۳) کاهش پرداخت‌های انتقالی
 (۴) افزایش مخارج دولت
- ۹- کدامیک از تغییرات موجب کاهش شیب منحنی IS می‌شوند؟
 (۱) کاهش نرخ مالیات (t)
 (۲) کاهش میل نهایی به مصرف
 (۳) کاهش کشش سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره
 (۴) افزایش میل نهایی به پس‌انداز
- ۱۰- دولت یک سیاست مالی انبساطی اجرا می‌کند، اگر کسری بودجه ناشی از آن از طریق بازارهای مالی تأمین شود آنگاه:
 (۱) قیمت اوراق قرضه افزایش می‌یابد.
 (۲) نرخ بهره کاهش می‌یابد.
 (۳) قیمت اوراق قرضه کاهش می‌یابد.
 (۴) گزینه‌های ۱ و ۲
- ۱۱- تقاضای پول به شکل $L = 100 + 0.5y - 50r$ است. اگر افزایش ۱۰ واحدی مالیات ثابت، درآمد ملی تعادلی را ۲۰ واحد کاهش دهد، نرخ بهره تعادلی چقدر تغییر می‌کند؟
 (۱) ۰/۲
 (۲) ۰/۲
 (۳) ۰/۱
 (۴) ۰/۱
- ۱۲- اگر مصرف‌کنندگان تصمیم بگیرند در هر سطح درآمدی کمتر پس‌انداز کنند، آنگاه:
 (۱) منحنی IS به سمت چپ منتقل می‌شود.
 (۲) منحنی IS به سمت چپ چرخش می‌کند.
 (۳) منحنی IS به سمت بالا چرخش می‌کند.
 (۴) منحنی IS به سمت راست منتقل می‌شود.
- ۱۳- اگر در بخش واقعی اقتصاد، عرضه بیشتر از تقاضا باشد، یعنی:
 (۱) در سمت چپ منحنی IS و سمت راست منحنی LM هستیم.
 (۲) در سمت راست منحنی IS و سمت چپ منحنی LM
 (۳) در سمت چپ منحنی IS
 (۴) در سمت راست منحنی IS

۱۴- تابع تقاضای پول به صورت $\frac{M^d}{P} = \alpha / \Delta y - 1 \cdot r$ و تابع سرمایه‌گذاری به شکل $I = 100 - 5r$ است. اگر با کاهش 5% واحدی عرضه حقیقی پول، درآمد ملی 200 واحد کاهش یابد، برای افزایش 400 واحدی درآمد، مخارج دولت چه مقدار باید تغییر کند؟

- (۱) 100 واحد افزایش (۲) 50 واحد افزایش (۳) 200 واحد افزایش (۴) 400 واحد افزایش

۱۵- اگر بر روی منحنی IS به سمت چپ و بالا حرکت کنیم، با ثابت ماندن مخارج دولت، نسبت $\frac{C}{Y}$ و $\frac{I}{Y}$ به ترتیب می‌یابد.

- (۱) افزایش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - افزایش (۴) کاهش - کاهش

۱۶- اگر دولت بخواهد با ثابت نگه داشتن درآمد ملی تعادلی، نرخ بهره را افزایش دهد، چه سیاستی باید اتخاذ کند؟

- (۱) افزایش مالیات‌ها و عرضه پول (۲) افزایش پرداخت‌های انتقالی و عرضه پول
(۳) افزایش پرداخت‌های انتقالی و کاهش عرضه پول (۴) افزایش مالیات‌ها و افزایش عرضه پول

۱۷- با اتخاذ سیاست مالی انبساطی توسط دولت، تقاضای سفته بازی پول می‌یابد.

- (۱) افزایش (۲) کاهش (۳) ثابت می‌ماند. (۴) مشخص نیست.

۱۸- اگر فرض کنیم عرضه پول به جای برون‌زا بودن، تابعی صعودی از نرخ بهره باشد، آنگاه:

- (۱) کارآیی سیاست پولی بیشتر می‌شود. (۲) کارآیی سیاست مالی کمتر می‌شود.
(۳) کارآیی سیاست پولی کمتر می‌شود. (۴) تأثیری بر کارآیی سیاست‌های پولی و مالی ندارد.

۱۹- در چه حالتی ضریب تکاثر مدل IS-LM با مدل درآمد - مخارج برابر می‌شود؟

- (۱) منحنی LM عمودی باشد. (۲) منحنی IS افقی باشد. (۳) منحنی IS نزولی باشد. (۴) منحنی LM افقی باشد.

۲۰- در کدام مورد هم مصرف و هم پس‌انداز حتماً افزایش می‌یابد؟

- (۱) سیاست پولی و مالی انبساطی (۲) سیاست پولی و مالی انقباضی
(۳) سیاست پولی انقباضی و مالی انبساطی (۴) سیاست پولی انقباضی و مالی انقباضی

۲۱- تابع تقاضای پول به صورت $\frac{M^d}{P} = 200 + \alpha / \Delta y - 5 \cdot r$ است. اگر عرضه حقیقی پول 5% واحد افزایش یابد، آنگاه:

- (۱) منحنی LM به مقدار 100 واحد به سمت راست جابجا می‌شود. (۲) منحنی LM به مقدار 25 واحد به سمت راست جابجا می‌شود.
(۳) منحنی LM به مقدار 5% واحد به سمت بالا منتقل می‌شود. (۴) منحنی LM به مقدار 5% به سمت پایین جابجا می‌شود.

۲۲- به منظور کاهش اثر جایگزینی یا برون‌رانی، چه کاری باید انجام شود؟

- (۱) سیاست مالی انبساطی اعمال شود. (۲) سیاست مالی انقباضی اتخاذ شود.
(۳) سیاست پولی نیز به کار گرفته شود. (۴) دو گزینه (۱) و (۲) می‌تواند صحیح باشد.

۲۳- اگر در سطح درآمد ملی 1000 و نرخ بهره 25% ، بازار پول در تعادل باشد، آنگاه در سطح درآمد ملی 1200 و نرخ بهره 2% :

- (۱) بازار پول اضافه عرضه دارد. (۲) بازار پول اضافه تقاضا دارد.
(۳) بازار پول اضافه تقاضا و بازار کالا اضافه عرضه دارد. (۴) بازار پول اضافه تقاضا و بازار کالا اضافه تقاضا دارد.

۲۴- کاهش برون‌زای سرمایه‌گذاری موجب می‌شود؟

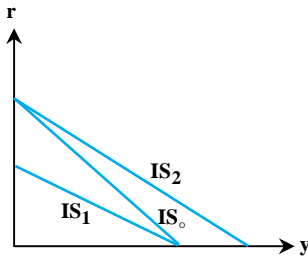
- (۱) افزایش $\frac{I}{Y}$ (۲) کاهش $\frac{G}{Y}$ (۳) افزایش $\frac{C}{Y}$ (۴) نمی‌توان دقیقاً تعیین کرد.

۲۵- در کدامیک از حالت‌های زیر، نرخ بهره مستقل از بازار کالا مشخص می‌شود؟

- (۱) کاملاً بی‌کشش بودن سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره (۲) عدم حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره
(۳) با کشش بودن سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره (۴) کاملاً با کشش بودن تقاضای پول نسبت به نرخ بهره

۲۶- در صورتی که سیاست پولی انبساطی موجب کاهش نرخ بهره شده ولی درآمد ملی تعادلی را تغییر ندهد، آنگاه سرمایه‌گذاری است. و تابع سرمایه‌گذاری است.

- (۱) کاهش - صعودی (۲) ثابت می‌ماند - عمودی (۳) کاهش - عمودی (۴) ثابت می‌ماند - افقی

۲۷- با توجه به نمودار مقابل، اگر منحنی اولیه IS_0 باشد، به ازای کدام تغییر منحنی به IS_2 تغییر می‌کند؟

- (۱) کاهش h
(۲) افزایش h
(۳) افزایش t
(۴) کاهش t

۲۸- در شکل بالا در چه صورت منحنی از IS_1 به IS_2 منتقل می‌شود؟

- (۱) کاهش مصرف مستقل (۲) افزایش مصرف مستقل (۳) کاهش h (۴) افزایش h

۲۹- تابع تقاضای پول به صورت $\frac{M^d}{P} = \alpha / 2y - \delta \cdot r$ است. اگر منحنی IS شکل معمولی داشته باشد، ضریب تکاثر تغییر عرضه حقیقی پول:

- (۱) ۵ (۲) بیشتر از ۵ (۳) کمتر از ۵ (۴) $0/2$

۳۰- اگر نرخ مالیات افزایش یابد:

- (۱) $\frac{C}{y}$ و $\frac{G}{y}$ افزایش می‌یابند. (۲) $\frac{I}{y}$ و $\frac{C}{y}$ کاهش می‌یابند.
(۳) $\frac{C}{y}$ افزایش و $\frac{I}{y}$ کاهش می‌یابد. (۴) $\frac{C}{y}$ کاهش و $\frac{I}{y}$ افزایش می‌یابد.

۳۱- منحنی IS چگونه استخراج می‌شود؟

- (۱) تقاطع منحنی مخارج (AD) و عرضه کل وقتی که نرخ مالیات (t) تغییر می‌کند.
(۲) تقاطع منحنی مخارج (AD) و خط ۴۵ درجه وقتی که نرخ مالیات (t) تغییر می‌کند.
(۳) تقاطع منحنی مخارج (AD) و خط ۴۵ درجه وقتی که نرخ بهره (r) تغییر می‌کند.
(۴) تقاطع منحنی مخارج (AD) و خط ۴۵ درجه وقتی که نرخ بهره (r) یا نرخ مالیات (t) یا مخارج دولت (\bar{G}) تغییر کنند.

۳۲- وقتی که منحنی LM عمودی است، در صورتی که تقاضای معاملاتی افزایش یابد:

- (۱) با عرضه وجوه معاملاتی که از وجوه سوداگری برداشت می‌شود، افزایش نرخ بهره صفر است.
(۲) نرخ بهره افزایش می‌یابد اما با عرضه وجوه معاملاتی و نه سوداگری، نرخ بهره به حالت اولیه بر می‌گردد.
(۳) نرخ بهره افزایش می‌یابد و تقاضای پول کاهش می‌یابد تا به مقدار اولیه خود برسد.
(۴) عرضه وجوه معاملاتی امکان‌پذیر نیست، زیرا وجوه سوداگری معادل صفر است و لذا نرخ بهره ثابت می‌ماند.

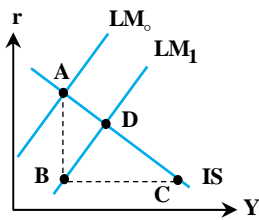
۳۳- در مورد تقاضای سوداگری پول می‌توان گفت:

- (۱) مقدار پول نقدی که هر نفر پیش خود نگهداری می‌کند.
(۲) همان اوراق قرضه، سهام و مستغلات فرد است که در زمان مناسب به فروش می‌رساند.
(۳) ترکیبی از پول نقد و اوراق قرضه و سهام است.
(۴) وقتی که نرخ بهره بالا می‌رود تقاضای سوداگری بیشتر می‌شود.

۳۴- در الگوی $IS-LM$ وقتی که \bar{G} به اندازه $\Delta \bar{G}$ افزایش می‌یابد معادل خود به افزایش در Y تبدیل می‌شود و به دنبال این افزایش در Y ،

تقاضای معاملاتی پول به اندازه افزایش می‌یابد، لذا نرخ بهره به اندازه می‌یابد.

- (۱) $k\Delta Y$ ، $\frac{k}{h}\Delta Y$ ، کاهش (۲) $k\Delta Y$ ، $\frac{k}{h}\Delta Y$ ، افزایش (۳) $\frac{k}{h}\Delta Y$ ، $\frac{ak}{h}\Delta Y$ ، کاهش (۴) $\frac{k}{h}\Delta Y$ ، $\frac{ak}{h}\Delta Y$ ، افزایش

۳۵- در شکل مقابل که یک سازوکار انتقالی پولی را نشان می‌دهد، مسیر حرکت اقتصاد به چه صورتی است؟

(۱) $A \rightarrow D \rightarrow A$

(۲) $A \rightarrow D$

(۳) $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D$

(۴) $A \rightarrow B \rightarrow D$

۳۶- کدام یک از موارد زیر منجر به افزایش نرخ بهره نمی‌شود؟

(۱) کاهش میل به پس‌انداز

(۲) کاهش پرداخت‌های انتقالی

(۳) کاهش عرضه پول توسط بانک مرکزی

(۴) افزایش سرمایه‌گذاری مستقل

۳۷- وقتی که IS نزولی و LM مستقل از نرخ بهره است، در این صورت یک کاهش به اندازه A واحد عرضه حقیقی پول، باعث چه نوع تغییری می‌شود؟

(۱) کاهش A واحد تقاضای معاملاتی

(۲) کاهش A واحد تقاضای سفته‌بازی

(۳) افزایش A واحد تقاضای معاملاتی

(۴) افزایش A واحد تقاضای سفته‌بازی

۳۸- هنگامی که منحنی LM عمودی است، یک اضافه عرضه پول چگونه خنثی می‌شود؟

(۱) کاهش نرخ بهره

(۲) کاهش درآمد ملی

(۳) افزایش نرخ بهره

(۴) افزایش درآمد ملی

۳۹- در الگوی IS-LM هرچه IS در اثر پر شیب‌تر شود، تأثیرگذاری سیاست مالی می‌شود و هرچه IS در اثر

..... پر شیب‌تر شود تأثیرگذاری سیاست مالی می‌شود.

(۱) کاهش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره - بیشتر - افزایش C - کمتر

(۲) کاهش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره - بیشتر - کاهش C - بیشتر

(۳) افزایش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره - کمتر - کاهش C - بیشتر

(۴) کاهش حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره - بیشتر - کاهش C - کمتر

۴۰- اثر ثروت به ترتیب چه اثری روی ضریب فزاینده مخارج دولت و ضریب فزاینده سیاست پولی در الگوی IS-LM دارد؟

(۱) کاهش - افزایش

(۲) افزایش - کاهش

(۳) افزایش - افزایش

(۴) کاهش - کاهش

فصل چهارم

« عرضه و تقاضای کل و بازار کار »

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کلمه مثال ۱: برای یک اقتصاد اطلاعات روبرو وجود دارد: $C = 800 + 0.75Y^d$, $T = 50 + 0.2Y$, $TR = 250$, $G = 600$

$$I = 100 + 0.15Y - 200r \quad , \quad \frac{M^d}{P} = 150 + 0.2Y - 400r \quad , \quad M^s = 1500$$

معادله تقاضای کل AD کدام است؟

$$Y = 3200 - 2P \quad (۴) \quad Y = \frac{4500 + 750P}{P} \quad (۳) \quad Y = 4500 + \frac{750}{0.35P} \quad (۲) \quad Y = 4500 + \frac{17}{P} \quad (۱)$$

پاسخ: گزینه «۲» با جایگذاری مقادیر در معادله رابطه تقاضای کل خواهیم داشت:

$$Y = \frac{800 - 0.75(50) + 0.75(250) + 100 + 600 + \frac{200 \cdot 1500}{400P} - \frac{200}{400}(150)}{1 - 0.75(1 - 0.2) - 0.15 + \frac{200 \times 0.2}{400}} \Rightarrow Y = 4500 + \frac{750}{0.35P}$$

کلمه مثال ۲: در مدل چهار بخشی AS-AD ، مقدار تقاضای کل با کدام یک از موارد زیر رابطه مستقیم دارد؟

(۱) مصرف مستقل، نرخ مالیات، میل نهایی به مصرف، مالیات مستقل

(۲) مصرف مستقل، میل نهایی به سرمایه‌گذاری، عرضه حقیقی پول، پرداخت‌های انتقالی

(۳) پرداخت‌های انتقالی، عرضه حقیقی پول، میل نهایی به واردات، مصرف مستقل

(۴) سرمایه‌گذاری مستقل، مصرف مستقل، میل نهایی به مصرف، مالیات مستقل

$$y_d = \frac{\bar{C} - c\bar{T} + c\bar{TR} + \bar{I} + \bar{G} + \bar{X} - \bar{M} + \frac{a}{h} \frac{\bar{M}^s}{P} - \frac{a}{h} \bar{L}}{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h} + m - e} \quad \text{پاسخ: گزینه «۲» فرمول تقاضای کل در مدل چهار بخشی AS-AD به شکل}$$

می‌باشد که با توجه به فرمول y_d ، با مصرف مستقل، پرداخت‌های انتقالی، سرمایه‌گذاری مستقل، مخارج دولت، صادرات، عرضه حقیقی پول و میل نهایی به سرمایه‌گذاری رابطه مستقیم دارد و با مالیات ثابت، تقاضای مستقل پول، نرخ مالیات و میل نهایی به واردات رابطه عکس دارد.

کلمه مثال ۳: علت نزولی بودن منحنی تقاضای کل در اقتصاد کلان چیست؟

(۱) در قیمت‌های پایین‌تر، مردم میل دارند مقدار بیشتری مصرف کنند.

(۲) در قیمت‌های پایین‌تر، تولیدکنندگان کمتر تولید می‌کنند.

(۳) با مصرف بیشتر یک کالا، مطلوبیت نهایی کاهش می‌یابد و حاضریم قیمت پایین‌تری بپردازیم.

(۴) در قیمت‌های پایین‌تر، حجم حقیقی پول بیشتر می‌شود، نرخ بهره پایین می‌آید و سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد و تولید بالا می‌رود.

پاسخ: گزینه «۴» نحوه به‌دست آمدن منحنی تقاضای کل در اقتصاد خرد با اقتصاد کلان متفاوت است. مهم‌ترین علت نزولی بودن AD در اقتصاد

کلان این است که با کاهش P مقدار $\frac{M^s}{P}$ افزایش می‌یابد و LM به راست منتقل می‌شود. بنابراین نرخ بهره کاهش می‌یابد که سبب افزایش سرمایه‌گذاری

شده و چون سرمایه‌گذاری جزئی از تقاضای کل Y^d است، بنابراین Y^d افزایش می‌یابد.

همچنین با کاهش P، کالاهای داخلی نسبت به کالاهای خارجی ارزان می‌شوند و در نتیجه صادرات افزایش و واردات کاهش می‌یابد و این باعث

می‌شود Y^d نیز افزایش یابد. اگر اثر تراز حقیقی و اثر پیگو را نیز در نظر بگیریم با کاهش قیمت، حجم حقیقی پول و ثروت حقیقی مردم افزایش می‌یابد و

موجب افزایش مصرف خصوصی می‌گردد و در نتیجه تقاضای کل (Y^d) افزایش می‌یابد.

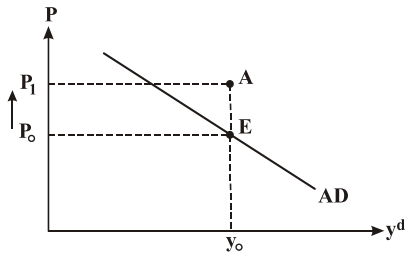
همچنین پس از افزایش Y^d در هر کدام از این موارد، درآمد افراد افزایش می‌یابد و باعث می‌شود مصرف خصوصی و سرمایه‌گذاری زیاد شوند و در

نتیجه Y^d مجدداً افزایش یابد. به این پدیده «اثر کینز» گفته می‌شود.

کلمه مثال ۴: در نقطه‌ای سمت راست و بالای منحنی تقاضای کل AD وجود دارد.

- (۱) اضافه عرضه در بازار پول (۲) تعادل در بازار پول (۳) اضافه تقاضا در بازار پول (۴) تعادل در بازار کالا

پاسخ: گزینه «۳» بر روی منحنی AD بازار پول در تعادل می‌باشد. در سمت راست و بالای AD به

علت اینکه P افزایش پیدا می‌کند عرضه حقیقی پول $\frac{M}{p}$ کاهش پیدا می‌کند و چون تقاضای حقیقی

پول تابعی از Y و r می‌باشد که ثابت هستند، در نقاط سمت راست AD اضافه تقاضای پول وجود دارد.

کلمه مثال ۵: یک تقاضای کل پرشیب‌تر نسبت به یک تقاضای کل کم شیب‌تر نشان‌دهنده این است که کاهش سطح قیمت‌ها اثر بر روی

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در جهت دارد.

- (۱) اندکی - کاهش (۲) اندکی - افزایش (۳) شدید - کاهش (۴) شدید - افزایش

پاسخ: گزینه «۲» اگر منحنی تقاضای کل پرشیب‌تر باشد بدان معنا است که کاهش P اثر چندانی بر روی درآمد نداشته است و این یعنی اثر

چندانی بر سرمایه‌گذاری نداشته است و چون AD نزولی است پس کاهش P سبب افزایش Y و افزایش سرمایه‌گذاری می‌شود.

کلمه مثال ۶: با کاهش حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره، کاهش سطح قیمت‌ها منجر به کدام مورد می‌شود؟

- (۱) کاهش کمتر در نرخ بهره و تقاضای کل کم کشش‌تر (۲) کاهش کمتر در نرخ بهره و تقاضای کل با کشش‌تر
(۳) کاهش بیشتر در نرخ بهره و تقاضای کل کم کشش‌تر (۴) کاهش بیشتر در نرخ بهره و تقاضای کل با کشش‌تر

پاسخ: گزینه «۴» هرچه تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کم کشش‌تر باشد، LM پرشیب‌تر است و در آن صورت کاهش قیمت‌ها و جابه‌جایی LM سبب

کاهش بیشتری در نرخ بهره می‌شود. بنابراین افزایش بیشتری در سرمایه‌گذاری و تقاضای کل می‌شود و تقاضای کل کم شیب‌تر یا با کشش‌تر خواهد بود.

کلمه مثال ۷: برای یک اقتصاد اطلاعات زیر مفروض است:

$$C = 200 + 0.8 Y_d, \quad I = 150 - 100r + 0.1y, \quad T = 35 + 0.25y$$

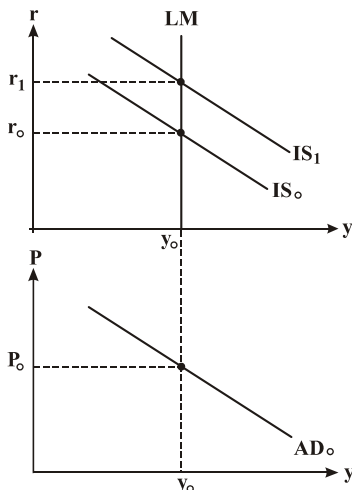
$$M = 100 + 0.2y, \quad k = 0.3$$

با افزایش مخارج دولت به میزان ۱۰۰ واحد، انتقال افقی منحنی تقاضای کل وقتی حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره ۱۰۰ باشد برابر است با واحد و اگر تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کاملاً بی‌کشش باشد برابر خواهد بود با واحد.

- (۱) ۱۲۵، ۲۰۰ (۲) ۲۰۰، ۱۲۵ (۳) ۱۲۵، صفر (۴) ۲۰۰، صفر

پاسخ: گزینه «۳» انتقال افقی منحنی تقاضای کل در اثر تغییر G به صورت زیر محاسبه می‌شود:

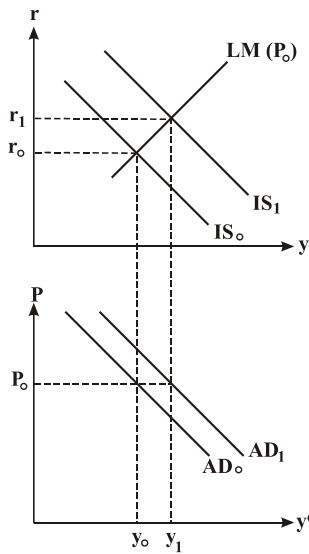
$$\Delta y = \frac{1}{1 - c(1-t) - e + m + \frac{ak}{h}} \cdot \Delta G$$

وقتی حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره ۱۰۰ باشد ($h = 100$)، این انتقال برابر خواهد بود با:

$$\Delta y = \frac{1}{1 - 0.8(1 - 0.25) - 0 + 0 + \frac{100 \times 0.3}{100}} \times 100 = \frac{100}{0.8} = 125$$

اگر تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کاملاً بی‌کشش باشد، $h = 0$ و LM عمودی خواهد بود. در این صورت اعمال سیاست مالی و انتقال منحنی IS درآمد ملی تعادلی در مدل IS-LM را تغییر نمی‌دهد و این یعنی در چنین حالتی اعمال سیاست مالی منحنی تقاضای کل را منتقل نمی‌کند.

شکل ۲. سیاست مالی انبساطی و انتقال منحنی تقاضا

کدام یک از موارد زیر سبب جابه‌جایی منحنی تقاضای کل به سمت پایین و چپ می‌شود؟

- (۱) افزایش پس‌انداز مستقل
(۲) افزایش مخارج دولت
(۳) کاهش مالیات ثابت
(۴) افزایش پرداخت‌های انتقالی

پاسخ: گزینه «۱» افزایش مخارج دولت، کاهش مالیات ثابت و افزایش پرداخت‌های انتقالی، سیاست‌های مالی انبساطی هستند که AD را به راست منتقل می‌کنند (شکل ۲). افزایش پس‌انداز مستقل که همراه با کاهش مصرف مستقل می‌باشد، سبب انتقال به سمت چپ IS و در نتیجه باعث انتقال منحنی AD به سمت چپ و پایین خواهد شد.

کدام مثال ۹: اگر تقاضای حقیقی پول به صورت $L = \frac{1}{5}Y$ باشد، در یک سطح قیمت مشخص، افزایش ۴۰۰ واحد عرضه حقیقی پول، سبب چه میزان انتقال منحنی تقاضای کل به سمت راست می‌شود؟

- (۱) ۸۰۰ (۲) ۶۵۰ (۳) ۸۵۰ (۴) ۴۰۰

پاسخ: گزینه «۱» طبق تقاضای پول داده شده، منحنی LM عمودی است (چون فقط تابعی از Y است و تابعی از نرخ بهره نیست)، بنابراین مقدار

انتقال افقی تقاضای کل دقیقاً معادل انتقال افقی منحنی LM است و داریم: $\frac{1}{k} d\left(\frac{M^s}{P}\right) = \frac{1}{5} (400) = 800$ = انتقال افقی LM = انتقال افقی AD

کدام مثال ۱۰: اگر بدون هیچ‌گونه جابه‌جایی در منحنی LM، نرخ بهره کاهش یابد، اثر آن بر منحنی تقاضای کل چیست؟

(۱) منحنی تقاضای کل به راست منتقل می‌شود.

(۲) بر روی منحنی تقاضای کل به سمت پایین حرکت صورت می‌گیرد.

(۳) منحنی تقاضای کل به چپ منتقل می‌شود.

(۴) بر روی منحنی تقاضای کل به سمت بالا حرکت صورت می‌گیرد.

پاسخ: گزینه «۳» اگر بدون جابه‌جایی LM نرخ بهره کاهش یابد، بدان معنا است که منحنی IS به سمت پایین و چپ منتقل شده است و انتقال IS به سمت چپ سبب انتقال منحنی تقاضای کل به چپ می‌شود.

کدام مثال ۱۱: افزایش میل نهایی به مصرف و ضریب حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره به ترتیب منجر به کدام می‌شود؟

(۱) افزایش شیب منحنی تقاضای کل - کاهش شیب منحنی تقاضای کل

(۲) افزایش شیب منحنی تقاضای کل - افزایش شیب منحنی تقاضای کل

(۳) کاهش شیب منحنی تقاضای کل - افزایش شیب منحنی تقاضای کل

(۴) کاهش شیب منحنی تقاضای کل - کاهش شیب منحنی تقاضای کل

پاسخ: گزینه «۴» شیب منحنی تقاضای کل برابر است با:

$$\frac{dP}{dY} = \frac{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}{\frac{aM}{hP^2}} = -\frac{\frac{h}{a}[1 - c(1-t) + m] + k}{\frac{M}{P^2}}$$

همان‌طور که مشخص است افزایش C و افزایش a هر دو موجب کاهش شیب منحنی تقاضای کل می‌شوند.

کله مثال ۱۲: شیب منحنی تقاضای کل کمتر خواهد بود هر قدر:

- (۱) حساسیت تقاضا برای پول، نسبت به درآمد، کمتر و ضریب افزایش (تکثیر) درآمدی بزرگتر باشد.
- (۲) حساسیت تقاضا برای پول، نسبت به درآمد، زیادتیر و ضریب افزایش (تکثیر) درآمدی بزرگتر باشد.
- (۳) حساسیت تقاضا برای پول، نسبت به بهره، بزرگتر و ضریب افزایش (تکثیر) درآمدی بزرگتر باشد.
- (۴) حساسیت تقاضا برای پول، نسبت به بهره، کمتر و ضریب افزایش (تکثیر) درآمدی بزرگتر باشد.

✓ پاسخ: گزینه «۴» هر عاملی که IS را کم شیبتر کند (ضریب تکثیر مدل درآمد - مخارج را بزرگتر کند) و همچنین هرچه حساسیت تقاضای پول نسبت به درآمد و همچنین نسبت به نرخ بهره کمتر باشد، منحنی AD کم شیبتر می شود پس گزینه ۱ و ۴ هر دو می توانند صحیح باشند. اما از آنجا که حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره عامل مهمتری در شیب LM و شیب AD است، پس گزینه ۴ ارجحیت دارد.

کله مثال ۱۳: با کم کشش تر شدن تقاضای پول نسبت به نرخ بهره، کاهش سطح قیمت ها منجر به کاهش:

- (۱) کمتری در نرخ بهره شده و تقاضای کل کم کشش تر می شود.
- (۲) کمتری در نرخ بهره شده و تقاضای کل با کشش تر می شود.
- (۳) بیشتری در نرخ بهره شده و تقاضای کل کم کشش تر می شود.
- (۴) بیشتری در نرخ بهره شده و تقاضای کل با کشش تر می شود.

✓ پاسخ: گزینه «۴» هرچه تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کم کشش تر باشد، LM پر شیب تر است و در آن صورت کاهش P (سطح قیمت ها) و جابه جایی LM سبب کاهش بیشتری در نرخ بهره I می شود که در نتیجه سبب افزایش بیشتری در سرمایه گذاری و تقاضای کل می گردد و باعث می گردد AD کم شیب تر یا با کشش تر گردد.

افقی شدن منحنی تقاضای کل موضوعیت ندارد، (یعنی شیب تقاضای کل صفر نمی شود)، زیرا در چارچوب مفروضات ما روی منحنی تقاضا بدون کاهش قیمت و کاهش نرخ بهره و افزایش سرمایه گذاری، امکان افزایش تقاضا وجود ندارد. افزایش تقاضا در قیمت ثابت، نامحتمل است.

کله مثال ۱۴: در کدام حالت زیر منحنی تقاضای کل اقتصاد عمودی است؟

- (۱) منحنی LM افقی باشد.
 - (۲) منحنی IS عمودی باشد.
 - (۳) منحنی LM عمودی باشد یا منحنی IS افقی باشد.
 - (۴) منحنی LM افقی باشد یا منحنی IS عمودی باشد.
- ✓ پاسخ: گزینه «۴» اگر بی نهایت و یا a صفر باشد، آنگاه شیب منحنی تقاضای کل که به صورت زیر است، برابر بی نهایت خواهد شد.

$$\frac{dP}{dY} = \frac{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}}{\frac{a \bar{M}^s}{h p^2}}$$

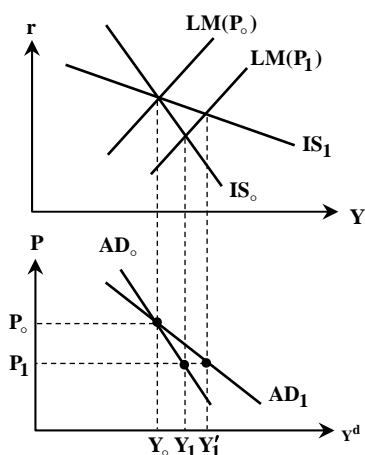
کله مثال ۱۵: با در نظر گرفتن اثر پیگو (ثروت حقیقی) شیب AD چه تغییری می کند؟

- (۱) کمتر می شود.
- (۲) تغییری نمی کند.
- (۳) بیشتر می شود.
- (۴) عمودی می گردد.

✓ پاسخ: گزینه «۱» به علت اینکه تغییر قیمت در AD علاوه بر انتقال LM باعث جابه جایی IS از طریق مصرف می گردد در نتیجه شیب AD کمتر خواهد شد.

کله مثال ۱۶: اگر مصرف کننده علاوه بر میزان درآمد به سطح نرخ بهره برای تعیین میزان مصرف خود توجه داشته باشد، شیب IS می شود و اثر سیاست های مالی و سیاست های پولی خواهد شد و شیب AD می شود.

- (۱) کمتر - کمتر - کمتر
- (۲) کمتر - بیشتر - بیشتر
- (۳) بیشتر - بیشتر - کمتر
- (۴) کمتر - کمتر - بیشتر

شکل ۶. اثر نرخ بهره (ثروت) و شیب منحنی تقاضای کل

پاسخ: گزینه «۴» با اضافه کردن نرخ بهره در تابع مصرف شیب IS به صورت $\frac{1-c(1-t)+m-e}{a+c_r}$ خواهد شد که در آن c_r حساسیت مصرف نسبت به نرخ بهره می باشد. با توجه به فرمول، شیب IS کمتر خواهد شد و در نتیجه شیب AD نیز کاهش می یابد. با اعمال سیاست مالی و تغییر نرخ بهره و با توجه به تابع مصرف به شکل $C = \bar{c} + cy - c_r r$ ، مصرف در جهت عکس تغییرات نرخ بهره حرکت خواهد کرد. در نتیجه اثر سیاست مالی تا حدودی جبران می گردد. همچنین با اعمال سیاست پولی و تغییرات نرخ بهره، مصرف در جهت افزایش اثر سیاست پولی تغییر می کند.

مثال ۱۷: اگر مصرف علاوه بر درآمد تابعی مستقیم از عرضه حقیقی پول نیز باشد، آنگاه:

- ۱) شیب منحنی تقاضای کل کاهش می یابد.
- ۲) شیب منحنی تقاضای کل افزایش می یابد.
- ۳) شیب منحنی عرضه کل کاهش می یابد.
- ۴) شیب منحنی عرضه کل افزایش می یابد.

پاسخ: گزینه «۱» اگر مصرف تابعی مستقیم از عرضه حقیقی پول نیز باشد، داریم:

در نتیجه Y تعادلی از رابطه روبرو به دست می آید:

بنابراین شیب منحنی تقاضای کل عبارت خواهد بود از:

$$C = C_0 + cY + \lambda \frac{\bar{M}^s}{P}$$

$$Y = \frac{\bar{A} + (\frac{a}{h} + \lambda) \frac{\bar{M}^s}{P}}{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}}$$

$$\frac{dP}{dY} = \frac{1 - c(1-t) + \frac{ak}{h}}{(\frac{a}{h} + \lambda) \frac{\bar{M}^s}{P}}$$

مشخص است که منحنی تقاضای کل نسبت به حالت بی ارتباطی مصرف و عرضه پول کم شیب تر شده است.

مثال ۱۸: اثر نقدینگی (اثر تراز حقیقی) باعث می شود (در این جا فرض کنید فقط حجم اسمی پول را تغییر می دهیم).

- ۱) کاهش شیب منحنی تقاضای کل و انتقال موازی منحنی تقاضای کل
- ۲) کاهش شیب منحنی تقاضای کل و انتقال ناموازی منحنی تقاضای کل
- ۳) افزایش شیب منحنی تقاضای کل و انتقال موازی منحنی تقاضای کل
- ۴) افزایش شیب منحنی تقاضای کل و انتقال ناموازی منحنی تقاضای کل

پاسخ: گزینه «۲» منظور از اثر تراز حقیقی، اثر تغییرات P, \bar{M} و یا هر دو می باشد، اما برای سادگی، تنها اثر تغییر \bar{M} بر منحنی تقاضای کل را بررسی می کنیم. اگر تراز حقیقی را وارد مدل کنیم شکل خلاصه شده معادله درآمد تعادلی در الگوی IS-LM به صورت زیر درمی آید:

$$Y = \frac{C_0 - cT_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0 + \lambda \frac{\bar{M}}{P}}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}} + \frac{\frac{a}{h} (\frac{\bar{M}}{P})}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}$$

$$Y = \frac{C_0 - cT_0 + I_0 + \bar{G} + \bar{X} - M_0}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}} + \frac{(\frac{a}{h} + \lambda) \frac{\bar{M}}{P}}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}$$

بنابراین داریم:

نهایتاً شیب منحنی تقاضای کل برابر است با:

$$\frac{dP}{dY} = \frac{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}{\left(\frac{a}{h} + \lambda\right) \frac{\bar{M}}{P^2}}$$

که در آن λ حساسیت مصرف مستقل از درآمد نسبت به انباره حقیقی پول $\left(\frac{\bar{M}}{P}\right)$ است. چون λ مثبت است باعث کم شیب‌تر شدن منحنی تقاضای کل می‌گردد. همچنین تغییر حجم پول باعث انتقال منحنی تقاضای کل به صورت زیر می‌گردد:

$$\Delta Y = \frac{\left(\frac{a}{h} + \lambda\right) \Delta \frac{\bar{M}}{P}}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}$$

بنابراین منحنی تقاضای کل ضمن منتقل شدن کم‌شیب‌تر هم می‌شود که این به معنی انتقال ناموازی این منحنی است.

کج مثال ۱۹: براساس نظریه کینز، علت عمده بیکاری کدام است؟

(۲) مازاد تقاضای کل

(۱) کمبود عرضه کل

(۴) انعطاف‌پذیری کامل دستمزد اسمی و قیمت‌ها

(۳) کمبود تقاضای کل

پاسخ: گزینه «۳» در تحلیل کینز تقاضا نقش برجسته‌ای دارد و وجود رکود و تورم هر دو دارای منشأ تقاضا تلقی می‌شود. بنابراین علت بیکاری، کمبود تقاضای کل است.

کج مثال ۲۰: به طور معمولی نرخ بیکاری از نظر نرخ بیکاری اصطکاکی و ساختاری است.

(۴) کینزی‌ها بیشتر از مجموع

(۳) کینزی‌ها کمتر از مجموع

(۲) کلاسیک‌ها برابر مجموع

(۱) کینزی‌ها برابر مجموع

پاسخ: گزینه «۲» از نظر کلاسیک‌ها در بلندمدت نرخ بیکاری برابر با نرخ بیکاری طبیعی (مجموع نرخ بیکاری اصطکاکی و ساختاری) است. از نظر کینزی‌ها در زمان رکود مقداری بیکاری ادواری یا سیکلی نیز وجود دارد و لذا نرخ بیکاری بیشتر از نرخ طبیعی آن است و در زمان رونق نرخ بیکاری می‌تواند از نرخ طبیعی بیکاری کمتر باشد.

کج مثال ۲۱: اگر دستمزد اسمی برابر 20° و تولید نهایی نیروی کار به صورت $MP_N = 50 - 5N$ و سطح قیمت‌ها برابر با ۲ باشد، در این صورت مقدار نیروی کاری که استخدام می‌شود کدام است؟

(۴) ۵

(۳) ۹

(۲) ۱۰

(۱) ۸

$$\frac{20}{2} = 50 - 5N \Rightarrow N = 8$$

پاسخ: گزینه «۱» تا جایی استخدام نیرو صورت می‌گیرد که $\frac{W}{P} = MP_N$ باشد:

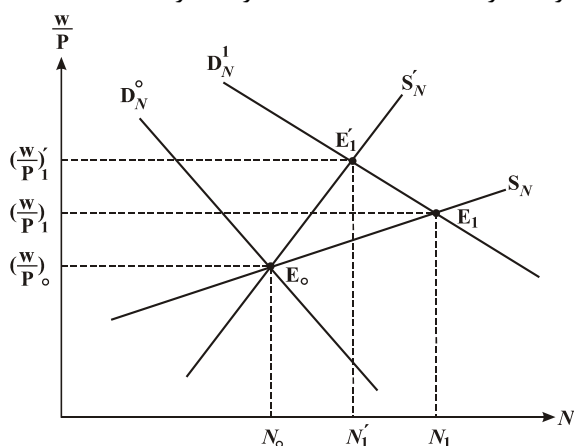
کج مثال ۲۲: عرضه نیروی کار کم‌کشش‌تر به معنی اثر بهبود تکنولوژی در افزایش دستمزد حقیقی و افزایش اشتغال تعادلی است.

(۴) کمتر - کمتر

(۳) شدیدتر - کمتر

(۲) کمتر - بیشتر

(۱) شدیدتر - بیشتر

پاسخ: گزینه «۳» مطابق شکل هرچه عرضه نیروی کار (S_N) کم‌کشش‌تر

یا پرشیب‌تر باشد بدان معنی است که با بهبود تکنولوژی و انتقال منحنی تقاضای

نیروی کار (D_N) به سمت راست و بالا، دستمزد حقیقی $\left(\frac{W}{P}\right)$ بیشتر افزایش

می‌یابد و سطح اشتغال تعادلی (N) کمتر افزایش می‌یابد.

کج مثال ۲۳: اگر مقدار عرضه نیروی کار را در مقابل دستمزد حقیقی ترسیم کنیم، در حالت کینزی با افزایش سطح قیمت‌ها:

- (۱) بر روی منحنی عرضه نیروی کار به سمت بالا حرکت می‌کنیم.
- (۲) بر روی منحنی عرضه نیروی کار به سمت پایین حرکت می‌کنیم.
- (۳) منحنی عرضه نیروی کار به سمت بالا جابه‌جا می‌شود.
- (۴) منحنی عرضه نیروی کار به سمت پایین جابه‌جا می‌شود.

پاسخ: گزینه «۴» در منحنی عرضه نیروی کار که در فضای N و $\frac{W}{P}$ ترسیم می‌شود، هنگام افزایش P ، w به همان نسبت افزایش نمی‌یابد. در

نتیجه $\frac{W}{P}$ کاهش خواهد یافت لذا عرضه نیروی کار بایستی به سمت راست و پایین جابه‌جا شود.

کج مثال ۲۴: منظور از اینکه کارگران توهم پولی دارند، چیست؟

- (۱) یعنی با افزایش سطح قیمت‌ها کارگران به همان نسبت درخواست دستمزد بالاتر نمی‌نمایند.
- (۲) یعنی با افزایش سطح قیمت‌ها کارگران به همان نسبت درخواست دستمزد بالاتر می‌نمایند.
- (۳) یعنی با افزایش سطح قیمت‌ها تولیدکنندگان به همان نسبت حاضر به پرداخت دستمزد بالاتر نیستند.
- (۴) یعنی با افزایش سطح قیمت‌ها تولیدکنندگان به همان نسبت حاضر به پرداخت دستمزد بالاتر هستند.

پاسخ: گزینه «۱» اگر توهم پولی وجود داشته باشد با افزایش P و اندکی افزایش W کارگران راضی می‌شوند و بنابراین W متناسب با P افزایش نمی‌یابد و به‌طور معمول توهم پولی مربوط به کارگران است.

کج مثال ۲۵: با کمتر شدن درجه توهم پولی، افزایش قیمت‌ها سبب افزایش در دستمزد اسمی و افزایش در اشتغال نیروی کار می‌شود.

- (۱) شدیدتری - شدیدتری
- (۲) شدیدتری - کمتری
- (۳) کمتری - شدیدتری
- (۴) کمتری - کمتری

پاسخ: گزینه «۲» هرچه درجه توهم پولی کمتر باشد به حالت کلاسیک نزدیک‌تر می‌شویم و در آن صورت افزایش سطح قیمت‌ها سبب افزایش شدیدتری در دستمزدهای اسمی شده و به همین دلیل تولیدکنندگان چندان استخدام نیروی کار را افزایش نمی‌دهند.

کج مثال ۲۶: در الگوی کلاسیک‌ها و در نظریه اشتغال (از نقطه عملکرد بازار نیروی انسانی)، کدام یک از شرایط زیر صحیح است؟

- (۱) ابعاد پولی و واقعی اقتصاد با هم تحلیل می‌شوند.
- (۲) سطح اشتغال خودبخود به وسیله نوسانات عرضه پول تعیین می‌گردد.
- (۳) سطح متعادل اشتغال، تولید و دستمزد حقیقی با هم تعیین می‌شود.
- (۴) فرض می‌شود که دستمزد پولی، انعطاف انبساطی دارد ولی انعطاف انقباضی ندارد.

پاسخ: گزینه «۳» در شرایط کلاسیک توهم پولی وجود ندارد و سطح دستمزدهای پولی یا اسمی کاملاً انعطاف‌پذیر می‌باشد. به علت عدم توهم پولی

با تغییر P ، w نیز به همان میزان تغییر خواهد کرد، در نتیجه نسبت $\frac{W}{P}$ ثابت خواهد ماند و لذا میزان اشتغال N و تولید نیز ثابت مانده و تغییر نمی‌کند. در نتیجه اشتغال، تولید و دستمزد حقیقی توسط بخش عرضه و به طور همزمان تعیین می‌شود و ربطی به بخش تقاضا و بخش پولی اقتصاد ندارد.

کج مثال ۲۷: فرض کنید که عرضه کل اقتصاد کاملاً بی‌کشش باشد، در این صورت یک سیاست انبساطی پولی به‌صورت افزایش ۵٪ حجم پول چه تغییری به ترتیب در سطح قیمت‌ها و سطح دستمزدها ایجاد می‌کند؟

- (۱) ۵٪ - ۲/۵٪
- (۲) ۵٪ - ۵٪
- (۳) کمتر از ۵٪ - کمتر از ۵٪
- (۴) کمتر از ۵٪ - کمتر از ۵٪

پاسخ: گزینه «۲» عرضه کل کاملاً بی‌کشش به معنی عرضه کل عمودی است که این مطابق با نظر کلاسیک‌ها است. طبق دیدگاه کلاسیکی به همان نسبت که عرضه پول افزایش می‌یابد، قیمت‌ها و دستمزدهای اسمی نیز افزایش می‌یابند. بنابراین سطح قیمت‌ها و سطح دستمزدها هر دو ۵٪ افزایش می‌یابند.

کحل مثال ۲۸: در تئوری مکتب کلاسیک، کدام یک از فروض زیر صحیح است؟

- ۱) دستمزد اسمی و سطح قیمت‌ها در جهت افزایش و کاهش، کاملاً انعطاف‌پذیر هستند.
 - ۲) منحنی عرضه کل، در درازمدت دارای شیب مثبت خواهد بود.
 - ۳) دستمزد اسمی را نمی‌توان کاهش داد.
 - ۴) سطح قیمت‌ها به سطح پایین چسبندگی دارند اما به سمت بالا هیچ‌گونه چسبندگی ندارند.
- پاسخ: گزینه «۱» در تحلیل اقتصاددانان مکتب کلاسیک هیچ‌گونه توهّم پولی وجود ندارد و دستمزدها و قیمت‌ها کاملاً انعطاف‌پذیر هستند و به همین دلیل منحنی عرضه کل عمودی است.

کحل مثال ۲۹: در حالت افراطی کینزی و افراطی کلاسیک‌ها تابع عرضه کل اقتصاد به چه شکلی خواهد بود؟

- ۱) افقی - عمودی
 - ۲) افقی - صعودی
 - ۳) صعودی - صعودی
 - ۴) صعودی - عمودی
- پاسخ: گزینه «۴» در حالت افراطی کینزی به علت وجود توهّم پولی با افزایش قیمت، دستمزد اسمی (W) متناسب با قیمت تغییری نمی‌کند. در نتیجه دستمزد حقیقی ($\frac{W}{P}$) کاهش می‌یابد که باعث افزایش اشتغال و تولید شده و منحنی عرضه کل صعودی خواهد شد. در حالت افراطی کلاسیک‌ها به علت وجود عدم توهّم پولی با افزایش قیمت، دستمزد اسمی (W) به همان نسبت افزایش می‌یابد در نتیجه دستمزد حقیقی ($\frac{W}{P}$) ثابت می‌ماند. لذا اشتغال و تولید نیز ثابت خواهد ماند پس تابع عرضه کل عمودی خواهد بود.

کحل مثال ۳۰: در مکتب کلاسیک، عامل تعیین‌کننده بخش اقتصاد است.

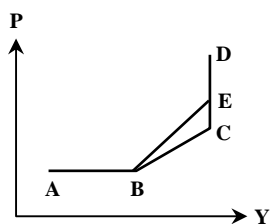
- ۱) تولید اسمی، عرضه
 - ۲) تولید حقیقی، تقاضا
 - ۳) قیمت‌ها، تقاضا
 - ۴) قیمت‌ها، عرضه
- پاسخ: گزینه «۳» طبق دیدگاه کلاسیکی اگر یک AS عمودی وجود داشته باشد، Y را AS یا همان بخش عرضه تعیین می‌کند. اما قیمت بستگی به این دارد که منحنی تقاضای کل در کجا قرار گیرد و در چه سطحی از قیمت‌ها منحنی AS را قطع نماید. سپس تولید اسمی $P.Y$ به کمک ترکیب عرضه کل و تقاضای کل تعیین می‌شود.

کحل مثال ۳۱: با وجود چسبندگی دستمزدها به سمت پایین منحنی عرضه کل دارای شیب نسبت به حالت بدون چسبندگی دستمزدها خواهد بود.

- ۱) کمتر
 - ۲) بیشتر
 - ۳) یکسان
 - ۴) نمی‌توان اظهار نظر کرد.
- پاسخ: گزینه «۱» در حالت چسبندگی دستمزد با کاهش قیمت، دستمزدها نمی‌توانند کاهش پیدا کنند در نتیجه دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ افزایش پیدا کرده و اشتغال و تولید کاهش پیدا می‌کنند. اما با وجود عدم چسبندگی با کاهش قیمت، دستمزد اسمی (W) نیز کاهش پیدا می‌کند که در نتیجه دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ چندان افزایش پیدا نخواهد کرد. در نتیجه اشتغال و تولید نیز چندان کاهش پیدا نمی‌کند پس با کاهش یکسان در قیمت‌ها در حالت چسبندگی دستمزدها، تولید به میزان بیشتری نسبت به حالت عدم چسبندگی دستمزدها کاهش خواهد یافت لذا منحنی عرضه کل با وجود چسبندگی دستمزدها دارای شیب کمتری نسبت به منحنی عرضه کل با وجود عدم چسبندگی خواهد بود.

کحل مثال ۳۲: چنانچه بانک مرکزی حجم پول را از ۲۰۰۰ به ۲۴۰۰ افزایش دهد و از طرفی سطح قیمت‌ها در جامعه ۱۰ درصد افزایش یافته باشد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) تولید حقیقی افزایش یافته است.
 - ۲) تولید حقیقی ثابت مانده است.
 - ۳) دستمزد حقیقی افزایش یافته است.
 - ۴) دستمزد اسمی نیز ۱۰ درصد افزایش یافته است.
- پاسخ: گزینه «۱» افزایش عرضه پول از ۲۰۰۰ به ۲۴۰۰ به معنای افزایش ۲۰ درصدی عرضه پول است. حال وقتی که قیمت‌ها تنها ۱۰ درصد افزایش یافته باشد، بدان معنا است که منحنی عرضه کل حالت کلاسیک (عمودی) ندارد (از دیدگاه کلاسیکی عرضه پول و سطح قیمت‌ها متناسب با هم تغییر می‌کنند) و بنابراین دستمزد اسمی به نسبت قیمت‌ها افزایش نیافته است و دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ کاهش یافته است. بنابراین AS صعودی است و تولید حقیقی افزایش یافته است.

مثال ۳۳: در نمودار مقابل، منحنی‌های BC و BE و CD به ترتیب بیان‌کننده کدام منحنی‌های عرضه کل هستند؟

- (۱) عرضه کل عمومی، کینزی، کلاسیک
- (۲) عرضه کل کلاسیک، عمومی، کینزی
- (۳) عرضه کل عمومی، کلاسیک، کینزی
- (۴) عرضه کل کینزی، عمومی، کلاسیک

پاسخ: گزینه «۴» به دلیل اینکه وجه مشخصه منحنی عرضه کل کینزی در این است که این منحنی با فرض عدم تعدیل انتظارات و عدم انتقال منحنی عرضه کار به دست می‌آید، لذا دارای شیب کمتری است. در منحنی عرضه کل مبتنی بر ایده عمومی، انتظارات نه به طور کامل، اما بخشی از آن تعدیل می‌شود. بنابراین شیب منحنی عرضه کل عمومی از عرضه کینزی بیشتر است. همچنین منحنی عرضه کل کلاسیکی عمودی است.

مثال ۳۴: در خصوص کشش تابع عرضه کل کدام یک از عبارات زیر صحیح است؟

- (۱) کلاسیک‌ها > افراطی کینزی > عمومی کینزی
- (۲) کلاسیک‌ها < افراطی کینزی < عمومی کینزی
- (۳) کلاسیک‌ها > عمومی کینزی > افراطی کینزی
- (۴) کلاسیک‌ها < عمومی کینزی < افراطی کینزی

پاسخ: گزینه «۳» در حالت کلاسیکی شیب عرضه کل عمودی است و همواره شیب عرضه کل در حالت افراطی کینزی از حالت عمومی کینزی کمتر است پس ترتیب کشش‌های تابع عرضه کل از کمتر به بیشتر به صورت کلاسیکی، عمومی کینزی، افراطی کینزی خواهد بود.

مثال ۳۵: منحنی عرضه کل از نظر مکتب کینز keynes و مکتب پولی به ترتیب چه حالتی دارد؟

- (۱) در مکتب کینزی دارای شیب بیشتر و در مکتب پولی دارای شیب کمتری است.
- (۲) در مکتب کینزی دارای شیب کمتر و در مکتب پولی دارای شیب بیشتری است.
- (۳) در مکتب کینزی عرضه کل عمودی است اما در مکتب پولی شیب صعودی دارد.
- (۴) از نظر هر دو مکتب شیب منحنی عرضه تقریباً یکسان است.

پاسخ: گزینه «۲» از نظر کینزی‌ها منحنی عرضه کل صعودی است که یا به خاطر توهم پولی است و یا به خاطر چسبندگی دستمزدهای اسمی، اما از نظر پول‌گراها (کلاسیک هم می‌توان گفت)، منحنی عرضه کل عمودی است.

مثال ۳۶: فرض کنید تابع تولید به صورت $Y = 3KN$ باشد که در آن سرمایه $K = 200$ و نیروی کار است و تقاضای نیروی کار به صورت

$$W = 12P - 4N \quad \text{و عرضه نیروی کار به صورت} \quad W = 2 + 2N \quad \text{باشد. اگر موجودی سرمایه} \quad K = 200 \quad \text{باشد، معادله منحنی عرضه کل کدام است؟}$$

$$Y = 1200P - 200 \quad (4) \quad Y = 12P - 2 \quad (3) \quad Y = 100P - 410 \quad (2) \quad Y = 1100P + 50 \quad (1)$$

پاسخ: گزینه «۴» از تعادل بازار کار خواهیم داشت:

$$2 + 2N = 12P - 4N \Rightarrow 2 + 6N = 12P \Rightarrow N = \frac{6P - 1}{3}$$

$$Y = 3(200)\left(\frac{6P - 1}{3}\right) = 1200P - 200 \Rightarrow Y = 1200P - 200 \quad \text{معادله منحنی عرضه کل}$$

حال داریم:

مثال ۳۷: اگر توابع عرضه و تقاضای نیروی کار به ترتیب به صورت $\frac{W}{P} = 5 + 2N$ و $\frac{W}{P} = 20 - N$ باشند و تابع تولید $Y = \sqrt{36KN}$ باشد،

شیب منحنی عرضه کل کدام است؟ ($K = 50$)

- (۱) بی‌نهایت
- (۲) صفر
- (۳) یک
- (۴) $\frac{1}{3}$

$$20 - N = 5 + 2N \Rightarrow N = 5$$

پاسخ: گزینه «۱» از تعادل بازار نیروی کار داریم:

$$Y = \sqrt{36(50)(5)} = 95$$

حال با قرار دادن مقادیر K و N در تابع تولید خواهیم داشت:

بنابراین با توجه به اینکه Y مقدار ثابتی است، منحنی عرضه کل عمودی و دارای شیب بی‌نهایت است.

کج مثال ۳۸: هر چقدر اثر تغییرات تولید و اشتغال بر دستمزد جاری بیشتر باشد،

- (۱) شیب منحنی عرضه کل، کمتر خواهد بود.
 (۲) شیب منحنی عرضه کل، بزرگ‌تر خواهد بود.
 (۳) شیب منحنی عرضه کل، کمتر و شیب منحنی تقاضای کل بزرگ‌تر خواهد بود.
 (۴) شیب منحنی تقاضای کل، بزرگ‌تر خواهد بود.

پاسخ: گزینه «۲» هر چقدر برای تغییر اشتغال و تولید، سطح دستمزد اسمی (جاری) شدیدتر تغییر کند، در آن صورت برای تغییر N و Y باید سطح قیمت‌های P نیز شدیدتر تغییر کند و این به مفهوم منحنی عرضه کل پرشیب‌تر است.

کج مثال ۳۹: هر چه تقاضای نیروی کار کم‌شیب‌تر باشد، با افزایش قیمت‌ها و کاهش دستمزد حقیقی افزایش در اشتغال نیروی کار به وجود آمده و منحنی عرضه کل می‌باشد.

- (۱) شدیدتری - کم‌شیب‌تر (۲) شدیدتری - پرشیب‌تر (۳) کمتری - کم‌شیب‌تر (۴) کمتری - پرشیب‌تر

پاسخ: گزینه «۱» اگر تقاضای نیروی کار کم‌شیب‌تر باشد، بدان معناست که کاهش $\frac{W}{P}$ در نمودار دستمزد حقیقی سبب افزایش شدیدتری در اشتغال و لذا تولید حقیقی می‌شود و به همین دلیل عرضه کل کم‌شیب‌تر است.

کج مثال ۴۰: کدام یک از عوامل زیر باعث افزایش شیب منحنی عرضه کل خواهد شد؟

- (۱) افزایش شیب عرضه نیروی کار - افزایش شیب تقاضای نیروی کار - کاهش شیب تابع تولید
 (۲) افزایش درجه توهم پولی - کاهش شیب تقاضای نیروی کار - کوتاه شدن طول دوره
 (۳) افزایش شیب عرضه نیروی کار - افزایش شیب تابع تولید - افزایش درجه توهم پولی
 (۴) کاهش شیب تابع تولید - کاهش درجه توهم پولی - کاهش شیب تقاضای نیروی کار

پاسخ: گزینه «۱» عوامل زیر با شیب تابع عرضه کل ارتباط مستقیم دارند:

شیب عرضه نیروی کار - شیب تقاضای نیروی کار - طول دوره

عوامل زیر با شیب تابع عرضه کل ارتباط معکوس دارند:

شیب تابع تولید - درجه توهم پولی

توجه: منحنی عرضه کل در بلندمدت عمودی است. یعنی حتی منحنی‌های عرضه مبتنی بر نظریات کینز هم در بلندمدت حالت عمودی به خود می‌گیرند.

کج مثال ۴۱: کدام یک از توابع عرضه نیروی کار، بیانگر منحنی عرضه کل پرشیب‌تری است؟

$$N = 1000 + 150 \frac{W}{P} \quad (۴) \quad N = 100 + 75 \frac{W}{P} \quad (۳) \quad N = 450 + 35 \frac{W}{P} \quad (۲) \quad N = 350 + 50 \frac{W}{P} \quad (۱)$$

پاسخ: گزینه «۲» هر چه منحنی عرضه نیروی کار پرشیب‌تر باشد، عرضه کل پرشیب‌تر خواهد بود. شیب تابع در گزینه دو، $\frac{1}{35}$ از سایرین بیشتر است، پس عرضه کل مبتنی بر آن پرشیب‌تر است.

کج مثال ۴۲: فرض کنید که در هر سطح از دستمزد اسمی، عرضه نیروی کار کاهش یابد. بنابراین در هر سطح قیمت:

- (۱) تولید افزایش یافته و منحنی عرضه کل به چپ منتقل می‌شود.
 (۲) تولید افزایش یافته و منحنی عرضه کل به راست منتقل می‌شود.
 (۳) تولید کاهش یافته و منحنی عرضه کل به چپ منتقل می‌شود.
 (۴) تولید کاهش یافته و منحنی عرضه کل به راست منتقل می‌شود.

پاسخ: گزینه «۳» اگر در هر دستمزد اسمی مقدار عرضه نیروی کار کاهش یابد، منحنی عرضه نیروی کار به سمت چپ جابه‌جا می‌شود که سبب کاهش اشتغال و بنابراین کاهش تولید می‌شود و در همان سطح قیمت قبلی تولید کمتر است که به معنای انتقال منحنی عرضه کل به سمت چپ است.

کله مثال ۴۳: در کدام یک از موارد زیر علت انتقال منحنی عرضه کل به سمت راست به درستی بیان نشده است؟

- (۱) کاهش عواید بیکاری - افزایش قدرت انحصاری
 (۲) بهبود تکنولوژی - افزایش تمایل به کار
 (۳) کاهش دستمزد اتحادیه - کاهش قیمت مواد اولیه
 (۴) افزایش جمعیت - افزایش بکارگیری سرمایه ثابت

پاسخ: گزینه «۱» عوامل زیر باعث انتقال منحنی عرضه کل به سمت راست می‌شوند.

افزایش تمایل به کار - کاهش دستمزد اتحادیه - کاهش عواید بیکاری - افزایش جمعیت - افزایش سرمایه ثابت - افزایش تکنولوژی - افزایش بهره‌وری - کاهش قیمت مواد اولیه - کاهش قدرت انحصاری

کله مثال ۴۴: فرض کنید قیمت نفت به صورت قابل ملاحظه‌ای افزایش یابد، در این صورت کدام مورد صحیح است؟

- (۱) منحنی عرضه کل، در کشورهای واردکننده نفت به طرف بالا و چپ منتقل می‌شود.
 (۲) منحنی تقاضای کل به طرف چپ انتقال می‌یابد.
 (۳) بر منحنی عرضه کل در کشورهای واردکننده نفت هیچ‌گونه تأثیری ندارد.
 (۴) منحنی عرضه و تقاضای کل را به گونه‌ای انتقال می‌دهد که بر روی سطح تولید و قیمت، هیچ‌گونه تأثیری نگذارد.

پاسخ: گزینه «۱» برای کشورهای واردکننده نفت، افزایش قیمت نفت به معنای افزایش هزینه‌های تولید است و در نتیجه منحنی عرضه کل به سمت چپ منتقل می‌شود که سبب افزایش سطح قیمت‌ها و کاهش تولید حقیقی می‌شود.

کله مثال ۴۵: در چه صورتی کارایی سیاست پولی و ضریب تکاثر آن در فضای AS-AD و منحنی عرضه کل صعودی، بیشتر خواهد بود؟

- (۱) حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره کمتر باشد.
 (۲) حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره بیشتر باشد.
 (۳) شیب منحنی IS بیشتر باشد.
 (۴) حساسیت تقاضای پول به نرخ بهره کمتر باشد.

پاسخ: گزینه «۴» برای یک منحنی عرضه کل صعودی، هرچه سیاست پولی بتواند بیشتر تقاضای کل را جابه‌جا کند، کارایی بیشتری دارد و هرچه حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره بیشتر یا حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کمتر باشد، LM به حالت عمودی نزدیک‌تر خواهد بود و سیاست پولی تقاضای کل را بیشتر جابه‌جا می‌کند.

کله مثال ۴۶: چه زمانی ضریب فزاینده مدل‌های درآمد مخارج، IS-LM و عرضه و تقاضای کل، هر سه با یکدیگر برابر می‌شوند؟

- (۱) تقاضای کل عمودی و عرضه کل افقی باشد.
 (۲) تقاضای کل عمودی باشد یا عرضه کل افقی باشد.
 (۳) فقط تقاضای کل عمودی باشد.
 (۴) فقط عرضه کل افقی باشد.

پاسخ: گزینه «۱» اگر تقاضای کل عمودی باشد به معنای این است که یا IS عمودی است یا LM افقی است و در دام نقدینگی قرار داریم. IS عمودی و LM افقی باعث می‌شود که ضریب فزاینده مدل IS-LM و درآمد مخارج با یکدیگر برابر شوند. اگر عرضه کل افقی باشد آنگاه به معنای صفر بودن شیب آن است. این حالت همراه با تقاضای کل عمودی منجر به این می‌شود که ضریب فزاینده هر سه مدل برابر شوند.

$$\text{ضریب فزاینده مدل درآمد مخارج} = \frac{1}{1-c(1-t)} \quad \text{IS-LM ضریب فزاینده مدل} = \frac{1}{1-c(1-t) + \frac{ak}{h}}$$

$$\text{ضریب فزاینده مدل AS-AD} = \frac{1}{1-c(1-t) + \frac{ak}{h} + \frac{M}{P^Y} \frac{a}{h} \frac{\Delta P}{\Delta Y}} \Bigg|_{AS}$$

که در آن $\frac{\Delta P}{\Delta Y} \Bigg|_{AS}$ شیب عرضه کل را نشان می‌دهد.

همچنین می‌توان گفت زمانی ضریب فزاینده مدل‌های درآمد - مخارج، IS-LM و AD-AS برابرند که اثر جایگزینی نرخ بهره و اثر محدودکننده قیمت وجود نداشته باشد. اثر محدودکننده قیمت زمانی وجود ندارد که AS افقی باشد و اثر جایگزینی نرخ بهره زمانی وجود ندارد که AD عمودی باشد.

کج مثال ۴۷: فرض کنید منحنی عرضه کل صعودی و منحنی IS عمودی است. در این صورت به کار بردن یک سیاست پولی انقباضی باعث کدام می‌شود؟

- (۱) کاهش تولید حقیقی (۲) کاهش سطح قیمت (۳) کاهش سطح اشتغال (۴) افزایش نرخ بهره

✓ پاسخ: گزینه «۴» اگر IS عمودی باشد AD نیز عمودی خواهد بود و سیاست پولی انقباضی بر روی تقاضای کل اثر ندارد و AD را جابه‌جا نمی‌کند؛ در نتیجه بر روی درآمد و سطح قیمت‌ها اثر ندارد و چون بر روی درآمد اثر ندارد بر روی سطح اشتغال نیز بی‌تأثیر است. اما چون منحنی LM به بالا منتقل می‌شود، نرخ بهره افزایش خواهد یافت.

کج مثال ۴۸: افزایش میل نهایی به مصرف و ضریب حساسیت سرمایه‌گذاری به نرخ بهره به ترتیب منجر به کدام می‌شود؟

- (۱) افزایش شیب منحنی تقاضای کل - کاهش شیب منحنی تقاضای کل (۲) افزایش شیب منحنی تقاضای کل - افزایش شیب منحنی تقاضای کل
(۳) کاهش شیب منحنی تقاضای کل - افزایش شیب منحنی تقاضای کل (۴) کاهش شیب منحنی تقاضای کل - کاهش شیب منحنی تقاضای کل

✓ پاسخ: گزینه «۴» قدر مطلق شیب منحنی تقاضای کل برابر است با:

$$\frac{dP}{dY} = \frac{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}{\frac{a \bar{M}}{h P^2}} = \frac{\frac{h}{a} [1 - c(1-t) + m] + k}{\frac{\bar{M}}{P^2}}$$

همان طور که مشخص است افزایش C و افزایش a هر دو موجب کاهش شیب منحنی تقاضای کل می‌شوند.

کج مثال ۴۹: در حالت کلاسیک‌ها اعمال سیاست پولی انبساطی باعث افزایش عدم تغییر افزایش و عدم تغییر می‌گردد.

- (۱) قیمت، تولید، اشتغال، دستمزد حقیقی (۲) دستمزد اسمی، اشتغال، تولید، دستمزد حقیقی
(۳) دستمزد اسمی، دستمزد حقیقی، مصرف، اشتغال (۴) قیمت، تولید، دستمزد اسمی، نرخ بهره

✓ پاسخ: گزینه «۴» در حالت کلاسیک‌ها گفته می‌شود که سیاست پولی بر روی متغیرهای حقیقی بی‌اثر است و خنثی می‌باشد. سیاست پولی انبساطی در این حالت باعث افزایش قیمت و دستمزد اسمی و عدم تغییر نرخ بهره، دستمزد حقیقی، تولید و اشتغال می‌شود.

کج مثال ۵۰: فرض کنید که منحنی عرضه کل صعودی است. با اجرای یک سیاست پولی انبساطی کدام نتیجه قابل حصول است؟

- (۱) افزایش دستمزد اسمی و حقیقی و افزایش سطح قیمت‌ها و نرخ بهره
(۲) افزایش دستمزد اسمی و حقیقی و افزایش سطح قیمت‌ها و کاهش نرخ بهره
(۳) افزایش دستمزد اسمی و قیمت‌ها و کاهش دستمزد حقیقی و نرخ بهره
(۴) افزایش دستمزد اسمی و قیمت‌ها و نرخ بهره و کاهش دستمزد حقیقی

✓ پاسخ: گزینه «۳» وقتی که عرضه کل صعودی است، سیاست پولی انبساطی ابتدا منحنی LM را به راست منتقل می‌کند و سپس منحنی تقاضای کل را به راست منتقل کرده که منجر به افزایش سطح قیمت‌ها و درآمد می‌شود. افزایش P تا حدی LM را به چپ منتقل می‌کند اما در مجموع به راست منتقل شده و نرخ بهره کاهش می‌یابد. از طرفی چون عرضه کل صعودی مربوط به دیدگاه کینزی‌ها است، با افزایش سطح قیمت‌ها، دستمزد اسمی به همان نسبت افزایش نمی‌یابد و لذا دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ کاهش می‌یابد که منجر به افزایش اشتغال می‌شود.

کج مثال ۵۱: سیاست پولی انبساطی در حالت عمومی کینزین‌ها باعث افزایش کدام یک از متغیرهای زیر خواهد شد؟

- (۱) I, N, W, P (۲) $\frac{W}{P}$, P, C, I (۳) r, N, W, P (۴) C, Y, r, $\frac{W}{P}$

✓ پاسخ: گزینه «۱» در حالت کینزی سیاست پولی هم بر روی متغیرهای حقیقی و هم متغیرهای اسمی تأثیر می‌گذارد. در این حالت سیاست پولی انبساطی باعث افزایش P, I, Y, N, W, P و کاهش $\frac{W}{P}$ و r خواهد شد.

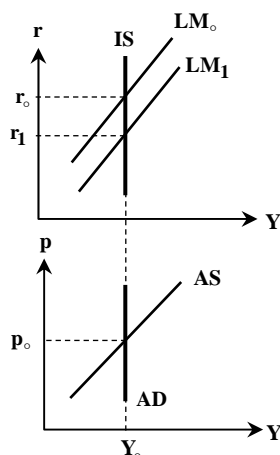
کج مثال ۵۲: اگر حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره صفر باشد اعمال سیاست پولی در حالت کینزی بر روی تولید و سطح قیمت‌ها چه تأثیری دارد؟

(۴) بی‌تأثیر - بی‌تأثیر

(۳) افزایش - بی‌تأثیر

(۲) بی‌تأثیر - افزایش

(۱) افزایش - افزایش

شکل ۲۵. سیاست پولی در الگوی عرضه و تقاضای کل در حالت عدم حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره

✓ پاسخ: گزینه «۴» اگر حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره صفر باشد، منحنی IS عمودی خواهد شد. در نتیجه اعمال سیاست پولی هر چند باعث افزایش نرخ بهره خواهد شد اما، به علت حساسیت صفر سرمایه‌گذاری تغییری نخواهد کرد، بنابراین منحنی تقاضای کل AD جابه‌جا نخواهد شد. بنابراین قیمت و Y نیز تغییری نخواهند کرد.

کج مثال ۵۳: در مدل با قیمت‌ها و دستمزدهای انعطاف‌پذیر و اطلاعات کامل، افزایش مخارج دولت:

(۱) سطح دستمزد اسمی تعادلی را افزایش ولی دستمزدهای واقعی، بدون تغییر باقی می‌ماند.

(۲) سطح دستمزد اسمی تعادلی را کاهش ولی دستمزدهای واقعی بدون تغییر می‌ماند.

(۳) سطح دستمزد تعادلی اسمی را کاهش می‌دهد.

(۴) سطح دستمزد تعادل واقعی را کاهش می‌دهد.

✓ پاسخ: گزینه «۱» در مدلی با انعطاف‌پذیری دستمزد و قیمت‌ها و اطلاعات کامل (عدم توهم پولی) منحنی AS عمودی خواهد شد. (شرایط کلاسیک) در این شرایط افزایش مخارج دولت سبب انتقال منحنی IS و AD به سمت راست شده که در نتیجه سطح قیمت‌ها افزایش می‌یابد و دستمزد اسمی نیز به علت عدم توهم پولی به همان میزان افزایش می‌یابد پس، $\frac{W}{P}$ (دستمزد حقیقی) ثابت خواهد ماند.

کج مثال ۵۴: از نظر پولیون یا مانیتاریست‌ها سیاست پولی انبساطی و سیاست مالی انبساطی به ترتیب سبب و تولید اسمی می‌شوند.

(۴) عدم تغییر - عدم تغییر

(۳) افزایش - افزایش

(۲) افزایش - عدم تغییر

(۱) عدم تغییر - افزایش

✓ پاسخ: گزینه «۳» از نظر پولیون LM عمودی می‌باشد و همچنین AS نیز عمودی است. در نتیجه سیاست مالی انبساطی قادر به تغییر تقاضای کل و انتقال AD نیست پس روی Y و P و همچنین تولید اسمی $P.Y$ اثر ندارد. سیاست پولی انبساطی نیز با انتقال AD به سمت راست صرفاً P را افزایش می‌دهد و Y را تغییر نمی‌دهد اما، تولید اسمی $P.Y$ را افزایش می‌دهد.

کج مثال ۵۵: سیاست‌های پولی و مالی وقتی که منحنی عرضه کل به صورت کلاسیک است (در ناحیه کلاسیک قرار دارد)، چه تشابهی دارند؟

(۱) عدم تأثیر روی متغیرهای حقیقی

(۲) عدم تأثیر روی متغیرهای اسمی

(۳) عدم تأثیر روی متغیرهای حقیقی و اسمی

(۴) عدم تأثیر روی سطح تولید و اشتغال و بیکاری

✓ پاسخ: گزینه «۴» وقتی که عرضه کل عمودی است (کلاسیک است)، سیاست پولی و مالی سبب جابه‌جایی AD می‌شود و بر روی P و W به یک نسبت

اثر می‌گذارند. در نتیجه بر $\frac{W}{P}$ یا دستمزد حقیقی اثر ندارند و از این رو بر اشتغال و تولید نیز اثر ندارند. سیاست پولی بر روی هیچ متغیر حقیقی اثر نمی‌گذارد ولی سیاست مالی با تغییر نرخ بهره بر روی سرمایه‌گذاری اثر می‌گذارد و لذا بر روی بعضی متغیرهای حقیقی مؤثر است و ترکیب درآمد ملی را تغییر می‌دهد.

کلمه مثال ۵۶: کدام یک از جملات زیر صحیح می‌باشد؟

(۱) سیاست مالی انبساطی در حالت کلاسیک باعث افزایش W, r, C و کاهش $\frac{W}{P}, \frac{M}{P}$ خواهد شد.

(۲) سیاست مالی انبساطی در حالت کلاسیک بر روی تولید حقیقی بی‌اثر می‌باشد اما باعث تخصیص منابع بین بخش‌ها خواهد شد.

(۳) سیاست مالی و پولی در حالت کلاسیکی هر دو بر روی متغیرهای حقیقی بی‌اثرند و فقط بر متغیرهای اسمی اثر دارند و کاملاً مشابه یکدیگر می‌باشند.

(۴) سیاست مالی در حالت کلاسیک عامل خنثی می‌باشد و بر اقتصاد کشور اثری نمی‌گذارد.

پاسخ: گزینه «۲» سیاست مالی در حالت کلاسیک بر روی تولید حقیقی اقتصاد بی‌اثر می‌باشد و فقط بر متغیرهای اسمی اثر دارد اما بر روی کل اقتصاد نیز

تأثیر می‌گذارد؛ زیرا باعث تخصیص منابع بین بخش‌های مختلف اقتصاد خواهد شد و خنثی نمی‌باشد. این سیاست باعث افزایش P, W, r و کاهش $\frac{M}{P}, I$ و عدم

تغییر N, Y, C و $\frac{W}{P}$ می‌شود. سیاست مالی در این حالت در تخصیص منابع بین بخش‌ها مؤثر است در حالی که سیاست پولی در این شرایط، این خصوصیت را ندارد.

کلمه مثال ۵۷: چنانچه منحنی‌های IS و LM شکل متعارف خود را داشته باشند و منحنی عرضه کل اقتصاد در ناحیه کلاسیکی باشد، افزایش سرمایه‌گذاری

مستقل باعث چه تغییری به ترتیب در تقاضای معاملاتی حقیقی پول و تقاضای سفته بازی حقیقی پول می‌شود؟

(۱) عدم تغییر - عدم تغییر (۲) عدم تغییر - کاهش (۳) کاهش - کاهش (۴) کاهش - عدم تغییر

پاسخ: گزینه «۲» اگر سرمایه‌گذاری مستقل افزایش یابد منحنی IS و آنگاه منحنی AD به راست منتقل می‌شوند. با انتقال AD به راست، چون AS

عمودی است، پس فقط قیمت‌ها افزایش یافته و LM نیز به سمت چپ منتقل می‌شود، طوری که نرخ بهره مجدداً افزایش یابد و درآمد Y ثابت بماند. چون Y

ثابت است تقاضای معاملاتی پول ثابت است و چون نرخ بهره افزایش یافته است تقاضای سفته‌بازی پول کاهش می‌یابد.

کلمه مثال ۵۸: با اعمال سیاست مالی انبساطی در حالت عمومی کینزین‌ها به ترتیب کدام متغیر افزایش و کدام کاهش می‌یابد؟

(۱) I, C (۲) r, Y (۳) $r, \frac{M}{P}$ (۴) $\frac{W}{P}, \frac{M}{P}$

پاسخ: گزینه «۱» در حالت عمومی کینزین‌ها اعمال سیاست مالی انبساطی باعث افزایش P, W, N, Y, r, C شده و باعث کاهش $\frac{W}{P}, I, \frac{M}{P}$

می‌گردد. دقت شود اثر جایگزینی I به جای G در این حالت بیشتر از مدل $IS-LM$ می‌باشد.

کلمه مثال ۵۹: فرض کنید که در دام نقدینگی قرار داریم. اگر تابع مصرف برای کل اقتصاد به صورت $C = 200 + 0.5Y$ باشد، افزایش ۱۰۰ واحدی در

هزینه‌های دولت، با یک منحنی عرضه کل صعودی، چه میزان درآمد تعادلی را افزایش می‌دهد؟

(۱) ۱۰۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۲۵۰ (۴) ۳۰۰

پاسخ: گزینه «۴» اگر در دام نقدینگی قرار داشته باشیم، آنگاه LM افقی است و منحنی تقاضای کل عمودی خواهد بود. افزایش در مخارج دولت

دقیقاً به اندازه انتقال افقی IS منحنی تقاضای کل را به صورت افقی جابه‌جا می‌کند و چون AD عمودی است، درآمد تعادلی توسط آن تعیین می‌شود و در

این‌جا عرضه کل فقط تعیین‌کننده سطح قیمت‌ها است. داریم:

$$\Delta y = \text{انتقال افقی تقاضای کل} = \text{انتقال افقی } IS = \frac{1}{1-c(1-t)} dG = \frac{1}{1-0.5} (100) = 200$$

کلمه مثال ۶۰: در منحنی عرضه کل اقتصاد کینزی، دستمزد پولی و دستمزد واقعی در چه جهتی از افزایش تقاضای کل تغییر می‌کنند؟

(۱) موافق - مخالف (۲) موافق - موافق (۳) مخالف - موافق (۴) مخالف - مخالف

پاسخ: گزینه «۱» اگر منحنی تقاضای کل به سمت راست انتقال یابد، سطح قیمت‌ها افزایش و دستمزد پولی نیز افزایش می‌یابد اما چون در تحلیل

کینز توهم پولی وجود دارد، بنابراین دستمزد پولی به نسبت سطح قیمت‌ها افزایش نمی‌یابد و دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ کاهش می‌یابد. بنابراین دستمزد

اسمی در جهت تغییرات تقاضای کل و دستمزد حقیقی در جهت مخالف تقاضای کل تغییر می‌کنند.

✓ مثال ۶۱: دستمزد اسمی و دستمزد حقیقی در الگوی کینزی عرضه کل، چگونه نسبت به سیکل‌های تجاری واکنش نشان می‌دهند؟

- (۱) موافق سیکل تجاری - مخالف سیکل تجاری
 (۲) موافق سیکل تجاری - موافق سیکل تجاری
 (۳) مخالف سیکل تجاری - موافق سیکل تجاری
 (۴) مخالف سیکل تجاری - مخالف سیکل تجاری

✓ پاسخ: گزینه «۱» وقتی که منحنی عرضه کل صعودی است (الگوی کینزی)، اگر تقاضای کل به سمت راست منتقل شود، یک رونق در سیکل تجاری ایجاد شده است و قیمت افزایش یافته و دستمزد هم افزایش می‌یابد اما نه به همان نسبتی که قیمت‌ها افزایش یافته است. بنابراین در عین اینکه دستمزد اسمی زیاد شده است، دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ کاهش یافته است. پس W موافق سیکل و $\frac{W}{P}$ مخالف سیکل خواهند بود.

✓ مثال ۶۲: هرگاه در وضعیت کینزی منحنی عرضه کل، قیمت‌ها و نرخ بهره هر دو افزایش یافته باشند، چه نوع سیاستی اعمال شده است؟

- (۱) مالی انبساطی (۲) مالی انقباضی (۳) پولی انبساطی (۴) پولی انقباضی

✓ پاسخ: گزینه «۱» چون P افزایش یافته است ناشی از سیاست انبساطی است. حال اگر سیاست پولی انبساطی باشد، چون در کل LM به سمت راست منتقل می‌شود و در ضمن بعد از افزایش P به مکان اولیه بر نمی‌گردد، نرخ بهره کاهش می‌یابد. اما سیاست مالی انبساطی با انتقال IS به سمت بالا و همچنین بعد از افزایش P با انتقال LM به سمت بالا، سبب افزایش نرخ بهره می‌شود.

✓ مثال ۶۳: با وجود ظرفیت بیکار تولید، سیاست مالی انبساطی باعث افزایش و کاهش می‌شود و سیاست پولی انبساطی باعث کاهش و افزایش می‌شود.

- (۱) y, r, I, r (۲) y, P, I, r (۳) y, r, I, P (۴) y, P, I, P

✓ پاسخ: گزینه «۱» با وجود ظرفیت بیکار تولید، منحنی عرضه کل افقی خواهد شد پس این منحنی تعیین‌کننده سطح قیمت می‌باشد و منحنی تقاضای کل مشخص‌کننده سطح تولید است. در این شرایط سیاست مالی انبساطی باعث افزایش y, r و کاهش I و عدم تغییر P می‌شود و سیاست پولی انبساطی باعث کاهش نرخ بهره، افزایش سرمایه‌گذاری و افزایش y خواهد شد.

✓ مثال ۶۴: اگر در الگوی $AS-AD$ که در آن اثر محدودکننده قیمتی صفر است، در صورتی که سرمایه‌گذاری $I = 250 - 1000r$ و حاصل تقسیم حساسیت تقاضای پول نسبت به درآمد بر حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره برابر $0/001$ باشد و ضریب فزاینده مخارج در الگوی درآمد مخارج برابر 2 باشد، ب 100 واحد افزایش مخارج دولت در الگوی عرضه و تقاضای کل، درآمد کل تعادلی چقدر افزایش می‌یابد؟

- (۱) $166/7$ (۲) 200 (۳) 60 (۴) $66/67$

✓ پاسخ: گزینه «۴» اگر اثر محدودکننده قیمت صفر باشد به معنای آن است که عرضه کل افقی است و در این حالت ضریب فزاینده مدل $IS-LM$ و عرضه و تقاضای کل با یکدیگر برابر می‌شود. بنابراین خواهیم داشت:

$$\text{ضریب فزاینده درآمد - مخارج} = \frac{1}{1 - c(1-t) + m} = 2 \Rightarrow 1 - c(1-t) + m = 0/5$$

$$LM \text{ شیب} = \frac{k}{h} = 0/001 \quad ; \quad \text{ضریب فزاینده مدل } IS-LM = \frac{1}{1 - c(1-t) + m + \frac{ak}{h}}$$

آزمون فصل چهارم

کله ۱- در اقتصاد کلاسیک، بازار پول، تئوری تعیین:

- (۱) سطح قیمت است (۲) نرخ بهره است. (۳) سطح اشتغال است. (۴) سطح قیمت و نرخ بهره است.

کله ۲- یک افزایش قابل ملاحظه در قیمت نفت در شرایط مشخص:

- (۱) منحنی عرضه کل، در کشورهای واردکننده عمده نفت را به طرف چپ و بالا انتقال می‌دهد.
 (۲) بر روی منحنی عرضه کل، در کشورهای واردکننده نفت هیچ‌گونه تأثیری ندارد.
 (۳) منحنی تقاضای کل را به طرف چپ و پایین انتقال می‌دهد.
 (۴) منحنی عرضه و تقاضا را به گونه‌ای انتقال می‌دهد که بر روی سطح تولید و قیمت هیچ‌گونه تأثیری ندارد.

کله ۳- منحنی عرضه کل از نقطه کینزی‌ها و پولی‌ها کدامیک از حالات زیر را به خود می‌گیرد؟

- (۱) در مورد کینزی‌ها دارای شیب بیشتر و در مورد پولی‌ها دارای شیب کمتر است.
 (۲) در مورد کینزی‌ها دارای شیب کمتر و در مورد پولی‌ها دارای شیب بیشتر است.
 (۳) شیب منحنی عرضه کل، موضوع بحث کینزی‌ها و کلاسیک‌ها نمی‌باشد.
 (۴) هم کینزی‌ها و هم پولی‌ها شیب منحنی عرضه را یکسان می‌بینند.

کله ۴- براساس نظریه کینز، علت عمده بیکاری:

- (۱) کمبود عرضه کل است. (۲) مازاد تقاضای کل است.
 (۳) کمبود تقاضای کل است. (۴) انعطاف‌پذیری مزد و قیمت است.

کله ۵- در یک اقتصاد بسته، افزایش سطح قیمت‌ها در شرایط معمول بدون اثر ثروت، موجب می‌گردد:

- (۱) منحنی IS به سمت راست و بالا و منحنی LM به سمت چپ و بالا حرکت نماید.
 (۲) بر منحنی IS اثری نگذاشته و منحنی LM به طرف بالا و چپ حرکت نماید.
 (۳) منحنی IS به طرف راست و بالا حرکت کرده و منحنی LM تغییر نمی‌یابد.
 (۴) هیچ تغییری در موقعیت منحنی‌های IS و LM رخ نمی‌دهد.

کله ۶- کدام یک از عبارات زیر مخالف قانون سی می‌باشد؟

- (۱) در هر سطحی از عرضه، تقاضای کل همیشه برابر است با عرضه کل
 (۲) فقط در حالتی خاص، عرضه کل برابر است با تقاضای کل
 (۳) هر فروش کالایی منجر به درآمدی می‌شود که برای خرید بیشتر بکار می‌رود.
 (۴) محال است که مازاد عرضه کل وجود داشته باشد.

کله ۷- افزایش یارانه‌ها موجب مصرف و سطح درآمد ملی می‌شود.

- (۱) افزایش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) کاهش - کاهش (۴) افزایش - افزایش

کله ۸- با حرکت بر روی منحنی عرضه کل (AS) صعودی به سمت بالا، دستمزد حقیقی و سطح اشتغال به ترتیب می‌یابند.

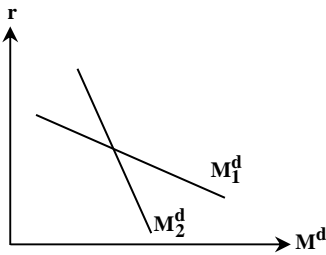
- (۱) کاهش و افزایش (۲) افزایش و کاهش (۳) افزایش و افزایش (۴) کاهش و کاهش

کله ۹- در صورتی که نرخ بهره افزایش اما منحنی LM ثابت باقی بماند آنگاه:

- (۱) منحنی AD به سمت چپ منتقل می‌شود. (۲) بر روی منحنی AD به سمت بالا حرکت صورت می‌گیرد.
 (۳) منحنی AD به سمت راست جابه‌جا می‌شود. (۴) حرکت بر روی منحنی AD به سمت پایین صورت می‌گیرد.

کله ۱۰- از نظر اقتصاددانان کلاسیک، منحنی تقاضای کل تعیین‌کننده کدام متغیر می‌باشد؟

- (۱) درآمد حقیقی (۲) درآمد اسمی (۳) سطح اشتغال (۴) دستمزد حقیقی

کله ۱۱- اگر منحنی تقاضای پول از M_1^d به M_2^d تغییر کند منحنی تقاضای کل:

- (۱) کاملاً عمودی می شود.
- (۲) کاملاً افقی می شود.
- (۳) عمودی تر می شود.
- (۴) افقی تر می شود.

کله ۱۲- اقتصاددانان کلاسیک معتقدند که برای تغییر تولید و اشتغال باید تغییر کند.

- (۱) نرخ مالیات ها
- (۲) سطح تکنولوژی یا بهره‌وری نیروی کار
- (۳) مصرف مستقل
- (۴) مخارج دولت

کله ۱۳- در مدل کینزین‌ها که حجم پول دو برابر شود، دستمزد اسمی:

- (۱) کمتر از دو برابر می شود.
- (۲) بیشتر از ۲ برابر می شود.
- (۳) دو برابر می شود.
- (۴) ثابت باقی می ماند.

کله ۱۴- در صورتی که افراد جامعه لذت بیشتری از فراغت به دست آورند:

- (۱) منحنی تقاضای نیروی کار به سمت راست منتقل می شود.
- (۲) منحنی تقاضای نیروی کار به سمت چپ منتقل می شود.
- (۳) منحنی عرضه نیروی کار به سمت راست منتقل می شود.
- (۴) منحنی عرضه کل به سمت چپ جابه‌جا می شود.

کله ۱۵- در نقاطی که در پایین منحنی تقاضا قرار دارند:

- (۱) بازار کالا و خدمات با مازاد عرضه مواجه است.
- (۲) بازار پول با مازاد عرضه روبرو است.
- (۳) بازار کالا و خدمات با مازاد تقاضا مواجه است.
- (۴) بازار کالا و خدمات با مازاد تقاضا و بازار پول با اضافه عرضه روبرو است.

کله ۱۶- در تمام نقاط روی منحنی تقاضای کل:

- (۱) فقط بازار کالا و خدمات در تعادل است.
- (۲) فقط بازار پول در تعادل است.
- (۳) بازار نیروی کار در تعادل است.
- (۴) بازار کالا و خدمات و بازار پول همزمان در تعادل است.

کله ۱۷- اگر بر اثر رشد جمعیت، تعداد نیروی کار افزایش یابد، سطح اشتغال

- (۱) کاهش می یابد.
- (۲) افزایش یابد.
- (۳) ثابت می ماند.
- (۴) مشخص نیست.

کله ۱۸- در صورتی که عرضه کل کاملاً بی کشش باشد، با افزایش ۲۰ درصدی حجم پول، دستمزدهای اسمی و قیمت‌ها به ترتیب:

- (۱) هر دو ۲۰ درصد افزایش می یابند.
- (۲) قیمت‌ها ۲۰ درصد ولی دستمزدهای اسمی کمتر از ۲۰ درصد افزایش می یابند.
- (۳) هر دو کمتر از ۲۰ درصد افزایش می یابند.
- (۴) قیمت‌ها کمتر از ۲۰ درصد و دستمزدهای اسمی ۲۰ درصد افزایش می یابند.

کله ۱۹- اگر تقاضای پول نسبت به نرخ بهره کاملاً بی کشش باشد، کدام مورد موجب انتقال منحنی تقاضا به سمت راست می شود:

- (۱) افزایش هزینه‌های دولت
- (۲) افزایش حجم پول
- (۳) کاهش مالیات‌های ثابت
- (۴) افزایش پرداخت‌های انتقالی

کله ۲۰- تابع مصرف $C = 500 + 0.75 Y_D$ ، تابع مالیات $T = 200 + 0.2 y$ ، تابع سرمایه‌گذاری $I = 400 - 50r$ ، تابع تقاضای حقیقی پول

است. $\frac{M^d}{P} = 300 + 0.5y - 250r$ اگر عرضه کل افقی باشد، افزایش ۲۰۰ واحدی هزینه‌های دولت، درآمد ملی حقیقی را چقدر افزایش می دهد؟

- (۱) ۱۰۰
- (۲) ۲۰۰
- (۳) ۴۰۰
- (۴) ۶۰۰

کله ۲۱- افزایش قیمت‌ها موجب انتقال کدامیک از منحنی‌های زیر نمی شود؟

- (۱) منحنی LM
- (۲) منحنی تقاضای نیروی کار
- (۳) منحنی عرضه نیروی کار
- (۴) تابع تولید

کله ۲۲- در چه صورت منحنی تقاضای پرکشش تر می شود؟

- (۱) افزایش میل نهایی به پس انداز
 (۲) افزایش حساسیت تقاضای پول نسبت به نرخ بهره
 (۳) کاهش میل نهایی به مصرف
 (۴) کاهش حساسیت تقاضای پول نسبت به درآمد

کله ۲۳- اگر منحنی عرضه کل کینزی باشد، با بهبود سطح تکنولوژی:

- (۱) دستمزد حقیقی کاهش می یابد.
 (۲) دستمزد حقیقی افزایش می یابد.
 (۳) تولید کاهش می یابد.
 (۴) سطح قیمت ها افزایش می یابد.

کله ۲۴- با اجرای سیاست مالی انقباضی، اگر منحنی تقاضای کل عمودی باشد:

- (۱) سرمایه گذاری خصوصی را تغییر نمی دهد.
 (۲) نرخ بهره تغییر نمی کند.
 (۳) سرمایه گذاری خصوصی کاهش می یابد.
 (۴) نرخ بهره کاهش می یابد.

کله ۲۵- با کاهش سطح قیمت ها، اثر پیگو موجب می شود:

- (۱) منحنی تقاضای کل به سمت راست جابه جا شود.
 (۲) منحنی عرضه کل به سمت بالا منتقل شود.
 (۳) بر روی منحنی تقاضای کل به سمت راست و پایین حرکت صورت گیرد.
 (۴) بر روی منحنی عرضه کل به سمت چپ و پایین حرکت صورت گیرد.

کله ۲۶- هنگامی که منحنی عرضه کل هیچ گونه حساسیتی نسبت به قیمت ها ندارد، کاهش مالیات ها منجر به اثرگذاری روی:

- (۱) هیچ متغیر حقیقی نمی شود. (۲) سطح اشتغال نمی شود. (۳) سرمایه گذاری نمی شود. (۴) مصرف نمی شود.

کله ۲۷- فرض کنید که منحنی عرضه کل اقتصاد عمودی است. حال اگر بانک مرکزی عرضه اسمی پول را ۳ برابر کند، مصرف حقیقی و مصرف اسمی به

ترتیب، چه تغییری می کنند؟

- (۱) هر دو ثابت می مانند. (۲) هر دو سه برابر می شوند. (۳) ثابت می ماند - سه برابر می شود. (۴) سه برابر می شود - ثابت می ماند.

کله ۲۸- اگر عرضه کل در حالت حدی کینزی باشد، برای آنکه سطح تولید افزایش یابد و سهم بیشتری از تولید صرف سرمایه گذاری شود، باید از کدام

سیاست استفاده شود؟

- (۱) مالیات ها افزایش یابد. (۲) عرضه پول افزایش یابد. (۳) خریدهای دولت کاهش یابد. (۴) یارانه ها کاهش یابد.

کله ۲۹- چنانچه معادلات مربوط به تقاضای حقیقی پول و منحنی IS به ترتیب به صورت $\frac{M^d}{P} = \alpha / \Delta Y$ و $r = \alpha - \beta / \Delta Y$ باشد و عرضه پول برابر با

۱۰۰۰ باشد، در سطح قیمت ۲، مقدار تقاضای کل حقیقی کدام است؟

- (۱) ۲۰۰۰ (۲) ۱۰۰۰ (۳) ۵۰۰ (۴) ۵۰۰۰

کله ۳۰- اگر منحنی عرضه کل اقتصاد افقی باشد (بسیار با کشش باشد)، سیاست های انبساطی تقاضا باعث افزایش قیمت و افزایش

..... سطح درآمد حقیقی می شوند.

- (۱) شدید - شدید (۲) شدید - ملایم (۳) ملایم - ملایم (۴) ملایم - شدید

کله ۳۱- در کدام منحنی عرضه کل زیر تغییر سطح قیمت ها منجر به تغییر شدیدی در دستمزد حقیقی می شود؟

- (۱) $P = 500 + 10Y$ (۲) $P = 500 + 20Y$ (۳) $P = 500 + 25Y$ (۴) $P = 500 + 15Y$

کله ۳۲- هنگامی که توهم پولی وجود نداشته باشد، جابه جایی منحنی صرفاً را تغییر می دهد.

- (۱) عرضه کل - تولید حقیقی (۲) عرضه کل - قیمت ها (۳) تقاضای کل - قیمت ها (۴) تقاضای کل - تولید حقیقی

کله ۳۳- چنانچه منحنی عرضه کل اقتصاد کاملاً با کشش باشد، کاهش مالیات ها توسط دولت، در چه صورتی تأثیر شدیدتری بر تولید خواهد داشت؟

- (۱) بی کشش بودن سرمایه گذاری نسبت به درآمد
 (۲) بی کشش بودن سرمایه گذاری نسبت به نرخ بهره
 (۳) بی کشش بودن تقاضای پول نسبت به نرخ بهره
 (۴) بی کشش بودن تقاضای پول نسبت به درآمد

۳۴- در کدام حالت زیر، سیاست پولی قادر به تغییر تولید حقیقی می‌باشد؟

- (۱) LM عمودی و AS عمودی
 (۲) LM افقی و AS صعودی
 (۳) LM عمودی و AS صعودی
 (۴) LM افقی و AS افقی

۳۵- کاهش حجم پول در گردش به طور معمول، به ترتیب باعث چه تغییراتی در نرخ بهره، سطح قیمت‌ها و اشتغال می‌شود؟

- (۱) کاهش - کاهش - افزایش
 (۲) افزایش - افزایش - کاهش
 (۳) افزایش - کاهش - کاهش
 (۴) افزایش - کاهش - افزایش

۳۶- در کدام یک از منحنی‌های تقاضای نیروی کار زیر منحنی عرضه کل کم شیب‌تر است؟

$$(۱) N^d = 10000 - 10 \frac{W}{P} \quad (۲) N^d = 10000 - 15 \frac{W}{P} \quad (۳) N^d = 10000 - \frac{W}{P} \quad (۴) N^d = 10000 - 8 \frac{W}{P}$$

۳۷- کاهش همزمان دستمزد اسمی و دستمزد حقیقی است.

- (۱) حتماً ناشی از کاهش تقاضای کل
 (۲) حتماً ناشی از افزایش تقاضای کل
 (۳) ناشی از جابه‌جایی عرضه نیروی کار
 (۴) ناشی از تغییر سطح قیمت‌ها

۳۸- اگر در نتیجه یک سیاست پولی انبساطی هم سطح قیمت‌ها و هم حجم حقیقی پول افزایش یابند، منحنی عرضه کل چگونه است و سیاست

پولی انبساطی، تولید و اشتغال را می‌دهد.

- (۱) عمودی، کاهش
 (۲) عمودی، افزایش
 (۳) صعودی، کاهش
 (۴) صعودی، افزایش

۳۹- با کشش‌تر شدن منحنی تقاضای کار سبب می‌شود که منحنی ، شود.

- (۱) تقاضای کل - کم کشش‌تر
 (۲) تقاضای کل - پر کشش‌تر
 (۳) عرضه کل - کم کشش‌تر
 (۴) عرضه کل - پر کشش‌تر

۴۰- هنگامی که بر روی منحنی AD سطح قیمت‌ها کاهش می‌یابد، کدام یک از متغیرهای زیر افزایش نمی‌یابند؟

- (۱) تقاضای سفته بازی حقیقی پول
 (۲) سرمایه‌گذاری
 (۳) حجم حقیقی پول
 (۴) حجم اسمی پول

فصل پنجم

«تحلیل کلان اقتصاد باز»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

کجه مثال ۱: تعریف نرخ ارز کدام است؟

- (۱) قیمت هر واحد از پول خارجی بر حسب پول داخلی
 (۲) قیمت هر واحد از پول داخلی بر حسب پول خارجی
 (۳) قیمت هر واحد از پول داخلی بر حسب طلا
 (۴) قیمت هر گرم طلا بر حسب پول خارجی
- پاسخ: گزینه «۱» در حالت معمول نرخ ارز به معنی ارزش یا قیمت یک واحد پول خارجی (مثلاً یک دلار) به پول داخلی است.

کجه مثال ۲: تضعیف ارزش پول داخلی باعث صادرات می‌شود.

- (۱) کاهش
 (۲) کاهش خالص
 (۳) افزایش خالص
 (۴) ثابت ماندن خالص
- پاسخ: گزینه «۳» تضعیف ارزش پول داخلی (افزایش نرخ ارز) سبب ارزان‌تر شدن کالاهای داخلی نسبت به خارجی و افزایش صادرات و کاهش واردات و در نتیجه افزایش خالص صادرات می‌شود.

کجه مثال ۳: در کدام حالت زیر به طور قطع صادرات افزایش می‌یابد؟

- (۱) کاهش ارزش پول ملی و افزایش قیمت‌های داخلی
 (۲) افزایش ارزش پول ملی و افزایش قیمت‌های خارجی
 (۳) کاهش ارزش پول ملی و کاهش قیمت‌های خارجی
 (۴) کاهش ارزش پول ملی و کاهش قیمت‌های داخلی
- پاسخ: گزینه «۴» تابع صادرات به شکل $EX = f(P_d^-, P_f^+, e^+, Y_f^+)$ می‌باشد، کاهش ارزش پول ملی معادل افزایش نرخ ارز می‌باشد. افزایش قیمت‌های داخلی سبب کاهش صادرات و کاهش ارزش پول ملی سبب افزایش صادرات می‌شود و لذا اثر همدیگر را خنثی می‌کنند. افزایش ارزش پول ملی صادرات را کاهش و افزایش قیمت‌های خارجی صادرات را افزایش می‌دهد که اثر همدیگر را خنثی می‌کنند. کاهش ارزش پول ملی و کاهش قیمت‌های خارجی عکس حالت گذشته است. کاهش ارزش پول ملی، صادرات را افزایش و کاهش قیمت‌های داخلی نیز صادرات را افزایش می‌دهد در نتیجه صادرات در این حالت به طور قطع افزایش خواهد یافت.

کجه مثال ۴: کدام یک از موارد زیر می‌تواند موجب افزایش تقاضا برای صادرات ایران شود؟

- (۱) افزایش ارزش ریال نسبت به ارزهای خارجی
 (۲) افزایش GDP در ایران
 (۳) افزایش GDP در بقیه نقاط جهان
 (۴) کند شدن رشد پیشرفت فنی
- پاسخ: گزینه «۳» چنانچه کالاهای ایرانی، بر اثر افزایش نرخ ارز یا افزایش قیمت‌های خارجی یا کاهش قیمت‌های داخلی به طور نسبی ارزان‌تر شوند و یا چنانچه سطح درآمد خارجی‌ها بیشتر شود، تمایل آن‌ها برای مصرف کالاهای ایرانی بیشتر می‌شود.

کجه مثال ۵: اگر تابع مالیات $T = T_0 + 0.2Y$ ، تابع مصرف $C = C_0 + 0.75Y$ و تابع واردات $M = M_0 + 0.15Y$ باشد، برای از بین بردن شکاف GNP به اندازه ۱۸۰ واحد چه مقدار باید مالیات‌های مقطوع کاهش یابد؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۴۵ (۴) ۱۳۲

پاسخ: گزینه «۴» باید $dY = 180$ باشد، یعنی ۱۸۰ واحد درآمد ملی افزایش یابد تا شکاف GNP از بین برود، ضریب تکاثر مالیات مقطوع چنین است:

$$\frac{dY}{dT} = \frac{-c}{1 - c(1-t) + m} = \frac{-0.75}{1 - 0.75(1-0.2) + 0.15} = \frac{-0.75}{0.55} = -1.36$$

بنابراین مقدار تغییر لازم در \bar{T} برای افزایش ۱۸۰ واحد Y چنین است:

$$d\bar{T} = \frac{dY}{\bar{T} \text{ ضریب تکاثر}} = \frac{180}{-1.36} = -132$$

کلمه مثال ۶: اگر ارزش خارجی پول یک کشور بالاتر از نرخ واقعی ارزیابی شود، در آن صورت:

- (۱) صادرات کاهش می‌یابد.
 (۲) واردات کاهش می‌یابد.
 (۳) صادرات افزایش و واردات کاهش می‌یابد.
 (۴) صادرات کاهش و واردات افزایش می‌یابد.

پاسخ: گزینه «۴» اگر ارزش پول یک کشور بیش از حد واقعی باشد و یا به عبارت دیگر نرخ ارز کمتر از حد واقعی باشد، باعث زیاد شدن واردات و کم شدن صادرات نسبت به حالت برابری ارزش خارجی پول با ارزش واقعی آن می‌شود. بنابراین گزینه «۴» کامل‌تر از گزینه «۱» می‌باشد.

کلمه مثال ۷: کدام یک از موارد زیر مترادف با افزایش نرخ ارز نمی‌باشد؟ (از نظر نتیجه سیاست‌گذاری)

- (۱) تعرفه بر واردات افزایش یابد.
 (۲) به صادرات یارانه پرداخت شود.
 (۳) بر واردات سهمیه‌بندی مقداری وضع شود.
 (۴) تعرفه بر واردات کاهش یابد.

پاسخ: گزینه «۴» تعرفه بر واردات، یارانه به صادرات و سهمیه‌بندی بر واردات همگی نتیجه‌ای مشابه با افزایش نرخ ارز دارند و همگی باعث افزایش صادرات و کاهش واردات می‌شوند.

کلمه مثال ۸: فرض کنید که تابع خالص صادرات نسبت به تغییر در نرخ بهره شدیداً حساس باشد، در این صورت:

- (۱) منحنی LM با شیب تندتر ترسیم می‌شود.
 (۲) منحنی LM با شیب کمتر ترسیم می‌شود.
 (۳) منحنی IS با شیب تندتر ترسیم می‌شود.
 (۴) منحنی IS با شیب کمتر ترسیم می‌شود.

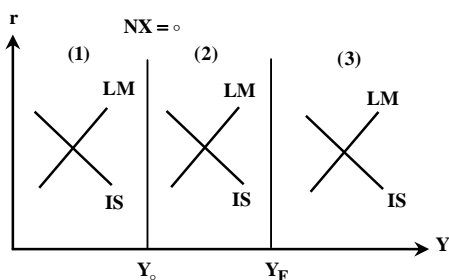
پاسخ: گزینه «۴» دقت کنید که به طور معمول NX تابعی از نرخ بهره در نظر گرفته نمی‌شود بلکه تابعی از Y است. اما در هر صورت اگر NX تابعی از r باشد و نسبت به نرخ بهره حساس‌تر باشد، بدان معنا است که کاهش r سبب تغییر شدیدی در NX شده و لذا تغییر شدیدی در Y ایجاد می‌کند. در نتیجه منحنی IS کم شیب‌تر می‌شود.

کلمه مثال ۹: در نظام نرخ ارز ثابت، تعیین نرخ ارز چگونه است؟

- (۱) دولت بنا به ملاحظات و ضرورت‌های موجود، نرخ ارز معینی را به صورت دستوری تعیین می‌کند.
 (۲) بانک مرکزی به صورت دستوری و بدون توجه به وضعیت عرضه و تقاضای ارز، نرخ ارز را تعیین می‌کند.
 (۳) در عین اینکه نیروهای بازار کاملاً فعالند، بانک مرکزی بنا به ملاحظات از نرخ ارز معینی حمایت می‌کند.
 (۴) در عین اینکه نیروهای بازار کاملاً فعالند، بانک مرکزی بنا به ملاحظات یک نرخ ارز ثابت را به صورت دستوری تعیین می‌نماید.

پاسخ: گزینه «۳» نظام نرخ ارز ثابت به وضعیتی از بازار گفته می‌شود که در آن نیروهای بازار کاملاً فعال هستند، اما بانک مرکزی بسته به ملاحظات و ضرورت‌های موجود، نرخ ارز معینی را به عنوان نرخ ارز هدف تعیین می‌کند و با مداخله در بازار ارز و از طریق سازوکار ذخایر خود، از آن نرخ ارز هدف حمایت می‌کند.

کلمه مثال ۱۰: نمودار مقابل را در نظر بگیرید. در ناحیه ۲ اقتصاد با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

- (۱) بیکاری - کسری حساب جاری
 (۲) بیکاری - مازاد حساب جاری
 (۳) تورم - کسری حساب جاری
 (۴) تورم - مازاد حساب جاری

پاسخ: گزینه «۱» اولاً چون در ناحیه دوم و در تقاطع IS و LM، درآمد تعادلی از درآمد اشتغال کامل (Y_F) کمتر است، بنابراین با بیکاری مواجه هستیم و باید سیاست‌های پولی و مالی انبساطی به کار ببریم تا این رکود کاهش یابد. ثانیاً چون این درآمد تعادلی از درآمد Y_0 که در آن NX برابر صفر است، بیشتر است بنابراین واردات بیشتر از صادرات می‌شود و کسری حساب جاری خواهیم داشت. برای کاهش این کسری، باید از سیاست‌های انقباضی استفاده نماییم.

که مثال ۱۱: اگر خالص صادرات را در مقابل درآمد ملی رسم کنیم، کدامیک از تغییرات زیر سبب حرکت بر روی منحنی خالص صادرات می‌شود؟

- (۱) تغییر قیمت‌های خارجی (۲) تغییر نرخ ارز (۳) تغییر قیمت‌های داخلی (۴) تغییر مخارج دولت

✓ پاسخ: گزینه «۴» اگر خالص صادرات را در مقابل Y رسم کنیم، تغییر Y روی NX اثر می‌گذارد و سبب حرکت روی منحنی می‌شود و سایر موارد NX را تغییر می‌دهند سبب جابه‌جایی NX می‌شوند. تغییر مخارج دولتی مستقیماً روی NX اثری ندارد تا آن را جابجا کند اما سبب تغییر Y می‌شود، لذا سبب حرکت روی NX می‌شود. سایر موارد مستقیماً NX را تغییر داده و آن را جابجا می‌کنند.

که مثال ۱۲: اگر کشوری مستمراً با کسری در موازنه پرداخت‌های بین‌المللی مواجه باشد، در آن صورت پول آن کشور در شرایط نرخ ارز ثابت،

- (۱) کمتر از حد، ارزشیابی می‌شود. (۲) بیشتر از حد، ارزشیابی می‌شود.

(۳) نه کمتر از حد و نه بیشتر از حد ارزشیابی می‌شود. (۴) احتمالاً در شرایط نرخ ارز شناور ارزش پول آن کشور، افزایش می‌یابد.

✓ پاسخ: گزینه «۲» اگر کشوری با کسری تراز پرداخت‌ها برای مدتی قابل توجه روبه‌رو باشد، بدان معنی است که برای تعادل تراز پرداخت‌ها و کاهش کسری باید صادرات آن کشور افزایش و واردات آن کشور کاهش یابد و این مستلزم افزایش نرخ ارز یا کاهش و تضعیف ارزش پول آن کشور است. پس در آن صورت در حال حاضر پول آن کشور دارای ارزش بیش از حد واقعی است و اگر شناور شود، ارزش پول آن کشور کاهش و نرخ ارز افزایش خواهد یافت.

که مثال ۱۳: کدامیک از عبارات زیر صحیح نیست؟

- (۱) منحنی BP مکان هندسی زوج‌های مرتبی از Y و r می‌باشد که حساب جاری و حساب سرمایه، تراز باشند.

(۲) حساب سرمایه، حسابی است که در آن ورود و خروج ارز که ناشی از فعالیت‌های مالی باشد ثبت می‌شود.

(۳) حساب جاری، حسابی است که در آن ورود و خروج ارز که ناشی از فعالیت‌های تجاری باشد ثبت می‌شود.

(۴) منحنی BP مکان هندسی زوج‌های مرتبی از Y و r می‌باشد که در آن تراز پرداخت‌ها در تعادل باشد.

✓ پاسخ: گزینه «۱» حساب جاری، حسابی است که معامله و دادوستد کالاها و خدمات و پرداخت‌های انتقالی که فعالیت‌های تجاری با خارجیان می‌باشند، در آن ثبت می‌شود. حساب سرمایه، حسابی است که خرید و فروش دارایی‌ها و سرمایه که فعالیت‌های مالی با خارجیان می‌باشند، در آن ثبت می‌شود. منحنی BP مکان هندسی نقاطی از Y و r می‌باشد که حساب تراز پرداخت‌ها در تعادل باشد، توجه داشته باشید که بر روی منحنی BP ممکن است حساب جاری مثبت و حساب سرمایه منفی شود و یا برعکس.

که مثال ۱۴: در کشورهای پیشرفته اما کوچک (کشورهای اروپایی) حساسیت حساب سرمایه می‌باشد و نرخ بهره جهان باعث انتقال به

..... منحنی BP می‌شود و منحنی BP می‌باشد.

- (۱) بینهایت - افزایش - بالا - صعودی (۲) بینهایت - افزایش - بالا - افقی

(۳) صفر - افزایش - راست - عمودی (۴) صفر - کاهش - بالا - افقی

✓ پاسخ: گزینه «۲» در کشورهای پیشرفته اما کوچک به علت اینکه بازارهای مالی قدرتمند شکل گرفته، حساسیت ورود و خروج سرمایه بینهایت می‌باشد. این کشورها به علت کوچک بودن نمی‌توانند بر نرخ بهره جهانی تأثیر بگذارند. در این شرایط منحنی BP افقی می‌باشد و عرض از مبدأ آن، نرخ بهره جهانی می‌باشد که با افزایش آن منحنی BP به سمت بالا منتقل خواهد شد.

که مثال ۱۵: هنگامی که تغییر نرخ بهره سبب تغییر بسیاری شدیدی در ورود و خروج سرمایه به کشور شود،

- (۱) منحنی BP کم شیب است. (۲) منحنی IS پرشیب است.

(۳) کشور مذکور قادر به تغییر نرخ بهره خود، در شرایط لزوم، می‌باشد. (۴) حساب سرمایه چندان اهمیتی در تراز پرداخت‌ها ندارد.

✓ پاسخ: گزینه «۱» اگر تغییر نرخ بهره سبب تغییر شدیدی در ورود و خروج سرمایه شود، بدان معنا است که ورود و خروج سرمایه نسبت به نرخ بهره حساسیت بالایی دارد که سبب کم شدن شیب BP می‌شود. در ضمن در این حالت ورود و خروج بسیار حساس سرمایه، اجازه متفاوت بودن نرخ بهره آن کشور از نرخ بهره جهان خارج را ندهد و حساب سرمایه اهمیت زیادی دارد.

کله مثال ۱۶: در سیستم نرخ ارز ثابت، هنگامی که تراز پرداختها با مازاد مواجه است، اقدام بانک مرکزی چه خواهد بود؟
 (۱) فروش ارز (۲) خرید ارز (۳) کاهش ارزش پول داخلی (۴) افزایش ارزش پول داخلی
 پاسخ: گزینه «۲» اگر سیستم نرخ ارز ثابت وجود داشته باشد، به هنگام مازاد تراز پرداختها اضافه عرضه ارز وجود دارد و بانک مرکزی برای جلوگیری از کاهش نرخ ارز اقدام به خرید ارز می‌نماید.

کله مثال ۱۷: در نظام نرخ ارز شناور، اگر نرخ ارز افزایش یابد گفته می‌شود صورت گرفته است، در واقع این افزایش نرخ ارز در این نظام به صورت اتفاق می‌افتد و ذخایر ارزی بانک مرکزی حالت به خود می‌گیرند.

- (۱) کاهش در ارزش پول ملی، درون‌زا، درون‌زا (۲) کاهش در ارزش پول ملی، درون‌زا، برون‌زا
 (۳) تضعیف پول ملی، درون‌زا، برون‌زا (۴) تضعیف پول ملی، برون‌زا، درون‌زا

پاسخ: گزینه «۲» در نظام نرخ ارز شناور، اگر نرخ ارز افزایش یابد گفته می‌شود کاهش ارزش پول ملی صورت گرفته است و اگر در این نظام، نرخ ارز کاهش یابد، گفته می‌شود افزایش در ارزش پول ملی صورت گرفته است. متقابلاً همین موارد برای نظام نرخ ارز ثابت به ترتیب تضعیف پول ملی و تقویت پول ملی نامیده می‌شوند. در واقع افزایش یا کاهش در ارزش پول ملی به صورت درون‌زا و شناور اتفاق می‌افتد و تضعیف و تقویت پول ملی به صورت برون‌زا و بر اساس هدف‌گذاری در نظام نرخ ارز ثابت انجام می‌شود. هنگامی که نظام نرخ ارز شناور است، ذخایر بانک مرکزی حالت برون‌زا دارند.

کله مثال ۱۸: هرچه سیستم نرخ ارز یک کشور بیشتر به سیستم نرخ ارز ثابت گرایش داشته باشد:

- (۱) کنترل بانک مرکزی بر عرضه پول بیشتر می‌شود. (۲) کنترل بانک مرکزی بر عرضه پول کمتر می‌شود.
 (۳) استقلال سیاست پولی بیشتر می‌شود. (۴) اثرپذیری تورم داخلی از تورم خارجی کمتر می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» از آنجا که در سیستم نرخ ارز ثابت بانک مرکزی قادر به کنترل عرضه پول نیست و سیاست پولی استقلال ندارد، بنابراین تحت تأثیر تراز پرداختها ممکن است با افزایش حجم پول در خارج و ایجاد تورم در خارج، این وضعیت به اقتصاد داخلی نیز سرایت کند، پس اثرپذیری تورم داخلی از تورم خارجی نیز بیشتر می‌شود. حال هرچه به سیستم نرخ ارز ثابت نزدیک‌تر شویم استقلال سیاست پولی کمتر می‌شود.

کله مثال ۱۹: با کاهش حساسیت ورود و خروج سرمایه به نرخ بهره در نظام نرخ ارز ثابت، تأثیرگذاری سیاست مالی می‌شود و منحنی BP می‌گردد.

- (۱) کمتر - افقی‌تر (۲) بیشتر - افقی‌تر (۳) کمتر - عمودی‌تر (۴) بیشتر - عمودی‌تر

پاسخ: گزینه «۳» با کاهش حساسیت ورود و خروج سرمایه به نرخ بهره، منحنی BP عمودی‌تر می‌گردد و با وجود فرض نرخ ارز ثابت، هرچه شیب BP عمودی‌تر گردد سیاست مالی قدرت کمتری برای تغییر Y خواهد داشت. در نتیجه تأثیرگذاری سیاست مالی کمتر می‌شود.

کله مثال ۲۰: در سیستم نرخ ارز ثابت، کاهش ۱۰۰ هزار واحد حجم پول توسط بانک مرکزی سبب چه تغییری در ذخایر ارزی بانک مرکزی می‌شود؟

- (۱) عدم تغییر (۲) ۱۰۰ هزار واحد افزایش
 (۳) ۱۰۰ هزار واحد کاهش (۴) کمتر از ۱۰۰ هزار واحد افزایش

پاسخ: گزینه «۲» در سیستم نرخ ارز ثابت کاهش ۱۰۰ هزار واحد حجم پول توسط بانک مرکزی سبب ایجاد مازاد تراز پرداختها (با انتقال LM به چپ) می‌شود و بانک مرکزی برای مقابله با کاهش نرخ ارز ناچار به خرید ارز (جمع‌آوری پول داخلی) می‌شود. در نهایت حجم پول به مقدار اولیه خود برمی‌گردد که این به معنی خرید ۱۰۰ هزار واحد ارز توسط بانک مرکزی و افزایش ذخایر ارزی است.

کله مثال ۲۱: در سیستم نظام نرخ ارز ثابت، کدام یک از سیاست‌های زیر قادر به افزایش حجم پول است؟

- (۱) سیاست پولی انبساطی (۲) سیاست پولی انقباضی (۳) سیاست افزایش مالیات‌ها (۴) سیاست کاهش مالیات‌ها

پاسخ: گزینه «۴» در سیستم نرخ ارز ثابت، اگر بانک مرکزی حجم پول را افزایش یا کاهش دهد و LM جابه‌جا شود با تغییری که در تراز پرداختها به وجود می‌آید LM به مکان اولیه خود برمی‌گردد و این بدان معنا است که عرضه پول قابل افزایش یا کاهش نیست. کاهش مالیات‌ها با انتقال IS به راست سبب ایجاد مازاد تراز پرداختها و اضافه عرضه ارز می‌شود که بانک مرکزی با خرید ارز اضافی از بازار عملاً به حجم پول اضافه می‌کند و افزایش مالیات اثری معکوس دارد.

کدام مثال ۲۲: در نظام نرخ ارز شناور با وجود تحرک کامل سرمایه، اگر کسری تراز پرداخت‌ها وجود داشته باشد نرخ ارز می‌یابد و صادرات می‌یابد در نتیجه منحنی IS به منتقل می‌گردد.

- (۱) افزایش - افزایش - راست (۲) کاهش - کاهش - پایین (۳) افزایش - کاهش - پایین (۴) کاهش - افزایش - بالا

پاسخ: گزینه «۱» کسری تراز پرداخت‌ها به معنی مازاد تقاضای ارز می‌باشد که باعث می‌شود قیمت ارز افزایش یابد. افزایش قیمت ارز به منزله کاهش قیمت کالاهای داخلی نسبت به کالاهای خارجی می‌باشد که در نتیجه باعث افزایش صادرات و انتقال منحنی IS به سمت راست می‌گردد.

کدام مثال ۲۳: در سیستم نرخ ارز شناور کدام یک از موارد منجر به تقویت پول ملی (کاهش ارزش پول خارجی) می‌شود؟

- (۱) سیاست پولی انبساطی (۲) افزایش مالیات‌ها (۳) کاهش پرداخت‌های انتقالی (۴) کاهش عرضه پول

پاسخ: گزینه «۴» افزایش مالیات‌ها یا کاهش پرداخت‌های انتقالی، سبب انتقال IS به چپ شده و تقاطع آن با LM با توجه به شیب $BP = 0$ و LM، می‌تواند سمت راست و یا چپ BP قرار گیرد. در نتیجه امکان رخ دادن کسری یا مازاد تراز پرداخت‌ها یا به عبارت دیگر اضافه تقاضای ارز یا مازاد تقاضای ارز به وجود می‌آید که به ترتیب سبب افزایش یا کاهش نرخ ارز می‌شوند. کاهش حجم پول یا سیاست پولی انقباضی سبب انتقال LM به سمت چپ شده و تقاطع آن با IS سمت چپ BP قرار می‌گیرد، در نتیجه مازاد تراز پرداخت‌ها یا اضافه عرضه ارز به وجود می‌آید که سبب کاهش نرخ ارز شناور یا افزایش ارزش پول ملی می‌شود.

کدام مثال ۲۴: در نظام نرخ ارز شناور سیاست پولی انقباضی سبب کدام مورد می‌شود؟

- (۱) کاهش ارزش پول داخلی (۲) افزایش نرخ ارز (۳) کاهش نرخ ارز (۴) افزایش کسری تراز پرداخت‌ها

پاسخ: گزینه «۳» سیاست پولی انقباضی با انتقال LM به سمت چپ Y را کاهش می‌دهد که سبب افزایش NX یا افزایش مازاد تجاری و یا کاهش کسری تجاری می‌شود و نرخ بهره را افزایش می‌دهد که باعث ورود خالص سرمایه به کشور می‌شود. در آن صورت تقاطع IS و LM سمت چپ و بالای منحنی BP قرار می‌گیرد و مازاد تراز پرداخت‌ها به وجود می‌آید. مازاد تراز پرداخت‌ها به معنای اضافه عرضه ارز است که باعث کاهش نرخ ارز یا افزایش ارزش پول داخلی می‌شود.

کدام مثال ۲۵: در نظام نرخ ارز شناور سیاست پولی و سیاست مالی

- (۱) کارآیی زیادی دارد - کارآیی ضعیفی دارد.
 (۲) کارآیی زیادی دارد - به هیچ عنوان تأثیر گذار نمی‌باشد.
 (۳) کارآیی اندکی دارد - کارآیی زیادی دارد.
 (۴) به هیچ عنوان تأثیر نمی‌گذارد - کارآیی ضعیفی دارد.

پاسخ: گزینه «۱» در نظام نرخ ارز شناور بعد از اجرای سیاست پولی، تغییر ارزش پول داخلی و در نتیجه تغییر خالص صادرات سبب تشدید اثر سیاست پولی بر روی تولید و درآمد ملی می‌شود که در نتیجه امکان اجرای سیاست پولی مستقل وجود دارد و سیاست پولی کارآیی زیادی دارد. همچنین اگر هدف سیاست‌گذاران تغییر نرخ ارز باشد، استفاده از سیاست پولی برای دستیابی به این هدف مناسب‌تر است. بعد از اجرای سیاست مالی تغییر در تراز پرداخت‌ها و نرخ ارز سبب تغییر در خالص صادرات شده که اثر سیاست مالی بر روی تولید و درآمد ملی را تا حدودی خنثی می‌کند. به همین جهت گفته می‌شود کارآیی سیاست مالی در سیستم شناور ضعیف است. البته سیاست مالی در حالت خاصی که BP افقی باشد هیچ تأثیری بر روی تولید و درآمد ملی نخواهد گذاشت.

آزمون فصل پنجم

کله ۱- افزایش میل نهایی به واردات، موجب:

- (۱) افزایش شیب منحنی تقاضای کل می‌شود.
 (۲) کاهش شیب منحنی تقاضای کل می‌شود.
 (۳) بر شیب منحنی تقاضای کل تأثیر ندارد.
 (۴) موجب افزایش شیب منحنی عرضه کل می‌شود.

کله ۲- در سیستم نرخ ارز شناور سیاست پولی کارآیی دارد و سیاست مالی کارآیی دارد.

- (۱) بیشتر - کمتر
 (۲) کمتر - بیشتر
 (۳) بیشتر - بیشتر
 (۴) کمتر - کمتر

کله ۳- خالص درآمد ناشی از فروش کالا و خدمات تولید شده داخل کشور به استفاده‌کنندگان در خارج کشور می‌باشد.

- (۱) تراز پرداختها
 (۲) تراز تجاری
 (۳) حساب سرمایه
 (۴) حساب جاری

کله ۴- با افزایش درآمد، خالص صادرات و حساب سرمایه

- (۱) کاهش - افزایش
 (۲) افزایش - بدون تغییر
 (۳) کاهش - بدون تغییر
 (۴) افزایش - افزایش

کله ۵- اگر مازاد تراز پرداختها داشته باشیم تقاضای ارز از عرضه ارز بوده و نرخ ارز می‌یابد.

- (۱) کمتر - افزایش
 (۲) کمتر - کاهش
 (۳) بیشتر - کاهش
 (۴) بیشتر - افزایش

کله ۶- صادرات رابطه با قیمت‌های داخلی و رابطه با نرخ ارز دارد.

- (۱) منفی - مثبت
 (۲) منفی - منفی
 (۳) مثبت - مثبت
 (۴) مثبت - منفی

کله ۷- در سیستم نرخ ارز ثابت و تحرک کامل سرمایه، سیاست مالی اثر و سیاست پولی اثر

- (۱) کمتر - کمتر
 (۲) شدیدتر - شدیدتر
 (۳) شدیدتر - کمتر
 (۴) کمتر - شدیدتر

کله ۸- در شرایط تحرک کامل سرمایه و حساسیت بالای سرمایه به نرخ بهره منحنی BP به ترتیب می‌باشد.

- (۱) افقی - عمودی
 (۲) عمودی - افقی
 (۳) عمودی - عمودی
 (۴) افقی - افقی

کله ۹- در اقتصاد چهاربخشی $\frac{dNX}{dX}$ همواره:

- (۱) کوچک‌تر از یک
 (۲) بزرگ‌تر از یک
 (۳) برابر با یک
 (۴) در شرایط مختلف، متفاوت می‌باشد.

کله ۱۰- در کشوری که تراز جاری منفی و تراز تجاری مثبت می‌باشد تراز سرمایه حتماً

- (۱) منفی می‌باشد.
 (۲) نمی‌توان مشخص کرد.
 (۳) مثبت می‌باشد.
 (۴) تراز سرمایه همواره صفر می‌باشد.

کله ۱۱- افزایش نرخ ارز و افزایش نرخ بهره خارجی به ترتیب باعث جابه‌جایی BP به سمت

- (۱) راست - راست
 (۲) چپ - راست
 (۳) چپ - چپ
 (۴) راست - چپ

کله ۱۲- در تمام حالات BP سیاست پولی انبساطی سبب می‌شود. (نرخ ارز شناور)

- (۱) افزایش واردات
 (۲) افزایش نرخ ارز
 (۳) افزایش ورود سرمایه
 (۴) افزایش نرخ بهره

کله ۱۳- مازاد تراز پرداختها به معنی است که باعث می‌شود.

- (۱) اضافه عرضه ارز - کاهش نرخ ارز
 (۲) اضافه عرضه ارز - افزایش نرخ ارز
 (۳) اضافه تقاضای ارز - کاهش نرخ ارز
 (۴) اضافه تقاضای ارز - افزایش نرخ ارز

کله ۱۴- سیاست مالی انقباضی، باعث زیاد شدن

- (۱) مازاد حساب جاری
 (۲) مازاد حساب سرمایه
 (۳) هر دو مازاد را افزایش می‌دهد.
 (۴) بنا به مورد باعث فقط کسری یا مازاد حساب جاری می‌شود.

کله ۱۵- افزایش سرمایه‌گذاری مستقل سبب انتقال IS به و در حالت معمول ایجاد تراز پرداختها می‌شود.

- (۱) راست - مازاد
 (۲) راست - کسری
 (۳) چپ - مازاد
 (۴) چپ - کسری

فصل ششم

« منحنی فیلیپس و نظریات تورم »

نست‌های تألیفی فصل ششم

کج مثال ۱: کدام یک تعریف صحیحی از نرخ بیکاری طبیعی است؟

- (۱) آن نرخ بیکاری است که به علت چسبندگی دستمزدها به وجود آمده است.
- (۲) آن نرخ بیکاری است که در اشتغال کامل وجود دارد.
- (۳) آن نرخ بیکاری است که به علت پایین بودن سطح تقاضای کل به وجود آمده است.
- (۴) آن نرخ بیکاری است که در سطح اشتغال کمتر از اشتغال کامل به وجود آمده است.

پاسخ: گزینه «۲» نرخ بیکاری طبیعی آن نرخ بیکاری است که اقتصاد در وضعیت طبیعی یا اشتغال کامل (از نظر کلاسیک‌ها وضعیت طبیعی اقتصاد است) وجود دارد.

کج مثال ۲: با حرکت بر روی منحنی فیلیپس به سمت بالا:

- (۱) دستمزدها با نرخ فزاینده افزایش می‌یابد.
- (۲) اشتغال و تولید کاهش می‌یابند.
- (۳) دستمزدها با نرخ کاهنده افزایش می‌یابد.
- (۴) تولید و بیکاری کاهش می‌یابند.

پاسخ: گزینه «۱» با حرکت بر روی منحنی فیلیپس به سمت بالا \dot{W} افزایش می‌یابد و \dot{W} رشد دستمزد اسمی است. پس این به معنای افزایش فزاینده دستمزد اسمی است. از طرفی چون نرخ بیکاری کاهش می‌یابد، تولید و اشتغال افزایش می‌یابند.

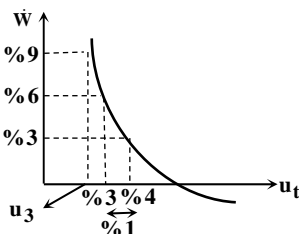
کج مثال ۳: بر اساس منحنی فیلیپس:

- (۱) هرچه نرخ بیکاری پایین‌تر باشد، نرخ افزایش دستمزد، بیشتر خواهد بود.
- (۲) هرچه نرخ بیکاری پایین‌تر باشد، نرخ افزایش قیمت‌ها، پایین‌تر خواهد بود.
- (۳) هرچه نرخ بیکاری بالاتر باشد، نرخ تورم بالاتر است.
- (۴) هرچه نرخ بیکاری پایین‌تر باشد، نرخ افزایش دستمزد پایین‌تر خواهد بود.

پاسخ: گزینه «۱» بر اساس منحنی فیلیپس که به طور معمول نزولی است، بین نرخ بیکاری با نرخ رشد دستمزدها یا نرخ رشد قیمت‌ها رابطه معکوس وجود دارد. پس هرچه نرخ بیکاری پایین‌تر باشد، دستمزدها و یا قیمت‌ها، نه تنها افزایش می‌یابند بلکه افزایش آن‌ها تشدید می‌شود و نرخ رشد آن‌ها بیشتر می‌گردد.

کج مثال ۴: اگر بر روی منحنی فیلیپس کینزی، رشد دستمزد از ۳٪ به ۶٪ همراه با کاهش نرخ بیکاری از ۴٪ به ۳٪ باشد، افزایش رشد دستمزد از ۶٪ به ۹٪، احتمالاً باعث چه مقدار کاهش نرخ بیکاری خواهد شد؟

- (۱) بیشتر از ۱٪
- (۲) بستگی به سطح قیمت‌ها دارد.
- (۳) دقیقاً ۱٪
- (۴) کمتر از ۱٪

پاسخ: گزینه «۴» با توجه به اینکه منحنی فیلیپس کینزی دارای تحدب نسبت به مبدأ مختصات بوده و افزایش دستمزدها از ۳٪ به ۶٪، باعث کاهش ۱٪ در نرخ بیکاری شده است، بنابراین افزایش نرخ دستمزد از ۶٪ به ۹٪، قاعدتاً باید باعث کاهش کمتر از ۱٪ در نرخ بیکاری شود. زیرا هرچه بر روی منحنی فیلیپس به سمت چپ و بالا حرکت می‌کنیم، شیب منحنی بیشتر می‌شود و به ازای تغییر معینی در نرخ تورم، نرخ بیکاری مقدار کمتری تغییر می‌کند.

کج مثال ۵: در شرایط توهم پولی و حداقل دستمزدها:

- (۱) کاهش قیمت‌ها، باعث پیدایش بیکاری غیرارادی می‌گردد.
- (۲) کاهش قیمت‌ها، موجب افزایش دستمزدهای حقیقی و اشتغال می‌گردد.
- (۳) افزایش قیمت‌ها، باعث کاهش اشتغال و تولید می‌گردد.
- (۴) با کاهش قیمت‌ها، اشتغال کاهش می‌یابد اما بیکاری غیرارادی نداریم.

پاسخ: گزینه «۱» اگر حداقل دستمزد وجود داشته باشد، یعنی دستمزد به سمت پایین چسبندگی داشته باشد، با کاهش قیمت‌ها P امکان کاهش دستمزد اسمی W وجود ندارد و بنابراین دستمزد حقیقی $\frac{W}{P}$ افزایش می‌یابد و تولیدکنندگان به این دلیل نیروی کار کمتری استخدام می‌کنند و بیکاری افزایش می‌یابد و چون افراد بیکار هنوز با دستمزد موجود مایل به کار کردن هستند بیکاری غیرارادی به وجود آمده است. به هنگام وجود توهم پولی نیز با افزایش P، دستمزدها W به همان نسبت افزایش نمی‌یابد و $\frac{W}{P}$ کاهش یافته و اشتغال و تولید افزایش می‌یابد (و برعکس).

مثال ۶: کدام مجموعه عوامل باعث انتقال منحنی فیلیپس به سمت بالا می‌شود؟

(۱) افزایش تورم انتظاری، کاهش تمایل به کار، افزایش مشارکت زنان

(۲) افزایش تورم انتظاری، افزایش بهره‌وری نیروی کار، کاهش قیمت نهادهای تولید غیر از نیروی کار

(۳) افزایش تمایل به کار، افزایش مشارکت زنان به کار، افزایش بهره‌وری نیروی کار

(۴) افزایش بهره‌وری نیروی کار، کاهش قیمت مواد اولیه، افزایش تورم انتظاری

پاسخ: گزینه «۱» عواملی که باعث انتقال منحنی فیلیپس به سمت راست می‌شوند عبارتند از:

(۱) کاهش بهره‌وری نیروی کار و سرمایه، (۲) افزایش تورم انتظاری، (۳) افزایش قیمت مواد اولیه و نهادهای تولیدی، (۴) افزایش مشارکت زنان و جوانان در نیروی کار، (۵) تنزل فرهنگ کار یا کاهش تمایل کار.

مثال ۷: چنانچه انتظارات تورمی نیروی کار افزایش یابد و در حال حاضر نرخ تورم ۶٪ و نرخ بیکاری ۳٪ باشد، در همان نرخ بیکاری ۳٪ نرخ تورم

(۱) بیشتر از ۶٪ می‌شود. (۲) کمتر از ۶٪ می‌شود. (۳) ۶٪ خواهد بود. (۴) نمی‌توان تعیین کرد.

پاسخ: گزینه «۱» افزایش تورم انتظاری سبب انتقال منحنی فیلیپس به سمت بالا می‌شود و لذا در همان نرخ بیکاری قبلی، \dot{P} یا نرخ تورم افزایش می‌یابد. بنابراین اگر در ابتدا نرخ تورم ۶٪ بوده باشد با وجود انتظارات تورمی، نرخ تورم بیشتر از ۶٪ خواهد شد.

مثال ۸: اگر بر روی منحنی فیلیپس نرخ بیکاری ۳٪ کمتر از نرخ بیکاری طبیعی باشد و ضریب تعدیل ۳ باشد، نرخ تورم واقعی از نرخ تورم انتظاری به میزان واحد است.

(۱) ۰/۰۹ - بیشتر (۲) ۰/۰۹ - کمتر (۳) ۰/۰۶ - کمتر (۴) ۰/۰۶ - بیشتر

پاسخ: گزینه «۱» فرمول منحنی فیلیپس با در نظر گرفتن انتظارات به شکل زیر است:

$$\dot{P}_t - \dot{P}_t^e = -\varepsilon(u_t - u_f) \Rightarrow \dot{P}_t - \dot{P}_t^e = -3(-0/03) \Rightarrow \dot{P}_t - \dot{P}_t^e = +0/09$$

نرخ واقعی تورم ۰/۰۹ بیشتر از نرخ تورم انتظاری خواهد بود.

مثال ۹: انتظارات عقلایی در مورد تورم بدان معنی است که کارگران:

(۱) در پیش‌بینی تورم تمامی اطلاعات ممکن را مورد استفاده قرار می‌دهند.

(۲) به طور متوسط خطای پیش‌بینی مساوی با صفر در پیش‌بینی تورم دارند.

(۳) پیش‌بینی تورم یا انتظارات تورمی به سرعت با تورم واقعی تطبیق می‌یابد.

(۴) تمامی موارد فوق

پاسخ: گزینه «۴» انتظارات عقلایی بدان معنی است که عاملان اقتصادی به صورت عقلایی رفتار کرده و تمامی اطلاعات مهم در پیش‌بینی تورم را مورد استفاده قرار می‌دهند. به همین دلیل پیش‌بینی تورم تقریباً با تورم واقعی برابر بوده و در صورت بروز تورم، به سرعت تفاوت نرخ تورم و تورم انتظاری از بین می‌رود.

کله مثال ۱۰: وقفه سیاست از سیاست بیشتر است و وقفه سیاست طولانی تر است.

- (۱) بیرونی - مالی - پولی - بیرونی - مالی
 (۲) بیرونی - پولی - مالی - درونی - پولی
 (۳) درونی - مالی - پولی - بیرونی - پولی
 (۴) درونی - پولی - مالی - بیرونی - مالی

پاسخ: گزینه «۳» وقفه درونی مربوط به ساختار بدنه دولت یا بانک مرکزی می باشد و شامل وقفه تشخیص، وقفه تصمیم گیری و وقفه اجرایی می باشد و مدت زمان بین وقوع یک وضعیت اقتصادی و اجرای سیاست متناسب با آن را نشان می دهد. وقفه درونی سیاست های مالی که از طرف دولت اجرا می شود بیشتر از وقفه درونی سیاست پولی بانک مرکزی می باشد. زیرا ساختار دولت گسترده تر است و طبقات تصمیم گیری متعددی دارد. وقفه بیرونی مدت زمان میان اجرای سیاست و اثرگذاری سیاست بر اقتصاد را مشخص می کند. چون سیاست های پولی با واسطه و از طریق تغییر نرخ بهره و سرمایه گذاری بر اقتصاد اثر می گذارند وقفه بیرونی سیاست های پولی طولانی تر است.

کله مثال ۱۱: فرض کنید در یک سال معین تعداد کل معاملات انجام شده برابر با ۴۰۰۰۰ و قیمت متوسط هر معامله ۲۰ دلار و حجم پول معادل صد هزار دلار باشد. در این صورت سرعت گردش پول کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۸ (۳) ۲۵ (۴) ۵۰

پاسخ: گزینه «۲» طبق رابطه مقداری پول خواهیم داشت:

$$M.V = P.T \Rightarrow 100000 \times V = 20 \times 40000 \Rightarrow V = 8$$

کله مثال ۱۲: تورم فشار تقاضا ناشی از می باشد و هرچه منحنی عرضه باشد فشار تورم بیشتر می باشد.

- (۱) سیاست های مالی انبساطی - کم شیب تر
 (۲) سیاست های پولی و مالی انبساطی - کم شیب تر
 (۳) سیاست های پولی انبساطی - پرشیب تر
 (۴) سیاست های پولی و مالی انبساطی - پرشیب تر

پاسخ: گزینه «۴» تورم فشار تقاضا ناشی از جابه جایی AD به سمت راست می باشد که علت جابه جایی AD، سیاست های پولی و مالی انبساطی است. همچنین هرچه شیب AS بیشتر باشد، سیاست های پولی و مالی بیشتر بر روی قیمت تأثیر می گذارند و کمتر باعث تغییرات Y خواهند شد.

کله مثال ۱۳: اگر شاخص قیمت در کشوری در یک سال معین برابر ۱۲۰۰ باشد، در این صورت چه نتیجه ای در مورد تورم در این سال می توان گرفت؟

- (۱) نرخ تورم بسیار شدید بوده است.
 (۲) تورم بسیار بالایی وجود داشته است.
 (۳) تورم ناشی از فشار دستمزد وجود داشته است.
 (۴) هیچ گونه نتیجه ای در مورد تورم در این کشور نمی توان گرفت.

پاسخ: گزینه «۴» با فرض اینکه شاخص قیمت در یک سال ۱۰۰۰ باشد و در سال قبل از آن ۵۰۰ بوده باشد، نرخ تورم ۱۰۰٪ خواهد بود؛ اما اگر در سال قبل ۸۰۰ بوده باشد نرخ تورم ۲۵٪ خواهد بود. پس صرفاً براساس شاخص قیمت یک سال نمی توان در خصوص میزان تورم صحبتی کرد هر چند مشخص است که تورم نسبت به سال پایه ۹۰۰٪ می باشد.

$$100\% \text{ یا } 1 = \frac{P_t - P_{t-1}}{P_{t-1}} = \frac{1000 - 500}{500} = 1 \text{ اگر شاخص قیمت سال قبل } 500 \text{ باشد}$$

$$25\% \text{ یا } 0.25 = \frac{1000 - 800}{800} = \frac{200}{800} = 0.25 \text{ اگر شاخص قیمت سال قبل } 800 \text{ باشد}$$

$$900\% \text{ یا } 9 = \frac{P_t - P_0}{P_0} = \frac{1000 - 100}{100} = \frac{900}{100} = 9 \text{ تورم نسبت به سال پایه}$$

کله مثال ۱۴: تورم رکودی در چه صورتی رخ می دهد؟

- (۱) انتقال عرضه کل به چپ
 (۲) انتقال تقاضای کل به چپ
 (۳) انتقال عرضه کل به راست
 (۴) انتقال تقاضای کل به راست

پاسخ: گزینه «۱» تورم رکودی یعنی، افزایش همزمان قیمت ها (بروز تورم) و بیکاری (کاهش اشتغال و تولید). این تنها در صورتی اتفاق می افتد که منحنی عرضه کل به سمت چپ جابه جا شود.

آزمون فصل ششم

کله ۱- در کدام یک از حالات زیر تورم حاصل می‌شود؟

- (۱) انتقال منحنی عرضه کل به طرف چپ و بالا
 (۲) انتقال منحنی تقاضای کل به طرف راست و بالا
 (۳) انتقال منحنی عرضه کل به طرف چپ و تقاضای کل به طرف راست
 (۴) کلیه حالات فوق

کله ۲- براساس منحنی لافر هر چقدر نرخ مالیات افزایش یابد درآمد مالیاتی دولت:

- (۱) کاهش می‌یابد. (۲) افزایش می‌یابد. (۳) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد. (۴) ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

کله ۳- سیاست در آمدی، منحنی فیلیپس را به سمت جابه‌جا می‌کند.

- (۱) کوتاه‌مدت - پایین (۲) بلندمدت - پایین (۳) کوتاه‌مدت - بالا (۴) بلندمدت - بالا

کله ۴- از نظر فریدمن و فیلیپس، تورم انتظاری براساس شکل می‌گیرد که همان الگوی می‌باشد.

- (۱) کلیه اطلاعات - انتظارات عقلایی
 (۲) اطلاعات مربوط به گذشته - انتظارات تطبیقی
 (۳) کلیه اطلاعات مربوط به گذشته - انتظارات عقلایی
 (۴) کلیه اطلاعات مربوط به تورم - انتظارات تطبیقی

کله ۵- بیکاری که به هنگام استقرار در اشتغال کامل وجود دارد، بیکاری است.

- (۱) ادواری (۲) ساختاری (۳) اختیاری (۴) حداقلی

کله ۶- در تورم فشار دستمزد عرضه به سمت حرکت می‌کند و دستمزد حقیقی می‌یابد.

- (۱) چپ - کاهش (۲) چپ - افزایش (۳) راست - افزایش (۴) راست - کاهش

کله ۷- براساس قانون اوکان، ۲ درصد افزایش بیکاری همراه با:

- (۱) کاهش ۲ درصد محصول واقعی (حقیقی) است.
 (۲) کاهش محصول واقعی کمتر از ۲ درصد است.
 (۳) کاهش محصول واقعی بیش از ۲ درصد و کمتر از ۴ درصد است.
 (۴) کاهش محصول واقعی تقریباً ۶ درصد است.

کله ۸- ماریپیج دستمزد - قیمت وضعیتی است که در اثر:

- (۱) افزایش مخارج سرمایه‌گذاری در اشتغال کامل پدید می‌آید.
 (۲) افزایش دستمزدهای اسمی کارگران پدید می‌آید.
 (۳) افزایش قدرت انحصاری تولیدکنندگان پدید می‌آید.
 (۴) افزایش حجم پول در شرایط اشتغال کامل پدید می‌آید.

کله ۹- مسئله اساسی مطرح شده در منحنی فیلیپس این است که:

- (۱) بالا رفتن قیمت‌ها با افزایش بیکاری همراه است.
 (۲) بالا رفتن قیمت‌ها موجب کاهش بیکاری می‌شود.
 (۳) سطح تقاضای کلی که بتواند اشتغال کامل ایجاد کند تورم‌زا نیز می‌باشد.
 (۴) فشار اتحادیه‌های کارگری بسیار زیاد است.

کله ۱۰- تورم ناشی از فشار دستمزد در حقیقت:

- (۱) تورم ناشی از انبساط تقاضا است.
 (۲) نظریه طرفداران مکتب پولی، درباره تورم است.
 (۳) تورم ناشی از افزایش پول در گردش است.
 (۴) همان تورم ناشی از فشار هزینه است.

کله ۱۱- راه حل مکتب اقتصاد طرفدار عرضه، برای از بین بردن تورم همراه با رکود این است که:

- (۱) انگیزه کار را افزایش دهد. (۲) انگیزه پس‌انداز را افزایش دهد. (۳) انگیزه سرمایه‌گذاری را افزایش دهد. (۴) تمامی آنچه که در بالا آمده است.

کله ۱۲- کدام یک از عبارات زیر ناصحیح است؟

- (۱) در بلندمدت هیچ ارتباط متقابلی بین تورم و بیکاری وجود ندارد.
 (۲) در کوتاه‌مدت رابطه معکوس بین نرخ بیکاری و نرخ تورم وجود دارد.
 (۳) در بلندمدت با کاهش نرخ تورم، نرخ بیکاری افزایش می‌یابد.
 (۴) در کوتاه‌مدت با کاهش نرخ بیکاری، نرخ تورم افزایش می‌یابد.

۱۳- کدام نوع تورم در کنار افزایش قیمت‌ها معمولاً تولید و اشتغال را افزایش و بیکاری را کاهش می‌دهد؟

- (۱) تورم فشار تقاضا (۲) تورم فشار هزینه (۳) تورم فشار دستمزد (۴) تورم ساختاری

۱۴- هر چقدر دستمزدها و قیمت‌ها از انعطاف‌پذیری بیشتری برخوردار باشند:

- (۱) منحنی فیلیپس و عرضه کل دارای شیب کمتر خواهند بود.
 (۲) منحنی فیلیپس و عرضه کل عمودی‌تر خواهند بود.
 (۳) منحنی فیلیپس شیب کمتر و عرضه کل عمودی‌تر خواهد بود.
 (۴) منحنی فیلیپس عمودی‌تر و عرضه کل شیب کمتر خواهد داشت.

۱۵- هر چه اطلاعات بازار نیروی کار کامل‌تر شود می‌شود.

- (۱) بیکاری ساختاری کمتر (۲) بیکاری ادواری کمتر (۳) بیکاری فصلی کمتر (۴) بیکاری طبیعی کمتر

۱۶- چنانچه بر روی منحنی فیلیپس $P = -\delta(u - \%4) + P^e$ در بلندمدت نرخ تورم ۱۰ درصد باشد، نرخ بیکاری واقعی چند درصد است؟

- (۱) ۵٪ (۲) ۱٪ (۳) ۴٪ (۴) ۱۰٪

۱۷- بر اساس دیدگاه اقتصاددانان بخش عرضه، کاهش نرخ مالیات‌ها باعث کدام مورد می‌شود؟

- (۱) افزایش کسری بودجه (۲) کاهش کسری بودجه (۳) افزایش نرخ بیکاری (۴) افزایش سطح قیمت‌ها

۱۸- تورمی که بعد از تقاضا و درخواست دستمزد اسمی بالاتر توسط کارگران به وجود می‌آید با کدام نظریه قابل توضیح است؟

- (۱) نظریه پولی تورم (۲) منحنی فیلیپس نزولی (۳) نظریه تورم فشار تقاضا (۴) نظریه تورم فشار هزینه

۱۹- اگر به دلیل چسبندگی دستمزد اسمی به سمت پایین بیکاری غیرارادی به وجود آمده باشد، سطح دستمزد حقیقی کارگران از مقدار تعادلی شده و تولید از حد طبیعی یا اشتغال کامل است.

- (۱) بیش - پایین‌تر (۲) بیش - بالاتر (۳) کمتر - بالاتر (۴) کمتر - پایین‌تر

۲۰- هنگامی که بهره‌وری ثابت بماند و دستمزد اسمی ۱۰ درصد رشد داشته باشد، نرخ بیکاری نیروی کار و سطح قیمت‌ها به ترتیب چه تغییری می‌کنند؟

- (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - افزایش (۴) افزایش - کاهش

فصل هفتم

« نظریات مصرف »

تست‌های تألیفی فصل هفتم

کج مثال ۱: براساس نظریه درآمد مطلق، کدام یک از شرایط زیر صحیح است؟

(۱) میل متوسط به مصرف با افزایش درآمد، کاهش می‌یابد.

(۲) میل متوسط به مصرف ثابت است.

(۳) درآمد جاری و گذشته، مصرف جاری را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(۴) مصرف در بلندمدت متناسب با افزایش درآمد قابل تصرف افزایش می‌یابد.

پاسخ: گزینه «۱» در نظریه مصرف کینز، کوتاه‌مدت و بلندمدت از هم متمایز نمی‌شوند و با توجه به این که تابع مصرف کینز به شکل

می‌باشد، مصرف صرفاً تابعی از درآمد دوره جاری خواهد بود و همچنین $MPC = \frac{dC}{dY} = c$ است که همواره عددی ثابت می‌باشد

اما $APC = \frac{C}{Y} = \frac{\bar{C}}{Y} + c$ است که نشان می‌دهد، APC با Y رابطه عکس دارد و با افزایش Y ، APC کاهش می‌یابد.

کج مثال ۲: در تابع مصرف کینز اگر درآمد ملی ۲۰۰۰ واحد، میل نهایی به مصرف $0/8$ و میل متوسط به مصرف $1/3$ باشد. میزان مصرف مستقل کدام است؟

۸۰۰ (۴)

۱۰۰۰ (۳)

۱۱۰۰ (۲)

۹۰۰ (۱)

پاسخ: گزینه «۳» در تابع مصرف کینز، $APC = \frac{\bar{C}}{Y} + MPC$ می‌باشد. در نتیجه با جایگذاری مقادیر خواهیم داشت:

$$1/3 = \frac{\bar{C}}{2000} + 0/8 \rightarrow \bar{C} = 1000$$

کج مثال ۳: در تابع مصرف کینزی APC و APS به ترتیب:

(۱) از MPC بزرگ‌تر - از MPS کوچک‌تر

(۲) از MPC کوچک‌تر - از MPS بزرگ‌تر

(۳) با افزایش درآمد افزایش - با افزایش درآمد کاهش می‌یابد.

(۴) با کاهش درآمد کاهش - با کاهش درآمد افزایش می‌یابد.

پاسخ: گزینه «۱» در تابع مصرف کینزی همواره $APC = \frac{\bar{C}}{Y} + MPC$ و $APS = \frac{-\bar{C}}{Y} + MPS$ می‌باشد. در نتیجه در نظریه مصرف کینز مستقل

از افزایش یا کاهش درآمد، همواره $APC > MPC$ و $APS < MPS$ خواهد بود.

کج مثال ۴: فرض کنید ثروت حقیقی کاهش یابد (از طریق افزایش سطح قیمت‌ها)، در این صورت MPC و APC به ترتیب چه تغییری می‌کنند؟

(۱) ثابت می‌ماند - کاهش می‌یابد. (۲) کاهش می‌یابد - ثابت می‌ماند. (۳) ثابت می‌ماند - ثابت می‌ماند. (۴) کاهش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

پاسخ: گزینه «۱» کاهش ثروت حقیقی باعث کاهش مصرف مستقل و در پی آن کاهش مصرف می‌شود و در نتیجه $\frac{C}{Y}$ یا APC کاهش می‌یابد.

اما چون معمولاً تابع مصرف را به صورت موازی منتقل می‌کند، شیب آن یعنی MPC را تغییر نمی‌دهد.

کج مثال ۵: بر اساس تز رکود، با افزایش سطح درآمد، مصرف به نسبت افزایش یافته و مشکل بروز می‌کند.

(۱) شدیدتر - اضافه تقاضا

(۲) شدیدتر - اضافه عرضه

(۳) کمتر - اضافه عرضه

(۴) کمتر - اضافه تقاضا

پاسخ: گزینه «۳» در تز رکود ادعا می‌شد که با افزایش Y^S و بنابراین Y مقدار C و در نتیجه Y^d به همان نسبت افزایش نیافته و این سبب

می‌شود $Y^S > Y^d$ بروز کند.

کجه مثال ۶: در نظریه مصرف دوزنبری اگر درآمد از بالاترین درآمد گذشته کمتر باشد، MPC و APC می یابد.

- (۱) افزایش - افزایش (۲) افزایش - کاهش (۳) کاهش - کاهش (۴) کاهش - افزایش

پاسخ: گزینه «۴» در نظریه مصرف دوزنبری فرض بر این است که افراد تمایلی به کاهش مصرف در صورت کاهش درآمد ندارند و در صورت کاهش

درآمد از سطح پس انداز خود می کاهند و مصرف را تغییر نمی دهند. در نتیجه با کاهش درآمد، $APC = \frac{C}{Y}$ افزایش می یابد زیرا Y کاهش یافته و C

کاهش چندانی نخواهد داشت. همچنین $MPC = \frac{dC}{dY}$ کاهش می یابد، زیرا در مقایسه با حالات افزایش درآمد، اگر تغییرات کاهش درآمد و افزایش درآمد یکسان باشد تغییرات مصرف ناشی از کاهش درآمد، کمتر از تغییرات مصرف ناشی از افزایش درآمد خواهد بود.

کجه مثال ۷: براساس نظریه درآمد نسبی دوزنبری، اگر ابتدا درآمد در حال افزایش بوده و از بالاترین درآمد قبلی بیشتر باشد، با کاهش درآمد از ۲۰۰۰

به ۱۵۰۰،

- (۱) احتمالاً پس انداز از ۴۰۰ به ۵۰۰ افزایش می یابد. (۲) احتمالاً پس انداز از ۴۰۰ به ۲۰۰ کاهش می یابد.

- (۳) احتمالاً مصرف از ۱۶۰۰ به ۱۰۰۰ کاهش می یابد. (۴) APC از ۰/۸ به ۰/۷۵ کاهش می یابد.

پاسخ: گزینه «۲» طبق نظریه دوزنبری اگر درآمد در مسیر افزایش خود ناگهان کاهش یابد و از ۲۰۰۰ به ۱۵۰۰ برسد (یعنی ۲۵ درصد کاهش

یابد) مصرف کمتر از ۲۵ درصد کاهش می یابد و پس انداز بیش از ۲۵ درصد کاهش می یابد و به همین دلیل APC افزایش و APS کاهش می یابد.

کجه مثال ۸: در تحلیل نظریه درآمد نسبی، به هنگام وقوع رکود میل به مصرف مقدار بلندمدت آن است.

- (۱) متوسط - بزرگ تر از (۲) متوسط - کوچک تر از (۳) نهایی - بزرگ تر از (۴) نهایی - برابر با

پاسخ: گزینه «۱» در تحلیل نظریه درآمد نسبی با وقوع رکود و کاهش درآمد چون مصرف به همان نسبت کاهش نمی یابد (اثر چرخ دنده)، پس $\frac{C}{Y}$

یا APC افزایش یافته و بیش از مقدار بلندمدت می شود. از طرف دیگر چون روی تابع مصرف کوتاه مدت قرار می گیریم که شیب آن کمتر از شیب تابع بلندمدت است، پس MPC کوتاه مدت کمتر از بلندمدت است.

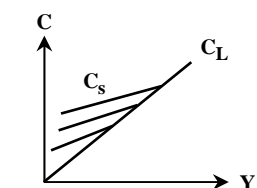
کجه مثال ۹: اثر چرخ دنده ای در نظریه مصرف دوزنبری عبارت است از:

- (۱) عدم کاهش سطح مصرف به علت کسب موقعیت اجتماعی.

- (۲) عدم کاهش سطح مصرف به علت عادت کردن به آن.

- (۳) عدم کاهش سطح مصرف به علت پس انداز مازاد.

- (۴) عدم کاهش سطح مصرف به علت حیاتی بودن کالاهای مصرفی.

اثر چرخ دنده ای در تابع مصرف دوزنبری

پاسخ: گزینه «۲» اثر چرخ دنده ای در نظریه مصرف دوزنبری به این صورت است که وقتی مردم درآمدشان

افزایش می یابد و به یک استاندارد زندگی بالاتر دست پیدا می کنند، به آن عادت کرده و سعی دارند با وجود نوسانات درآمدشان، همان استاندارد مصرفی را برای خود حفظ کنند. بنابراین وقتی در یک سال درآمدشان نسبت به سطح بالاتر قبلی کاهش می یابد، سعی می کنند پس انداز خود را کاهش دهند تا در حد امکان میزان مصرف قبلی خود را حفظ کرده و سطح آن را کمتر کاهش دهند. عدم کاهش سطح مصرف به علت کسب موقعیت اجتماعی به اثر تظاهری مربوط است.

کجه مثال ۱۰: در نظریه مصرف دوزنبری، هنگامی که درآمد از بالاترین سطح درآمد گذشته، پایین تر است، کدام صحیح است؟

- (۱) APC از MPC کمتر است. (۲) APC از مقدار بلندمدت آن کوچک تر است.

- (۳) APC از MPC بزرگ تر است. (۴) APS از مقدار بلندمدت آن بیشتر است.

پاسخ: گزینه «۳» هنگامی که درآمد از بالاترین سطح قبلی، پایین تر است، روی تابع C_S یا کوتاه مدت قرار می گیریم که شبیه به تابع مصرف کینز

است و روی آن $APS < MPC$ و $APC > MPC$ است. در ضمن بر روی این تابع هنگامی که Y کاهش یافته است، C به همان نسبت کاهش نیافته

است و $\frac{C}{Y}$ یا APC افزایش یافته است و بیش از مقدار بلندمدت است و در نتیجه $\frac{S}{Y}$ یا APS کمتر از مقدار بلندمدت است.

کج مثال ۱۱: براساس فرضیه درآمد دوران زندگی مودیگلیانی مصرف بستگی به:

- (۱) درآمد جاری دارد.
 (۲) درآمد و ثروت در طول عمر دارد.
 (۳) درآمد نسبی در مقایسه با حداکثر درآمد گذشته دارد.
 (۴) فقط به ثروت بستگی دارد.

پاسخ: گزینه «۲» براساس این فرضیه، مصرف در طی دوران زندگی بستگی به میزان درآمد و سطح ثروت فرد دارد. با افزایش ثروت نگرانی فرد نسبت به آینده کم‌تر شده و در این دوره به راحتی مصرف می‌کند.

کج مثال ۱۲: فرض کنید ثروت یک فرد افزایش یابد، اما درآمد وی ثابت بماند. در این صورت طبق تحلیل نظریه ادوار زندگی مصرف، کدام صحیح است؟

- (۱) APC افزایش می‌یابد.
 (۲) APS افزایش می‌یابد.
 (۳) APC کاهش می‌یابد.
 (۴) MPC افزایش می‌یابد.

پاسخ: گزینه «۱» اگر Y ثابت بماند و ثروت افزایش یابد، مصرف افزایش می‌یابد و در نتیجه $\frac{C}{Y}$ یا همان APC افزایش می‌یابد. بنابراین $\frac{S}{Y}$ یا همان APS کاهش می‌یابد.

کج مثال ۱۳: براساس فرضیه مصرف مودیگلیانی افزایش درآمد باعث مصرف و پس‌انداز می‌شود و همچنین افزایش ثروت باعث مصرف و پس‌انداز می‌گردد.

- (۱) افزایش - افزایش - کاهش
 (۲) افزایش - کاهش - کاهش
 (۳) افزایش - کاهش - افزایش
 (۴) افزایش - افزایش - افزایش

پاسخ: گزینه «۲» در نظریه مصرف مودیگلیانی مصرف و پس‌انداز تابعی از سطح درآمد و ثروت می‌باشند. مقداری از افزایش درآمد، مصرف و مقداری دیگر پس‌انداز خواهد شد. افزایش ثروت به علت این‌که باعث نوعی اطمینان نسبت به آینده می‌شود، مصرف را افزایش و پس‌انداز را کاهش می‌دهد.

کج مثال ۱۴: براساس نظریه مصرف ادوار زندگی، افزایش در سن بازنشستگی کارگران موجب می‌شود.

- (۱) کاهش MPC و APC
 (۲) افزایش MPC و APC
 (۳) کاهش MPC و افزایش APC
 (۴) افزایش MPC و کاهش APC

پاسخ: گزینه «۲» شکل ساده نظریه مصرف سیکل زندگی، $C = \frac{WL}{NL} YL$ است که WL سال‌های کار کردن، NL سال‌های زندگی و YL درآمد حاصل از کار است. حال افزایش در سن بازنشستگی به معنی افزایش سال‌های کار کردن WL است که سبب افزایش $\frac{WL}{NL}$ می‌شود. هم‌میل متوسط به مصرف و هم‌میل نهایی به مصرف است.

کج مثال ۱۵: براساس تحلیل فریدمن، APC برای گروه‌های پایین درآمدی است.

- (۱) بیش از APC متوسط
 (۲) کمتر از APC متوسط
 (۳) کمتر از MPC
 (۴) برابر با MPC

پاسخ: گزینه «۱» از نظر فریدمن گروه‌های پایین درآمدی را عمدتاً کسانی تشکیل می‌دهند که درآمد اتفاقی آن‌ها منفی بوده و برای آن‌ها $Y < Y^P$ است و چون C براساس Y^P تعیین می‌شود، برای آن‌ها بالا بوده و بیش از مقدار متوسط $(\frac{C}{Y^P})$ است.

کج مثال ۱۶: براساس فرضیه درآمد دائمی

- (۱) یک خانوار، مصرفش را به نسبت افزایش درآمد جاری (قابل اندازه‌گیری) افزایش می‌دهد.
 (۲) یک خانوار، هرگز پس‌انداز منفی نخواهد داشت.
 (۳) یک خانوار، متوسط درآمد انتظاری‌اش را در بلندمدت محاسبه کرده و براساس آن مصرف می‌کند.
 (۴) مصرف خانوار، با تغییرات در درآمد انتظاری تغییر نمی‌کند، بلکه با تغییرات در درآمد زودگذر تغییر می‌کند.
- پاسخ: گزینه «۳» در تحلیل درآمد دائمی یا نظریه مصرف فریدمن، مصرف به صورت $C = cY_p$ می‌باشد که Y_p درآمد دائمی یا درآمدی است که انتظار داریم در طی کلیه سال‌های آینده و در طی دوره بلندمدت به طور متوسط به دست آوریم.

کج مثال ۱۷: کاهش موقتی و کوتاه‌مدت مالیات‌ها سبب افزایش درآمد جاری و افزایش درآمد دائمی می‌شود.

- (۱) شدید - اندک (۲) شدید - شدید (۳) اندک - شدید (۴) اندک - اندک
- پاسخ: گزینه «۱» اگر مالیات‌ها، موقتی کاهش یابد درآمد قابل تصرف افزایش می‌یابد، اما این افزایش، موقتی و اتفاقی تلقی می‌شود و بدین علت Y^P افزایش می‌یابد. اما Y^P چندان افزایش نمی‌یابد و به عبارت دیگر افزایش درآمد عمدتاً افزایش موقتی است.

کج مثال ۱۸: چنانچه درآمد دائمی به شکل $Y^P = 0/8Y_t + 0/2Y_{t-1}$ باشد، با افزایش ۴۰۰ واحد درآمد جاری چه مقدار آن، درآمد اتفاقی تلقی می‌شود؟

- (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۱۰ (۳) ۸۰ (۴) ۳۲۰

پاسخ: گزینه «۳» چون $Y^P = 0/8Y_t + 0/2Y_{t-1}$ است و Y_t معادل ۴۰۰ واحد افزایش می‌یابد، بنابراین:

$$\Delta Y^P = 0/8\Delta Y = 0/8(400) = 320$$

یعنی درآمد دائمی ۳۲۰ واحد افزایش می‌یابد، پس ۸۰ واحد از افزایش Y_t ، افزایش موقتی است و $\Delta Y^T = 80$ است.

آزمون فصل هفتم

کله ۱- براساس فرضیه درآمد دائمی:

- (۱) یک خانوار، مصرفش را به نسبت افزایش در درآمد جاری (قابل اندازه‌گیری) افزایش می‌دهد.
- (۲) یک خانوار، هرگز پس‌انداز منفی نخواهد داشت.
- (۳) یک خانوار، متوسط درآمد انتظاری‌اش را در بلندمدت محاسبه می‌کند و براساس آن مصرف می‌کند.
- (۴) مصرف خانوار، با تغییرات در درآمد انتظاری تغییر نمی‌کند، بلکه با تغییر در درآمد زودگذر تغییر می‌کند.

کله ۲- توزیع درآمد به نفع خانوارهای کم درآمد، موجب می‌گردد.....

- (۱) مصرف کل در طول منحنی مصرف، افزایش یابد.
- (۲) مصرف کل از طریق جابه‌جایی (انتقال) رو به بالای منحنی مصرف، افزایش یابد.
- (۳) پس‌انداز کل در طول منحنی پس‌انداز، تقلیل یابد.
- (۴) مصرف کل، تغییر نماید.

کله ۳- چنانچه «اثر ثروت» در تابع مصرف وجود داشته باشد، در این صورت در نتیجه کاهش عرضه پول:

- (۱) منحنی‌های IS و LM به طرف راست، انتقال می‌یابند.
- (۲) فقط منحنی LM به طرف چپ انتقال می‌یابد.
- (۳) فقط منحنی IS به طرف چپ انتقال می‌یابد.
- (۴) منحنی‌های IS و LM به طرف چپ انتقال می‌یابند.

کله ۴- در یک تعادل بین دوره‌ای که تنها دو دوره دارد، چنانچه نرخ بهره افزایش یابد، مصرف دوره صفر و مصرف دوره یک به ترتیب چه تغییری می‌کنند؟

- (۱) کاهش، افزایش
- (۲) افزایش، کاهش
- (۳) افزایش، افزایش
- (۴) بسته به اینکه اثرات جانشینی و اثرات درآمدی و مقروض بودن یا مقروض نبودن فرد چگونه است، متفاوت می‌باشد.

کله ۵- یافته‌های کوزنتس در خصوص داده‌های..... بوده و نشان می‌دهد که تابع مصرف.....

- (۱) بلندمدت - عرض از مبدأ ندارد.
- (۲) بلندمدت - به سطح قیمت‌ها وابسته است.
- (۳) کوتاه‌مدت - عرض از مبدأ ندارد.
- (۴) کوتاه‌مدت - به سطح قیمت‌ها وابسته نیست.

کله ۶- در نظریه درآمد دوزنبیری، با افزایش درآمد فرد نسبت به متوسط جامعه، میل متوسط به.....

- (۱) مصرف افزایش می‌یابد.
- (۲) پس‌انداز کاهش می‌یابد.
- (۳) پس‌انداز افزایش می‌یابد.
- (۴) هیچ‌کدام

کله ۷- احساس مطلوبیت زمانی که درآمد فرد بیشتر از درآمد متوسط جامعه باشد اثر..... می‌باشد.

- (۱) تفاوتی
- (۲) تظاهری
- (۳) اختلافی
- (۴) چرخ‌دنده‌ای

کله ۸- در تابع مصرف کینزی.....

- (۱) $MPC > MPS$
- (۲) $MPC > APC$
- (۳) $MPS > APS$
- (۴) $MPC < MPS$

کله ۹- اگر مصرف، تابع نرخ بهره باشد، IS..... و کاهش نرخ بهره موجب.....

- (۱) کم شیب‌تر است - افزایش C و I می‌شود.
- (۲) پرشیب‌تر است - افزایش C و I می‌شود.
- (۳) کم شیب‌تر است - افزایش C و کاهش I می‌شود.
- (۴) پرشیب‌تر است - کاهش C و افزایش I می‌شود.

کله ۱۰- هنگامی که مصرف تابع ثروت است، در صورت کاهش درآمد ملی برای حفظ تعادل بازار کالا باید نرخ بهره.....

- (۱) شدیدتر افزایش یابد.
- (۲) کم‌تر افزایش یابد.
- (۳) ثابت بماند.
- (۴) کاهش یابد.

کله ۱۱- در نظریه مصرف دوزنبیری، هنگامی که درآمد از بالاترین سطح درآمد گذشته پایین‌تر است.

- (۱) MPC از مقدار بلندمدت آن بیشتر می‌شود.
- (۲) MPC از APC بزرگ‌تر است.
- (۳) APC از MPC کمتر است.
- (۴) APC از مقدار بلندمدت آن کم‌تر است.

- ۱۲- به علت اثر پیگو کاهش قیمت‌ها سبب ثروت حقیقی و نیاز به پس‌انداز می‌شود.
- (۱) افزایش - افزایش (۲) افزایش - کاهش (۳) کاهش - کاهش (۴) کاهش - افزایش
- ۱۳- در تحلیل تابع مصرف فریدمن، هنگامی که درآمد به طور ناگهانی دچار کاهش گردد، درآمد جاری از درآمد دائمی شده و APC می‌یابد.
- (۱) بیشتر - کاهش (۲) کمتر - افزایش (۳) کمتر - کاهش (۴) بیشتر - افزایش
- ۱۴- در تحلیل تابع مصرف کینز اگر درآمد کاهش یابد APC و APS به ترتیب می‌یابند.
- (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - افزایش (۴) افزایش - کاهش
- ۱۵- اگر تابع پس‌انداز بلندمدت $S = \frac{1}{3}Y$ باشد، ضریب تکاثر بلندمدت و کوتاه‌مدت به ترتیب کدام است؟
- (۱) $\frac{3}{3}$ و بیشتر از $\frac{3}{3}$ (۲) $\frac{3}{3}$ و کمتر از $\frac{3}{3}$ (۳) کمتر از $\frac{3}{3}$ و کمتر از $\frac{3}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ و کمتر از $\frac{1}{3}$
- ۱۶- براساس تحلیل فریدمن با افزایش درآمد مصرف دارد و مخارج مصرفی دارد.
- (۱) افزایش اندک - افزایش شدید (۲) افزایش اندک - کاهش اندک (۳) افزایش شدید - افزایش اندک (۴) افزایش شدید - افزایش شدید
- ۱۷- در تحلیل مصرف فریدمن، با مثبت شدن درآمد گذرا (اتفاقی)
- (۱) مصرف گذرا نیز مثبت خواهد بود. (۲) مصرف جاری تابعی از درآمد جاری خواهد شد. (۳) درآمد جاری بزرگ‌تر از درآمد دائمی خواهد شد. (۴) مصرف جاری تابعی از درآمد گذرا خواهد شد.
- ۱۸- کدام مورد در خصوص نظریه مصرف دوزنبیری صحیح نیست؟
- (۱) این نظریه براساس مسائل روان‌شناسانه و حداکثرسازی شکل گرفته است. (۲) در این نظریه نوسانات مصرف کمتر از نوسانات درآمد است. (۳) هدف از پس‌انداز ایجاد ثبات در مصرف می‌باشد. (۴) میل متوسط به مصرف بلندمدت و کوتاه‌مدت برابر خواهند بود.
- ۱۹- براساس فرضیه درآمد دائمی در دوره‌های رونق و رکورد، مصرف جاری به ترتیب
- (۱) افزایش - کاهش (۲) عدم تغییر - عدم تغییر (۳) عدم تغییر - افزایش (۴) افزایش - عدم تغییر
- ۲۰- اگر در کوتاه‌مدت افزایش 100° ریال درآمد باعث 80° ریال افزایش در مصرف شود، در بلندمدت احتمالاً منجر به می‌شود.
- (۱) 80° ریال مصرف (۲) 20° ریال مصرف (۳) 90° ریال مصرف (۴) 60° ریال مصرف

فصل هشتم

« مدل‌ها و نظریات سرمایه‌گذاری »

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

- (۱) سرمایه‌گذاری جایگزینی، می‌تواند منفی باشد.
 (۲) سرمایه‌گذاری کل، می‌تواند منفی باشد.
 (۳) سرمایه‌گذاری خالص، می‌تواند منفی باشد.
 (۴) هیچ‌یک از انواع سرمایه‌گذاری نمی‌تواند منفی باشد.

پاسخ: گزینه «۳» به طور کلی سرمایه‌گذاری کل (I_g) از دو جزء سرمایه‌گذاری جایگزینی (I_I) و سرمایه‌گذاری خالص (I_n) تشکیل شده است. سرمایه‌گذاری جایگزینی به جهت جبران استهلاک می‌باشد که در نتیجه، سرمایه‌گذاری جبرانی تحت هیچ شرایطی منفی نخواهد شد و نهایتاً صفر خواهد بود. سرمایه‌گذاری کل نیز مقدار واقعی سرمایه‌گذاری انجام شده در اقتصاد می‌باشد که مشخص است، سرمایه‌گذاری واقعی نمی‌تواند منفی باشد و در نهایت صفر خواهد شد. سرمایه‌گذاری خالص برابر است با اختلاف سرمایه‌گذاری جایگزینی و سرمایه‌گذاری واقعی (کل) که اگر $I_g < I_I$ باشد، سرمایه‌گذاری خالص می‌تواند منفی گردد.

اگر سرمایه‌گذاری انجام گرفته در اقتصاد موجب افزایش سطح تولید نگردد در آن صورت:

- (۱) میزان سرمایه‌گذاری جبران استهلاک، بیشتر از سطح سرمایه‌گذاری انجام گرفته می‌باشد.
 (۲) سرمایه‌گذاری انجام گرفته، در فرآیند تولید به کار گرفته نمی‌شود.
 (۳) میزان سرمایه‌گذاری خالص و سرمایه‌گذاری کل یکسان می‌باشد.
 (۴) سرمایه‌گذاری انجام گرفته به علت پایین بودن نرخ بهره به خارج کشور منتقل می‌گردد.

پاسخ: گزینه «۱» سرمایه‌گذاری که موجب تغییر در تولید می‌شود سرمایه‌گذاری خالص می‌باشد. اگر سرمایه‌گذاری خالص منفی باشد، سطح تولید افزایش نمی‌یابد و در نتیجه، سرمایه‌گذاری جایگزینی، بیشتر از سرمایه‌گذاری کل (واقعی) می‌باشد. سرمایه‌گذاری کل و سرمایه‌گذاری خالص تحت هیچ شرایطی نمی‌توانند یکسان باشند.

موجودی سرمایه و سرمایه‌گذاری خالص به ترتیب چه نوع متغیرهایی هستند؟

- (۱) روانه، انباره (۲) روانه، روانه (۳) انباره، روانه (۴) انباره، انباره

پاسخ: گزینه «۳» K یا موجودی سرمایه مقدار ابزار و تجهیزات تولید در یک لحظه از زمان است. بنابراین متغیر موجودی یا ذخیره یا انباره است و سرمایه‌گذاری (چه خالص و چه ناخالص) مخارج سرمایه‌ای طی یک دوره است و متغیر جریان یا روانه است.

فرض کنید که نسبت سرمایه به تولید برابر ۳، میزان کل تقاضا ۲۰۰۰ و نرخ استهلاک ۳۰ درصد باشد. اگر تقاضای کل به ۱۹۰۰ کاهش یابد، سرمایه‌گذاری ناخالص چه میزان است؟

- (۱) ۱۵۰۰ (۲) ۱۸۰۰ (۳) ۱۰۰۰ (۴) ۲۱۰۰

پاسخ: گزینه «۱» سرمایه‌گذاری ناخالص از رابطه $I_g = I_n + I_I$ به دست می‌آید و $I_n = k\Delta Y$ و $I_I = \delta K_{t-1}$ است.

$$I_g = \delta \Delta Y + \delta / 1 K_{t-1} = 3(1900 - 2000) + \delta / 3 (3 \times 2000) = -300 + 1800 = +1500$$

فرض کنید تابع MEI به صورت $I = 3000 - 100m$ باشد که در آن m نرخ بازدهی داخلی پروژه‌هاست. اگر مقدار سرمایه‌گذاری برابر با ۲۵۰۰ باشد، نرخ بهره کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۰/۱۸ (۴) ۱

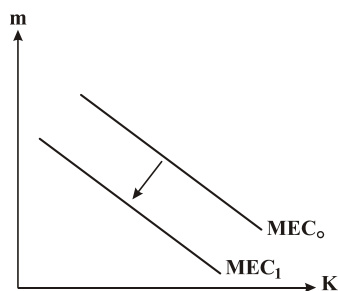
پاسخ: گزینه «۲» دقت کنید که در تحلیل کینز مقدار سرمایه‌گذاری I از برابری مقدار $m = r$ به دست می‌آید. بنابراین خواهیم داشت:

$$m = r \Rightarrow I = 3000 - 100r \Rightarrow 2500 = 3000 - 100r \Rightarrow r = 5$$

کج مثال ۶: جابه‌جایی در منحنی کارآیی نهایی سرمایه (MEC) رخ نمی‌دهد مگر آنکه:

- (۱) دولت نرخ مالیات بر درآمد را کاهش دهد.
- (۲) رشد جمعیت افزایش یابد.
- (۳) هزینه عرضه سرمایه جدید، افزایش یابد.
- (۴) کاهش در نرخ بهره به وجود آید.

✓ پاسخ: گزینه «۳» اگر هزینه عرضه سرمایه جدید افزایش یابد بدان

معنی است که هزینه اولیه اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری افزایش یافته است که سبب کاهش نرخ بازدهی داخلی و انتقال منحنی MEC و MEI به سمت چپ می‌شود.

کج مثال ۷: یکی از تفاوت‌های بین کارآیی نهایی سرمایه و کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، این است که:

- (۱) کارآیی نهایی سرمایه از کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، کوچک‌تر است.
- (۲) کارآیی نهایی سرمایه از کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، بزرگ‌تر است.
- (۳) کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، یک مفهوم پویا نمی‌باشد.
- (۴) در کارآیی نهایی سرمایه، نرخ بهره موجود در بازار تأثیر می‌گذارد.

✓ پاسخ: گزینه «۲» کارآیی نهایی سرمایه MEC، مربوط به موجودی سرمایه K است و کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری MEI مربوط به سرمایه‌گذاری I می‌باشد.

چون پروژه‌هایی که نرخ بازدهی داخلی یا کارآیی نهایی بالاتری دارند در ابتدا اجرا می‌شوند، پس کارآیی نهایی پروژه‌هایی که قرار است اجرا شود، یعنی MEI باید پایین‌تر از پروژه‌های قبلاً اجرا شده MEC باشد.

کج مثال ۸: بهبود در دانش فنی و سطح تکنولوژی منجر به:

- (۱) کاهش سرمایه‌گذاری کل می‌شود.
- (۲) انتقال منحنی MEI (بازدهی نهایی سرمایه‌گذاری) به سمت چپ و پایین می‌شود.
- (۳) انتقال منحنی MEI به سمت راست و بالا می‌شود.
- (۴) تغییرات در سرمایه‌گذاری کل و منحنی MEI نمی‌شود.

✓ پاسخ: گزینه «۳» بهبود تکنولوژی سبب افزایش نرخ بازدهی داخلی در تحلیل کینز می‌گردد و چون نرخ بازدهی داخلی مشخص کننده ارتفاع

منحنی MEI می‌باشد، در نتیجه MEI به سمت بالا و راست منتقل می‌شود، لذا در هر نرخ بهره مقدار سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

کج مثال ۹: اگر دولت به طور موقتی تخفیف‌های مالیاتی سرمایه‌گذاری را کاهش دهد، آنگاه سرمایه‌گذاری در دوره جاری و در دوره آینده چه تغییری می‌یابد؟

- (۱) کاهش می‌یابد - کاهش می‌یابد.
- (۲) کاهش می‌یابد - افزایش می‌یابد.
- (۳) ثابت می‌ماند - افزایش می‌یابد.
- (۴) ثابت می‌ماند - کاهش می‌یابد.

✓ پاسخ: گزینه «۲» براساس مدل نئوکلاسیک، هزینه اجاره سرمایه به درصد $rc = r - \dot{P}^e + \delta - \gamma$ است. حال اگر موقتاً γ نرخ تخفیف مالیاتی

کاهش یابد موقتاً rc افزایش یافته و سرمایه‌گذاری در حال حاضر کاهش می‌یابد. در آینده که γ مجدداً افزایش یافت rc کاهش می‌یابد و سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

کج مثال ۱۰: در نظریه‌های سرمایه‌گذاری افزایش درآمد و قیمت مسکن موجب و سرمایه‌گذاری در مسکن می‌گردد.

- (۱) افزایش - کاهش
- (۲) عدم مشخص شدن - افزایش
- (۳) افزایش - عدم مشخص شدن
- (۴) عدم مشخص شدن - عدم مشخص شدن

✓ پاسخ: گزینه «۳» افزایش سطح درآمدی موجب افزایش تقاضا برای مسکن و در نتیجه افزایش سرمایه‌گذاری در بخش مسکن می‌گردد. اما افزایش

قیمت مسکن از یک طرف باعث کاهش تقاضای مسکن و از طرف دیگر باعث افزایش سوددهی ساخت مسکن می‌گردد. در نتیجه تأثیرش بر روی سرمایه‌گذاری در بخش مسکن دقیقاً مشخص نمی‌باشد.

آزمون فصل هشتم

کله ۱- اگر در کشوری نسبت سرمایه به محصول به مرور زمان افزایش یابد، این افزایش به این معنی است که:

- (۱) سهم سرمایه‌داران از درآمد ملی، افزایش یافته است.
- (۲) مرحله بازده نزولی نسبت به سرمایه، هنوز وارد عمل نشده است.
- (۳) پیشرفت تکنولوژی، قطعاً منجر به افزایش بهره‌وری سرمایه شده است.
- (۴) قانون بازده نزولی نسبت به سرمایه حتماً در آن کشور وارد عمل شده است.

کله ۲- یکی از تفاوت‌های بین کارآیی نهایی سرمایه و کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، این است که:

- (۱) کارآیی نهایی سرمایه از کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، کوچک‌تر است.
- (۲) کارآیی نهایی سرمایه از کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، بزرگ‌تر است.
- (۳) کارآیی نهایی سرمایه‌گذاری، یک مفهوم پویا نمی‌باشد.
- (۴) در کارآیی نهایی سرمایه، نرخ بهره موجود در بازار تأثیر می‌گذارد.

کله ۳- فرض کنید که قیمت خرید یک دستگاه ویدئو ۸۰۰۰۰ تومان است. هرگاه اجاره این ویدئو در آمد سالانه‌ای برابر ۲۰۰۰۰ تومان عاید کند، در شرایطی که نرخ تورم ۵٪ است و نرخ استهلاک ۱۵٪ است، نرخ بازدهی حقیقی یا سودآوری خالص این ویدئو چقدر است؟

- (۱) ۱۵٪+
- (۲) ۲۰۰۰۰ تومان در سال
- (۳) ۲۰٪+
- (۴) ۱۰٪-

کله ۴- کدام یک از موارد زیر هزینه اجاره سرمایه را افزایش نمی‌دهد؟

- (۱) افزایش در نرخ استهلاک
- (۲) افزایش در نرخ بهره اسمی
- (۳) افزایش در نرخ بهره واقعی
- (۴) افزایش در نرخ تورم انتظاری

کله ۵- کدام یک از جملات زیر نادرست است؟

- (۱) از جمع پس‌اندازهای گذشته می‌توان به ثروت در هر نقطه‌ای از زمان رسید.
- (۲) پس‌انداز، تغییر ثروت در طول زمان است.
- (۳) ثروت در حقیقت تشکیل سرمایه است.
- (۴) تشکیل سرمایه در حقیقت سرمایه‌گذاری است.

کله ۶- مهم‌ترین فرض اساسی در نظریه شتاب ساده در مورد سرمایه‌گذاری این است که:

- (۱) نسبت سرمایه به کار ثابت است.
- (۲) نسبت سرمایه به تولید ثابت است.
- (۳) نسبت سرمایه به سرمایه‌گذاری ثابت است.
- (۴) نسبت تغییر سرمایه‌گذاری به تغییر تولید ثابت است.

کله ۷- موجودی سرمایه و سرمایه‌گذاری به ترتیب متغیرهای

- (۱) انباره - انباره
- (۲) روانه - انباره
- (۳) روانه - روانه
- (۴) انباره - روانه

کله ۸- سرمایه‌گذاری کل با سطح تقاضای کل رابطه و با موجودی سرمایه دوره قبل رابطه دارد.

- (۱) مثبت - مثبت
- (۲) منفی - منفی
- (۳) مثبت - مثبت
- (۴) منفی - مثبت

کله ۹- چنانچه نرخ بهره حقیقی ۳٪ افزایش یابد و همزمان نرخ تورم ۳٪ افزایش یابد، هزینه اجاره سرمایه و سرمایه‌گذاری

- (۱) ثابت می‌ماند - افزایش می‌یابد.
- (۲) ثابت می‌ماند - کاهش می‌یابد.
- (۳) افزایش می‌یابد - ثابت می‌ماند.
- (۴) افزایش می‌یابد - کاهش می‌یابد.

کله ۱۰- اگر با هر ۶ واحد سرمایه بتوان یک کالا تولید کرد، با نرخ استهلاک ۱۳٪، ضریب شتاب برابر است با:

- (۱) $\frac{1}{6}$
- (۲) ۶
- (۳) $\frac{5}{6}$
- (۴) ۲

کله ۱۱- در نظریه نئوکلاسیک سرمایه‌گذاری افزایش نرخ بهره حقیقی سبب موجودی سرمایه و نسبت سرمایه به تولید می‌شود.

- (۱) کاهش - کاهش
- (۲) کاهش - افزایش
- (۳) افزایش - افزایش
- (۴) افزایش - کاهش

کله ۱۲- انتظار کاهش تقاضا در آینده، باعث انتقال MEI به و سرمایه‌گذاری، انتقال IS به و نرخ بهره خواهد شد.

- (۱) چپ - کاهش - چپ - افزایش
- (۲) راست - افزایش - راست - افزایش
- (۳) چپ - کاهش - چپ - کاهش
- (۴) راست - افزایش - راست - کاهش

کله ۱۳- طبق نظریه شتاب ساده، افزایش برای حفظ روند افزایشی ضروری است.

- (۱) شتابان سرمایه‌گذاری - شتابان تقاضای کل
- (۲) شتابان سرمایه‌گذاری - تقاضای کل
- (۳) شتابان تقاضای کل - شتابان سرمایه‌گذاری
- (۴) شتابان تقاضای کل - سرمایه‌گذاری

کله ۱۴- اگر بدون تغییر نرخ بهره، سرمایه‌گذاری باید، علت آن انتقال منحنی MEI به سمت می‌باشد.

- (۱) افزایش - چپ و بالا
- (۲) کاهش - چپ و پایین
- (۳) کاهش - راست و بالا
- (۴) افزایش - چپ و پایین

کله ۱۵- اگر هزینه مواد اولیه و هزینه نیروی کار کاهش یابد، منحنی MEI به سمت انتقال یافته و در هر نرخ بهره، سرمایه‌گذاری می‌یابد.

- (۱) راست - افزایش
- (۲) چپ - افزایش
- (۳) راست - کاهش
- (۴) چپ - کاهش

فصل نهم

« عرضه و تقاضای پول »

تست‌های تألیفی فصل نهم

کجه مثال ۱: تفاوت عمده تقاضای پول توبین (رجحان نقدینگی) با تقاضای پول کینز کدام یک از موارد زیر می‌باشد؟

- (۱) رابطه نرخ بهره و تقاضای سفته بازی پول
 (۲) نحوه تعریف از وظایف پول
 (۳) رابطه نرخ بهره با قیمت اوراق قرضه
 (۴) نحوه ترکیب نگهداری پول و اوراق قرضه

✓ پاسخ: گزینه «۴» در نظریه تقاضای پول کینز این فرض در نظر گرفته شده که فرد یا پول نقد نگه می‌دارد و یا اوراق قرضه و نمی‌تواند ترکیبی از این ۲ را داشته باشد. اما توبین با وارد کردن ریسک و حداکثر سازی مطلوبیت نگهداری پول و اوراق قرضه، روشی ارائه داد که بتوان ترکیبی از پول و اوراق قرضه را نگه داشت.

کجه مثال ۲: فرض کنید که کارمزد تبدیل دارایی‌ها از قبیل اوراق قرضه و سپرده‌های بلندمدت به وجه نقد (هزینه‌های دلالی) افزایش یابد، در این صورت کدام صحیح است؟

- (۱) تقاضای پول کاهش می‌یابد.
 (۲) تقاضای پول افزایش می‌یابد.
 (۳) تقاضای پول تغییری نمی‌کند.
 (۴) سرعت گردش پول افزایش می‌یابد.

✓ پاسخ: گزینه «۲» طبق نظریه تقاضای پول بامول - توبین تقاضای پول به صورت زیر است:

$$M^d = \sqrt{\frac{1}{\frac{1}{2}tc + \frac{1}{2}r + \frac{1}{2}Y + \frac{1}{2}}}$$

بنابراین افزایش tc یا همان هزینه نقد کردن اوراق قرضه و برداشت از حساب‌های بلندمدت باعث افزایش تقاضای پول می‌شود و از طرفی افزایش تقاضای پول یا نگهداری پول به معنای کاهش سرعت گردش پول است.

کجه مثال ۳: بر اساس تابع تقاضای فریدمن، تقاضای پول با سرعت گردش پول و نرخ بهره به ترتیب چه رابطه‌ای دارد؟

- (۱) مستقیم - مستقیم
 (۲) عکس - مستقیم
 (۳) مستقیم - عکس
 (۴) عکس - عکس

✓ پاسخ: گزینه «۴» تابع تقاضای پولی فریدمن به شکل ساده شده $\frac{M^d}{P} = \frac{1}{V(r, p^e)} Y_p$ می‌باشد. در نتیجه تقاضای پول با سرعت گردش پول (V) رابطه عکس دارد و چون سرعت گردش پول و نرخ بهره رابطه مستقیم دارند، بنابراین تابع تقاضای پول و نرخ بهره نیز رابطه عکس دارند.

کجه مثال ۴: M_1 یا حجم پول، عبارت است از:

- (۱) مسکوک و اسکناس
 (۲) پولی که نزد بانک مرکزی است
 (۳) مسکوکات و اسکناس و سرمایه‌های (حساب‌های) جاری مردم نزد بانک
 (۴) پولی که نزد همه بانک‌هاست.

✓ پاسخ: گزینه «۳» در تعریف رایج پول، پول وسیله مبادله است که شامل اسکناس و مسکوک در دست مردم و حساب‌های دیداری یا جاری که با چک برای مبادله قابل استفاده است.

آزمون فصل نهم

کله ۱- براساس معادله مبادله فیشر و تحلیل نظریه مقداری پول در ارتباط با سرعت گردش پول (V) کدامیک از شرایط زیر صحیح است؟

- (۱) برابر با K در معادله کمبریج مارشال می‌باشد.
 (۲) در کوتاهمدت و بلندمدت، ثابت است.
 (۳) در کوتاهمدت قابلیت انعطاف دارد ولی فرض می‌شود که ثابت است.
 (۴) هیچ ارتباطی (چه ظاهری و چه باطنی) با تقاضای پول ندارد.

کله ۲- سیاست خرید اوراق بهادار دولتی از مردم توسط بانک مرکزی،

- (۱) پایه پولی را افزایش می‌دهد. (۲) پایه پولی را کاهش می‌دهد.
 (۳) در پایه پولی اثر ندارد. (۴) عرضه پول را کاهش می‌دهد.

کله ۳- نقدینگی در یک جامعه بیشتر تورمزا است،

- (۱) اگر نسبت سپرده‌های مدت‌دار به کل نقدینگی، زیاد باشد.
 (۲) اگر نسبت سپرده‌های مدت‌دار به کل نقدینگی، کم باشد.
 (۳) اگر نسبت سپرده‌های دیداری به کل نقدینگی، کم باشد.
 (۴) اگر نسبت سپرده‌های مدت‌دار به کل نقدینگی، برابر نسبت سپرده‌های دیداری به کل نقدینگی باشد.

کله ۴- وقتی بانک مرکزی بخواهد عرضه پول را از طریق عملیات بازار باز افزایش دهد.

- (۱) اوراق قرضه دولتی را به بانک‌ها می‌فروشد.
 (۲) اوراق قرضه دولتی را از بانک‌ها می‌خرد.
 (۳) نرخ ذخیره قانونی بانک‌ها را افزایش می‌دهد.
 (۴) نرخ ذخیره قانونی بانک‌ها را کاهش می‌دهد.

کله ۵- کدام عامل تقاضای اسمی را افزایش می‌دهد؟

- (۱) کاهش هزینه‌ی تبدیل اوراق قرضه با پول
 (۲) کاهش نرخ بهره
 (۳) کاهش مصرف اسمی
 (۴) کاهش سطح قیمت‌ها

کله ۶- کاهش انتظارات تورمی سبب پول می‌شود.

- (۱) کاهش تقاضای حقیقی (۲) افزایش تقاضای حقیقی
 (۳) افزایش سرعت گردش (۴) عدم تغییر در تقاضای حقیقی

کله ۷- اگر شاخص قیمت‌ها از ۴۰۰ به ۳۵۰ کاهش یافته باشد، تقاضای حقیقی پول به طور معمول از ۳۰۰۰

- (۱) به ۲۰۰۰ کاهش می‌یابد. (۲) به ۱۵۰۰ کاهش می‌یابد.
 (۳) تغییری نمی‌کند. (۴) به ۴۰۰۰ افزایش می‌یابد.

کله ۸- افزایش نگهداری اسکناس در مقایسه با سپرده‌های بانکی سبب نقدینگی می‌شود.

- (۱) کاهش ضریب تکاثر حجم پول و افزایش
 (۲) کاهش ضریب تکاثر حجم پول و عدم تغییر
 (۳) افزایش ضریب تکاثر حجم پول و افزایش
 (۴) افزایش ضریب تکاثر حجم پول و عدم تغییر

کله ۹- در تحلیل فریدمن، کاهش سطح قیمت‌ها در حالی که نرخ تورم ثابت است، سبب تقاضای اسمی پول و تقاضای حقیقی پول می‌شود.

- (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش
 (۳) کاهش - عدم تغییر (۴) عدم تغییر - کاهش

کله ۱۰- اگر هزینه دلالی و کارمزد تبدیل دارایی‌هایی از قبیل اوراق قرضه و سپرده‌های بلندمدت به وجه نقد کاهش یابد،

- (۱) تقاضای پول افزایش می‌یابد. (۲) تقاضای پول کاهش می‌یابد.
 (۳) سرعت گردش پول کاهش می‌یابد. (۴) تقاضای پول تغییر نمی‌کند.

کله ۱۱- اگر تقاضای پول دچار توهم پولی نباشد، افزایش سطح عمومی قیمت‌ها:

- (۱) تقاضای حقیقی پول را کاهش می‌دهد.
 (۲) تقاضای حقیقی پول را افزایش می‌دهد.
 (۳) تقاضای اسمی پول را به همان نسبت افزایش می‌دهد.
 (۴) تقاضای اسمی پول را ثابت نگه می‌دارد.

کله ۱۲- کاهش سرعت گردش پول سبب می‌شود تا در هر سطح درآمد ملی و نرخ بهره تقاضای یابد.

- (۱) سفته‌بازی افزایش (۲) سفته‌بازی کاهش
 (۳) معاملاتی افزایش (۴) معاملاتی کاهش

۱۳- اگر حجم پول تابعی مستقیم از نرخ بهره باشد، اجرای سیاست مالی کاهش هزینه‌های دولت سبب نرخ بهره و حجم پول می‌شود.

- (۱) کاهش شدید - کاهش (۲) کاهش ملایم - کاهش (۳) افزایش - کاهش (۴) افزایش - افزایش

۱۴- هرگاه بانک مرکزی نرخ تنزیل مجدد را افزایش دهد، عرضه پول و نرخ بهره می‌یابد.

- (۱) افزایش - افزایش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - کاهش (۴) کاهش - کاهش

۱۵- هرچه سرعت گردش یا دست به دست شدن پول کمتر باشد، برای انجام داد و ستدهای اقتصاد، پول مورد نیاز است و تقاضای پول خواهد بود.

- (۱) کمتری - کمتر (۲) کمتری - بیشتر (۳) بیشتری - کمتر (۴) بیشتری - بیشتر

۱۶- اگر GNP اسمی ۵۰۰۰ و سرعت گردش پول ۶ باشد، تقاضای معاملاتی اسمی پول کدام است؟

- (۱) ۵۶۰ (۲) ۱۰۰۰ (۳) ۸۳۴ (۴) ۳۲۳۴

۱۷- کدام یک از اجزای پایه پولی هنگام رونق اقتصادی به طور خودکار رو به افزایش است؟

- (۱) دارایی‌های ارزی (۲) مطالبات از دولت (۳) اعتبارات بانک مرکزی به بانک‌ها (۴) خرید اوراق قرضه در عملیات بازار باز

۱۸- هنگامی که ۱۰ هزار میلیارد تومان از حساب‌های جاری برداشت می‌شود و معادل آن به حساب‌های مدت‌دار افزوده می‌شود، اثر مستقیم آن چیست؟

- (۱) افزایش نقدینگی (۲) کاهش نقدینگی (۳) کاهش حجم پول (۴) افزایش حجم پول

۱۹- در کدام حالت حتماً تقاضای حقیقی پول کاهش می‌یابد؟

- (۱) کاهش درآمد ملی و انتظار افزایش نرخ بهره (۲) کاهش درآمد ملی و انتظار کاهش نرخ بهره (۳) افزایش درآمد ملی و انتظار کاهش نرخ بهره (۴) افزایش درآمد ملی و انتظار افزایش نرخ بهره

۲۰- کدام یک باعث تغییر تقاضای معاملاتی در نظریه بامول و توبین می‌شود؟

- (۱) کاهش به یک نسبت نرخ بهره و درآمد (۲) افزایش به یک نسبت نرخ بهره و درآمد (۳) کاهش به یک نسبت درآمد و هزینه کارمزد برداشت از بانک (۴) کاهش به یک نسبت نرخ بهره و هزینه کارمزد برداشت از بانک

فصل دهم

« رشد اقتصادی »

تست‌های تألیفی فصل دهم

کج مثال ۱: وجه تمایز مدل‌های رشد کلاسیکی از مدل‌های رشد نئوکلاسیکی چیست؟

(۱) برون‌زا بودن مدل‌های رشد کلاسیکی

(۲) درون‌زا بودن مدل‌های رشد کلاسیکی

(۳) نرخ پس‌انداز در مدل‌های رشد کلاسیکی به صورت داده شده است.

(۴) درون‌زا بودن مدل‌های رشد نئوکلاسیکی و انتخاب عقلایی نرخ پس‌انداز در آن.

پاسخ: گزینه «۲» مدل‌های رشد کلاسیکی درون‌زا هستند و نرخ پس‌انداز آحاد اقتصادی به صورت انتخاب‌های عقلایی و بهینه‌یابی به دست می‌آید.

کج مثال ۲: به ترتیب مدل‌های رشد کلاسیک، نئوکلاسیک و مدل‌های رشد جدید بر چه اساسی هستند؟

(۲) برون‌زا - درون‌زا - برون‌زا

(۱) درون‌زا - برون‌زا - درون‌زا

(۴) برون‌زا - برون‌زا - درون‌زا

(۳) درون‌زا - برون‌زا - برون‌زا

پاسخ: گزینه «۱» مدل‌های رشد کلاسیک و همچنین مدل‌های رشد جدید مثل کینزی‌های جدید و کلاسیک‌های جدید، درون‌زا هستند و در مقابل مدل‌های رشد نئوکلاسیک، به صورت برون‌زا در نظر گرفته می‌شوند.

آزمون فصل دهم

۱- در مدل رشد سولو، با در نظر گرفتن پیشرفت تکنولوژی (فنی)، در نقطه تعادل نرخ رشد تولید سرانه و سرمایه کدام است؟

- (۱) $n+g, g$ (۲) $n, n+g$ (۳) صفر، g (۴) صفر، $n+g$

۲- کدام یک بیانگر سرمایه‌گذاری واقعی (انجام شده)، به صورت سرانه، در مدل رشد سولو با تابعی از نوع کاب داگلاس است؟

- (۱) $sF(K)$ (۲) $sf(k)$ (۳) sk^α (۴) $(n+g+\delta)k$

۳- مدل رشد کلاسیک و مدل رشد نئوکلاسیک، نرخ پس‌انداز را چگونه در نظر می‌گیرند؟

- (۱) درون‌زا - درون‌زا (۲) برون‌زا - برون‌زا (۳) درون‌زا - برون‌زا (۴) برون‌زا - درون‌زا

۴- در مدل سولو با تابع تولید $Y = K^{0.3}(AL)^{0.7}$ ، نرخ رشد جمعیت ۴ درصد، نرخ پیشرفت فنی یک درصد و نرخ استهلاک ۵ درصد است. اگر

در تعادل میزان سرمایه سرانه مؤثر ۱۸ واحد باشد، نرخ پس‌انداز چند است؟

- (۱) ۲۴ درصد (۲) ۳۰ درصد (۳) ۳۶ درصد (۴) ۷۶ درصد

۵- در مدل رشد سولو، مقدار تولید سرانه مؤثر اقتصاد در تعادل کدام است؟

- (۱) $sf(k^*)$ (۲) $f(k^*)$ (۳) $f(k^*) - (n+g+\delta)k$ (۴) $f(k^*) - sf(k^*)$

پاسخنامه آزمون‌ها

فصل اول: « حساب‌های ملی، شاخص قیمت‌ها و چرخه‌های تولید و درآمد »

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۲»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۲»

فصل دوم: « مدل‌های درآمد - مخارج »

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۲»	۱۷- گزینه «۱»	۱۸- گزینه «۱»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۱»

فصل سوم: « مدل‌های IS - LM »

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۳»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۴»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۱»	۲۲- گزینه «۳»	۲۳- گزینه «۲»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۴»
۲۶- گزینه «۲»	۲۷- گزینه «۴»	۲۸- گزینه «۱»	۲۹- گزینه «۳»	۳۰- گزینه «۴»
۳۱- گزینه «۳»	۳۲- گزینه «۴»	۳۳- گزینه «۱»	۳۴- گزینه «۲»	۳۵- گزینه «۴»
۳۶- گزینه «۲»	۳۷- گزینه «۱»	۳۸- گزینه «۴»	۳۹- گزینه «۴»	۴۰- گزینه «۱»

فصل چهارم: « عرضه و تقاضای کل و بازار کار »

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۳»
۱۶- گزینه «۴»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۱»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۳»
۲۱- گزینه «۴»	۲۲- گزینه «۴»	۲۳- گزینه «۲»	۲۴- گزینه «۱»	۲۵- گزینه «۳»
۲۶- گزینه «۲»	۲۷- گزینه «۳»	۲۸- گزینه «۲»	۲۹- گزینه «۲»	۳۰- گزینه «۴»
۳۱- گزینه «۱»	۳۲- گزینه «۳»	۳۳- گزینه «۲»	۳۴- گزینه «۳»	۳۵- گزینه «۳»
۳۶- گزینه «۲»	۳۷- گزینه «۳»	۳۸- گزینه «۴»	۳۹- گزینه «۴»	۴۰- گزینه «۴»

فصل پنجم: « تحلیل کلان اقتصاد باز »

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۱»

فصل ششم: « منحنی فیلیپس و نظریات تورم »

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۱»	۱۲- گزینه «۳»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۳»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۴»	۱۹- گزینه «۱»	۲۰- گزینه «۳»

فصل هفتم: « نظریات مصرف »

«۱»-گزینه ۵	«۴»-گزینه ۴	«۴»-گزینه ۳	«۲»-گزینه ۲	«۳»-گزینه ۱
«۴»-گزینه ۱۰	«۱»-گزینه ۹	«۳»-گزینه ۸	«۲»-گزینه ۷	«۳»-گزینه ۶
«۲»-گزینه ۱۵	«۴»-گزینه ۱۴	«۲»-گزینه ۱۳	«۲»-گزینه ۱۲	«۲»-گزینه ۱۱
«۳»-گزینه ۲۰	«۲»-گزینه ۱۹	«۴»-گزینه ۱۸	«۳»-گزینه ۱۷	«۱»-گزینه ۱۶

فصل هشتم: « مدل‌ها و نظریات سرمایه‌گذاری »

«۳»-گزینه ۵	«۴»-گزینه ۴	«۱»-گزینه ۳	«۲»-گزینه ۲	«۴»-گزینه ۱
«۲»-گزینه ۱۰	«۴»-گزینه ۹	«۳»-گزینه ۸	«۴»-گزینه ۷	«۲»-گزینه ۶
«۱»-گزینه ۱۵	«۲»-گزینه ۱۴	«۴»-گزینه ۱۳	«۳»-گزینه ۱۲	«۱»-گزینه ۱۱

فصل نهم: « عرضه و تقاضای پول »

«۲»-گزینه ۵	«۲»-گزینه ۴	«۲»-گزینه ۳	«۱»-گزینه ۲	«۲»-گزینه ۱
«۲»-گزینه ۱۰	«۳»-گزینه ۹	«۱»-گزینه ۸	«۳»-گزینه ۷	«۲»-گزینه ۶
«۴»-گزینه ۱۵	«۲»-گزینه ۱۴	«۲»-گزینه ۱۳	«۳»-گزینه ۱۲	«۳»-گزینه ۱۱
«۳»-گزینه ۲۰	«۲»-گزینه ۱۹	«۳»-گزینه ۱۸	«۳»-گزینه ۱۷	«۳»-گزینه ۱۶

فصل دهم: « رشد اقتصادی »

«۲»-گزینه ۵	«۴»-گزینه ۴	«۳»-گزینه ۳	«۳»-گزینه ۲	«۱»-گزینه ۱
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------